

Bruksela, 14 grudnia 2023 r.
(OR. en)

16889/23

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2023/0463(COD)

AG 181
JAI 1687
FREMP 377
DISINFO 108
HYBRID 86
MI 1136
DATAPROTECT 378
AUDIO 129
CONSOM 489
TELECOM 396
CODEC 2518

WNIOSEK

Od:	Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)
Data otrzymania:	13 grudnia 2023 r.
Do:	Thérèse BLANCHET, sekretarz generalna Rady Unii Europejskiej
Nr dok. Kom.:	COM(2023) 637 final
Dotyczy:	Wniosek - DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY ustanawiająca zharmonizowane wymogi na rynku wewnętrznym dotyczące przejrzystości reprezentacji interesów w imieniu państw trzecich oraz zmieniająca dyrektywę (UE) 2019/1937

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2023) 637 final.

Zał.: COM(2023) 637 final

Strasburg, dnia 12.12.2023 r.
COM(2023) 637 final

2023/0463 (COD)

Wniosek

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

**ustanawiająca zharmonizowane wymogi na rynku wewnętrznym dotyczące
przejrzystości reprezentacji interesów w imieniu państw trzecich oraz zmieniająca
dyrektywę (UE) 2019/1937**

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

{SEC(2023) 637 final} - {SWD(2023) 660 final} - {SWD(2023) 663 final} -
{SWD(2023) 664 final}

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

Niniejszy wniosek ma na celu przyczynienie się do należytego funkcjonowania rynku wewnętrznego w zakresie działań prowadzonych w imieniu państw trzecich w celu wywarcia wpływu na rozwój, kształtowanie lub wdrażanie polityki lub prawodawstwa bądź na publiczny proces decyzyjny w Unii („działania polegające na reprezentacji interesów”). Cel ten ma zostać osiągnięty przez ustanowienie zharmonizowanych przepisów dotyczących wysokiego poziomu przejrzystości takich działań prowadzonych na rynku wewnętrznym.

Wysoki poziom przejrzystości w tej dziedzinie pozwoli również obywatelom i decydom publicznym oraz innym zainteresowanym stronom lepiej zrozumieć, które z państw trzecich korzystają z prowadzonych na ich rzecz działań polegających na reprezentacji interesów.

W zakresie, w jakim reprezentacja interesów, w tym w imieniu państw trzecich, jest zwykle realizowana za wynagrodzeniem, stanowi ona usługę w rozumieniu art. 57 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej („TFUE”).

Reprezentacja interesów w Unii jest rozwijającą się działalnością o coraz bardziej transgranicznym charakterze. W państwach członkowskich działania polegające na reprezentacji interesów są uregulowane na różne sposoby. Obecnie w 15 państwach członkowskich¹ działa rejestr służący przejrzystości w odniesieniu do działań polegających na reprezentacji interesów, choć nie zawsze na szczeblu krajowym. Te państwa członkowskie, które mają ramy regulacyjne, przewidują środki różniące się pod następującymi względami: zakres objętych nimi podmiotów i działań, w tym odpowiednie definicje działań polegających na reprezentacji interesów; progi wielkości podmiotów lub poziomu działalności powodujące uruchomienie wymogów w zakresie przejrzystości lub rejestracji; wymogi dotyczące prowadzenia dokumentacji; dane gromadzone od podmiotów zaangażowanych w reprezentację interesów, w tym dane dotyczące ich tożsamości i tożsamości ich klientów; istnienie, uprawnienia, struktura i niezależność organów nadzorczych; charakter sankcji i kwoty grzywien, o ile takie istnieją oraz częstotliwość aktualizacji zarejestrowanych informacji. 12 państw członkowskich nie reguluje przejrzystości działań polegających na reprezentacji interesów. Ramy legislacyjne są zatem bardzo rozdrobnione w całej Unii².

Rozdrobnienie to powoduje przeszkody na rynku wewnętrznym w odniesieniu do działań polegających na reprezentacji interesów, w tym tych prowadzonych w imieniu państw trzecich, co utrudnia prawidłowe funkcjonowanie rynku wewnętrznego. Rozbieżności między państwami członkowskimi stwarzają nierówne warunki działania i zwiększają koszty przestrzegania przepisów po stronie podmiotów chcących prowadzić transgraniczne działania polegające na reprezentacji interesów. Nierówne warunki działania powodują, że transgraniczne działania polegające na reprezentacji interesów są przenoszone z państw członkowskich o wyższym poziomie regulacji do państw członkowskich o niższym poziomie regulacji. To z kolei wiąże się z ryzykiem „turystyki sądowej” i arbitrażu regulacyjnego, tj. wykorzystywania różnic w wymogach regulacyjnych przez podmioty dążące do uniknięcia regulacji w niektórych państwach członkowskich.

Działania polegające na reprezentacji interesów są coraz częściej wykorzystywane przez rządy państw trzecich, obok formalnych kanałów dyplomatycznych i procesów

¹ Kompleksową analizę ram legislacyjnych obowiązujących w państwach członkowskich przedstawiono w załączniku 6 do oceny skutków towarzyszącej niniejszemu wnioskowi (SWD(2023) 663 final).

² Zob. towarzysząca niniejszemu wnioskowi ocena skutków.

dypłomatycznych, do propagowania celów ich polityki³. Państwa członkowskie uznają tę sytuację za okazję dla podmiotów z państw trzecich do uniknięcia wymogów dotyczących przejrzystości i ukrytego wpływania na proces decyzyjny i procesy demokratyczne w Unii. Niektóre państwa członkowskie rozważają zatem opracowanie nowych przepisów, mających na celu rozwiązanie problemu zagranicznych wpływów, w tym przez nałożenie ogólnych obowiązków na podmioty otrzymujące finansowanie zagraniczne, które w praktyce miałyby zastosowanie do reprezentacji interesów w imieniu państw trzecich. Opisany problem rozdrobnienia prawdopodobnie się pogłębi w szczególności w odniesieniu do reprezentacji interesów w imieniu państw trzecich. Naraziłoby to podmioty zajmujące się reprezentacją interesów na dodatkowe przeszkody podczas wykonywania takich działań na rzecz państw trzecich na rynku wewnętrznym.

Przedstawione w przejrzysty sposób pomysły z państw trzecich mogą wnieść pozytywny wkład w debatę publiczną i są pożądaną oznaką międzynarodowego zaangażowania. Jeżeli jednak reprezentacja interesów w imieniu państw trzecich odbywa się potajemnie, może być wykorzystywane jako sposób ingerowania w systemy demokratyczne państw UE⁴. W ten sposób może kształtować opinię publiczną, co z kolei może wpływać na wybory polityczne ze szkodą dla życia politycznego w państwach członkowskich i w całej Unii.

Jak zauważyła Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju („OECD”), „wpływ i lobbing ze strony zagranicznych grup interesu może mieć transformacyjny wpływ na życie polityczne kraju, nie tylko na jego politykę krajową, ale również na politykę zagraniczną, system wyborczy, interesy gospodarcze oraz zdolność do ochrony interesów narodowych i bezpieczeństwa narodowego”⁵. Rządy zagraniczne mogą wykorzystywać zasoby publiczne do prowadzenia szeroko zakrojonych i konsekwentnych kampanii nacisku. Ryzyko związane z lobbingiem i wywieraniem wpływu przez rządy zagraniczne jest zatem wyższe niż ryzyko związane z działalnością czysto krajową⁶.

Brakuje również informacji na temat reprezentacji interesów w imieniu państw trzecich na rynku wewnętrznym. Państwa członkowskie nie gromadzą konsekwentnie ani nie wymieniają systematycznie informacji na temat takiej reprezentacji interesów. Utrudnia to identyfikację i mapowanie – w sposób skoordynowany i skuteczny w całej Unii – działań polegających na reprezentacji interesów prowadzonych w imieniu państw trzecich w państwach członkowskich. Ponadto brak przejrzystości w odniesieniu do finansowania niektórych rodzajów działań polegających na reprezentacji interesów nie pozwala obywatelom i decydentom na zidentyfikowanie źródeł takiego finansowania. Ten brak informacji jest kolejnym czynnikiem, który może skłonić państwa członkowskie do reagowania na to zjawisko na różne sposoby. Ujawnianie takich informacji leży w interesie publicznym, zarówno jako cel przepisów krajowych regulujących działania polegające na reprezentacji interesów, o którym już wspomniano, jak i ogólniej, jako cel zainteresowanych podmiotów i obywateli, którzy chcą zrozumieć, w jaki sposób wpływa się na decyzje publiczne.

³ OECD (2021), „Lobbying in the 21st Century: Transparency, Integrity and Access”, OECD Publishing, Paryż, <https://doi.org/10.1787/c6d8eff8-en>, s. 43.

⁴ Termin „ingerencja zagraniczna” stosuje się w celu odróżnienia działań polegających na wywieraniu wpływu, które są integralną częścią stosunków dyplomatycznych, od ingerencji zagranicznej, tj. działań prowadzonych przez zagraniczny podmiot na szczeblu państwowym lub w jego imieniu, które mają charakter przymusowy, ukryty, wprowadzający w błąd lub korupcyjny oraz godzą w suwerenność, wartości i interesy Unii.

⁵ OECD (2021), „Lobbying in the 21st Century: Transparency, Integrity and Access”, OECD Publishing, Paryż, <https://doi.org/10.1787/c6d8eff8-en>, s. 44.

⁶ OECD (2021), „Lobbying in the 21st Century: Transparency, Integrity and Access”, OECD Publishing, Paryż, <https://doi.org/10.1787/c6d8eff8-en>, s. 45.

Ten brak informacji i wynikające z niego utrudnienia w skutecznym nadzorze nie tylko negatywnie wpływają na funkcjonowanie rynku wewnętrznego, ale również demokracji w Unii, ponieważ osłabiają zaufanie obywateli Unii do procesów demokratycznych i decydentów oraz ich zdolność do wykonywania swoich praw i obowiązków. Niedawne badanie Eurobarometr na temat obywatelstwa i demokracji wykazało, że około 8 na 10 Europejczyków uważa, iż ingerencja zagraniczna w systemy demokratyczne Unii jest poważnym problemem, który należy rozwiązać⁷. 84,5 % respondentów biorących udział w konsultacjach publicznych uważa, że działalność lobbingsowa lub działalność w zakresie public relations opłacana lub kontrolowana przez państwa trzecie wiąże się z wysokim ryzykiem ukrytej ingerencji zagranicznej. Parlament Europejski⁸ i Rada⁹ podkreśliły znaczenie przeciwdziałania zagrożeniu dla demokracji, jakie stanowi ingerencja zagraniczna. Obawy te nasiliły się od czasu wybuchu rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie.

Głównym celem niniejszego wniosku, który uzupełnia środki istniejące na szczeblu Unii, byłoby **wprowadzenie wspólnych standardów przejrzystości i rozliczalności na rynku wewnętrznym w odniesieniu do działań polegających na reprezentacji interesów prowadzonych w imieniu państw trzecich**. Dzięki ustanowieniu wspólnych wymogów dotyczących przejrzystości w odniesieniu do takich działań inicjatywa ta poprawiłaby funkcjonowanie rynku wewnętrznego takich działań, tworząc równe warunki działania, zmniejszając koszty przestrzegania przepisów ponoszone przez podmioty, które chcą prowadzić działania polegające na reprezentacji interesów w imieniu państw trzecich ponad granicami, oraz zapobiegając arbitrażowi regulacyjnemu. Jednym z głównych elementów wniosku jest ustanowienie krajowych rejestrów podmiotów prowadzących takie działania.

Zapewniając pełną harmonizację, proponowana dyrektywa przewidywałaby proporcjonalne zharmonizowane wymogi dotyczące przejrzystości oraz kompleksowy system zabezpieczeń, w tym skuteczną kontrolę sądową, zharmonizowany system sankcji ograniczony do administracyjnych kar pieniężnych, niezależne organy nadzorcze, obowiązki zapobiegania stygmatyzacji, a w szczególności konieczność zapewnienia, aby z podlegania przepisom dotyczącym przejrzystości nie wynikały żadne negatywne konsekwencje. Pozwoli to skutecznie zapobiegać nadmiernie rygorystycznemu wdrażaniu i stygmatyzacji. W ramach zharmonizowanych przepisów państwa członkowskie nie mogłyby odstępować od tych przepisów, ustanawiając szersze wymogi dotyczące przejrzystości.

Interwencja ta miałaby również na celu poprawę uczciwości instytucji demokratycznych Unii i państw członkowskich oraz zaufania publicznego do takich instytucji dzięki zapewnieniu przejrzystości działań polegających na reprezentacji interesów prowadzonych w imieniu

⁷ Zob. [badanie Eurobarometr Flash 528](#) na temat obywatelstwa i demokracji.

⁸ Od 2019 r. Parlament Europejski powołał dwie Komisje Specjalne ING i INGE2 ds. Obcych Ingerencji we Wszystkie Procesy Demokratyczne w Unii Europejskiej, w tym Dezinformacji, oraz ds. Wzmocnienia Uczciwości, Przejrzystości i Odpowiedzialności w Parlamencie Europejskim, które przyjęły rezolucje w tej dziedzinie. Zob. rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 9 marca 2022 r. w sprawie obcych ingerencji we wszystkie procesy demokratyczne w Unii Europejskiej, w tym dezinformacji (2020/2268(INI)), rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 lipca 2023 r. w sprawie zaleceń dotyczących reformy przepisów Parlamentu Europejskiego w zakresie przejrzystości, uczciwości, odpowiedzialności i walki z korupcją (2023/2034(INI)), rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 1 czerwca 2023 r. w sprawie obcych ingerencji we wszystkie procesy demokratyczne w Unii Europejskiej, w tym dezinformacji (2022/2075(INI)).

⁹ Konkluzje Rady pt. „Dodatkowe wysiłki na rzecz zwiększenia odporności i zwalczania zagrożeń hybrydowych”, 10 grudnia 2019 r., 14972/19; konkluzje Rady pt. „Globalne podejście do badań naukowych i innowacji – strategia Europy na rzecz współpracy międzynarodowej w zmieniającym się świecie”, 28 września 2021 r., 12301/21; konkluzje Rady w sprawie zagranicznych manipulacji informacjami i ingerencji w informacje (FIMI), 18 lipca 2022 r., 11173/22.

państw trzecich oraz pogłębieniu wiedzy na temat skali takich działań, tendencji w ich zakresie i podmiotów stojących za takimi działaniami. Ponadto spójne i proporcjonalne podejście Unii, skupiające się na przejrzystości i demokratycznej rozliczalności w celu sprostania wyzwaniom związanym z reprezentacją interesów w imieniu podmiotów z państw trzecich, mogłoby posłużyć do ustanowienia globalnych standardów. Dla porównania obecne zróżnicowane podejście państw członkowskich może bardziej zaszkodzić reputacji Unii, ponieważ brakuje w nim konsekwencji i spójności.

Konieczne jest podjęcie działań na poziomie Unii, aby zapobiec powstawaniu nowych przeszkód i zapewnić należyte funkcjonowanie rynku wewnętrznego w zakresie działań polegających na reprezentacji interesów prowadzonych w imieniu państw trzecich. Bez działań ze strony Unii państwa członkowskie będą jednostronnie reagować na zidentyfikowane zagrożenia dla demokracji, co grozi osłabieniem rynku wewnętrznego w zakresie reprezentacji interesów w imieniu państw trzecich. Zbliżenie ustawodawstw państw członkowskich jest zatem głównym celem niniejszej inicjatywy.

W niniejszym wniosku przedstawiono konkretne i ukierunkowane środki, które mają w proporcjonalny sposób zapewnić, by podmioty prowadzące działania polegające na reprezentacji interesów w imieniu państw trzecich na rynku wewnętrznym mogły je prowadzić w zharmonizowanym, przejrzystym i bardziej przewidywalnym otoczeniu prawnym, z korzyścią dla zaangażowanych podmiotów, decydentów, do których kierowane są takie działania, oraz obywateli. Silne zabezpieczenia zapobiegają potencjalnym negatywnym skutkom dla zainteresowanych podmiotów, zapewniając pełne poszanowanie praw podstawowych oraz zasad i wartości demokratycznych. Wniosek nie obejmuje podmiotów, które otrzymują wsparcie finansowe od innych państw członkowskich lub od podmiotów z państw trzecich do celów niezwiązanych z reprezentacją interesów.

Podejście to różni się radykalnie od podejścia obserwowanego w niektórych innych jurysdykcjach (które opiera się na ustawach o „zagranicznych agentach”)¹⁰. Takie ustawy często obejmują środki, które nadmiernie ograniczają przestrzeń społeczeństwa obywatelskiego przez stygmatyzację, zastraszanie i ograniczanie działalności niektórych organizacji społeczeństwa obywatelskiego, dziennikarzy lub obrońców praw człowieka. Określenie danego podmiotu mianem „zagranicznego agenta” na gruncie takich ustaw często ma na celu podważenie zarówno stabilności finansowej, jak i wiarygodności organizacji będących celem ataku.

W przeciwieństwie do takich „ustaw o zagranicznych agentach” niniejszy wniosek nie piętnuje działalności konkretnych podmiotów, w tym organizacji społeczeństwa obywatelskiego, ani nie ma na celu ograniczenia przestrzeni społeczeństwa obywatelskiego.

¹⁰ Unia konsekwentnie potępia wszelkie nieuzasadnione ograniczenia podstawowych wolności oraz ograniczenia przestrzeni obywatelskiej i politycznej naruszające prawo międzynarodowe praw człowieka, w tym tzw. „ustawy o agentach zagranicznych”. Zob. na przykład: „Rosja: oświadczenie Wysokiego Przedstawiciela wydane w imieniu UE w związku z 10. rocznicą wprowadzenia ustawy o »zagranicznych agentach«”, dostępne pod adresem: <https://www.consilium.europa.eu/pl/press/press-releases/2022/07/20/russia-declaration-by-the-high-representative-on-behalf-of-the-eu-on-the-10th-anniversary-of-the-introduction-of-the-law-on-foreign-agents/>, „Georgia: Statement by the High Representative on the adoption of the Georgian »foreign influence« law” [„Gruzja: oświadczenie Wysokiego Przedstawiciela w sprawie przyjęcia gruzińskiej ustawy o »wpływach zagranicznych«”, dostępne pod adresem: https://www.eeas.europa.eu/eeas/georgia-statement-high-representative-adoption-%E2%80%9Cforeign-influence%E2%80%9D-law_en, oraz „EU in BiH on recent developments in the RS” [„Biuro UE w Bośni i Hercegowinie o ostatnich wydarzeniach w Republice Serbskiej”], dostępne pod adresem: https://www.eeas.europa.eu/delegations/bosnia-and-herzegovina/eu-bih-recent-developments-rs_en?s=219.

Przewidziano w nim natomiast wymogi dotyczące przejrzystości i rozliczalności mające zastosowanie do wszystkich podmiotów prowadzących działania polegające na reprezentacji interesów w imieniu państw trzecich, niezależnie od statusu prawnego takich podmiotów. Ponadto środki te nie zakazują żadnego rodzaju działalności ani nie wymagają przejrzystości finansowania zagranicznego, które nie ma związku z działaniami polegającymi na reprezentacji interesów prowadzonymi w imieniu państw trzecich. Co więcej, wniosek ten obejmuje zabezpieczenia mające na celu zagwarantowanie proporcjonalnej transpozycji i proporcjonalnego egzekwowania przepisów oraz uniknięcie ryzyka stygmatyzacji.

- **Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki**

Niniejszy wniosek uzupełnia wniosek dotyczący **rozporządzenia w sprawie przejrzystości i targetowania reklamy politycznej**¹¹. Wniosek dotyczący reklamy politycznej ma na celu zapewnienie wysokiego poziomu przejrzystości w dziedzinie usług reklamy politycznej w Unii niezależnie od wykorzystanego medium oraz zapewnienie dodatkowych zabezpieczeń mających zastosowanie do targetowania reklamy politycznej w oparciu o przetwarzanie danych osobowych.

Niniejsza inicjatywa ma inny zakres niż wniosek dotyczący reklamy politycznej: obejmuje ona działania polegające na reprezentacji interesów prowadzone w imieniu podmiotu z państwa trzeciego. Uwzględnia to działania polegające na reprezentacji interesów związane z organizowaniem kampanii komunikacyjnych lub reklamowych, które można również uznać za reklamę polityczną. Reprezentacja interesów polega jednak głównie na działaniach, które nie są jednocześnie „reklamą polityczną” (np. bezpośredni lobbying osób fizycznych). Ponadto wniosek dotyczący reklamy politycznej obejmowałby działania wchodzące w zakres jego stosowania niezależnie od tego, czy są one prowadzone w imieniu państwa trzeciego.

Zgodnie z wnioskiem dotyczącym reklamy politycznej przejrzystość zapewnia się w szczególności przez udostępnianie osobom fizycznym określonych informacji wraz z każdą reklamą polityczną. Ponadto wydawcy reklamy politycznej, którzy są bardzo dużymi platformami internetowymi w rozumieniu aktu o usługach cyfrowych¹², musieliby udostępniać informacje zawarte w ogłoszeniu o przejrzystości za pośrednictwem repozytoriów reklam publikowanych zgodnie z art. 39 tego aktu. Niniejsza inicjatywa uzupełnia te działania, zapewniając publiczny dostęp do informacji uzupełniających w rejestrach krajowych państw członkowskich dotyczących podmiotów prowadzących działania polegające na reprezentacji interesów, w szczególności wyraźne wskazanie państwa trzeciego, w imieniu którego prowadzone są takie działania, państw członkowskich, w których będą one prowadzone, oraz wniosków ustawodawczych, polityk lub inicjatyw, których mają one dotyczyć.

Niniejszy wniosek stanowi również uzupełnienie **aktu o usługach cyfrowych**, w którym na dostawców platform internetowych nałożono obowiązek udostępniania określonych informacji na temat reklam prezentowanych na ich interfejsach internetowych. Ponadto w akcie o usługach cyfrowych nakłada się na dostawców bardzo dużych platform internetowych lub bardzo dużych wyszukiwarek internetowych, którzy prezentują reklamy na swoich interfejsach internetowych, obowiązek zbierania i podawania do wiadomości publicznej w określonej sekcji swojego interfejsu internetowego, za pomocą niezawodnego

¹¹ Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie przejrzystości i targetowania reklamy politycznej (COM(2021) 731 final).

¹² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2065 z dnia 19 października 2022 r. w sprawie jednolitego rynku usług cyfrowych oraz zmiany dyrektywy 2000/31/WE (akt o usługach cyfrowych) (Dz.U. L 277 z 27.10.2022, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj>).

narzędzia umożliwiającego wyszukiwanie, repozytorium zawierające informacje na temat reklam. Zobowiązano w nim również takich dostawców do oceny i ograniczania zagrożeń związanych z funkcjonowaniem lub projektem ich usług bądź z korzystaniem z ich usług, które mają faktyczny lub przewidywalny negatywny wpływ potęgujący szereg zagrożeń społecznych, w tym w odniesieniu do dyskursu obywatelskiego, procesów wyborczych i bezpieczeństwa publicznego.

Niniejsza inicjatywa ma inny zakres niż akt o usługach cyfrowych, ponieważ obejmuje działania polegające na reprezentacji interesów prowadzone w imieniu państw trzecich. Takie działania mogą obejmować (np. w ramach organizacji kampanii reklamowej lub komunikacyjnej) umieszczanie reklam na interfejsach internetowych platform internetowych objętych zakresem aktu o usługach cyfrowych. W takim przypadku w niniejszej inicjatywie przewidziano, że dostawcy usług platform internetowych powinni zostać uwzględnieni przez podmiot prowadzący działania polegające na reprezentacji interesów w jego rejestracji, a odpowiednie koszty przypisane do ich usług należy uwzględnić w kwocie wynagrodzenia zadeklarowanej przez ten podmiot. Niniejsza inicjatywa nie reguluje jednak w takich sytuacjach obowiązków pośredników internetowych i nie przewiduje bezpośredniego nałożenia wymogów na samych dostawców platform internetowych.

Ponadto wniosek ten stanowi uzupełnienie wniosku dotyczącego **europejskiego aktu o wolności mediów**¹³, którego celem jest rozwiązanie problemu rozdrobnienia krajowych podejść regulacyjnych związanych z wolnością i pluralizmem mediów oraz niezależnością redakcyjną, aby zapewnić swobodne świadczenie usług medialnych w ramach rynku wewnętrznego, przy jednoczesnym zapewnieniu państwom członkowskim możliwości dostosowania polityki medialnej do kontekstu krajowego, zgodnie z ich kompetencjami. Wspomniany wniosek koncentruje się również na niezależności i stabilnym finansowaniu mediów publicznych, a także na przejrzystości własności mediów i przydziału reklam państwowych. Zgodnie z omawianym wnioskiem dostawcy usług medialnych dostarczający treści informacyjne i treści dotyczące spraw bieżących byłiby zobowiązani do zapewnienia odbiorcom ich usług łatwego i bezpośredniego dostępu do ich nazwy prawnej oraz nazw ich bezpośrednich lub pośrednich właścicieli lub beneficjentów rzeczywistych, co mogłoby zasadniczo obejmować również rządy państw trzecich. Co więcej, dostawcy usług medialnych byłiby zobowiązani do wprowadzania środków, które uznają za odpowiednie do zagwarantowania niezależności indywidualnych decyzji redakcyjnych.

Dyrektywa o audiowizualnych usługach medialnych¹⁴ ma na celu ukształtowanie i zapewnienie właściwego funkcjonowania jednolitego rynku audiowizualnych usług medialnych, a jednocześnie przyczynienie się do promowania różnorodności kulturowej i zagwarantowanie odpowiedniego poziomu ochrony konsumentów i dzieci. Jest raczej mało prawdopodobne, aby kampanie reklamowe prowadzone w celu wywarcia wpływu na rozwój, kształtowanie lub wdrażanie polityki lub prawodawstwa bądź na publiczne procesy decyzyjne w Unii objęte niniejszym wnioskiem były objęte zakresem stosowania tej dyrektywy.

¹³ Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 września 2022 r. ustanawiającego wspólne ramy dla usług medialnych na rynku wewnętrznym („europejski akt o wolności mediów”) i zmieniającego dyrektywę 2010/13/UE (COM(2022) 457 final).

¹⁴ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/13/UE z dnia 10 marca 2010 r. w sprawie koordynacji niektórych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących świadczenia audiowizualnych usług medialnych (dyrektywa o audiowizualnych usługach medialnych) (Dz.U. L 95 z 15.4.2010, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2010/13/oj>).

W przypadku gdy dostawcy usług medialnych rozpowszechniają reklamy jako usługę dla podmiotów prowadzących działania polegające na reprezentacji interesów w imieniu państw trzecich, w niniejszym wniosku przewidziano, że tacy dostawcy usług medialnych muszą zostać wymienieni w rejestracji podmiotu, a odpowiednie koszty należy uwzględnić w zadeklarowanej kwocie wynagrodzenia. Niniejszy wniosek nie przewiduje jednak w takich sytuacjach nałożenia wymogów na samych dostawców.

Niniejszy wniosek nie obejmuje działań regulowanych rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 1141/2014¹⁵, które reguluje status i finansowanie **europejskich partii politycznych i europejskich fundacji politycznych**, w tym darowizn od organu publicznego państwa trzeciego lub od przedsiębiorstwa, na które taki organ publiczny może wywierać bezpośrednio lub pośrednio dominujący wpływ.

Od 2020 r. w **rocznych sprawozdaniach na temat praworządności**¹⁶ monitoruje się, w ramach filaru antykorupcyjnego, regulacje dotyczące reprezentacji interesów i lobbingu we wszystkich państwach członkowskich na gruncie istniejących norm europejskich i międzynarodowych. Od 2022 r. Komisja wydaje zalecenia dla państw członkowskich w kontekście sprawozdań na temat praworządności, w tym dotyczące aspektów istotnych z punktu widzenia reprezentacji interesów. Na przykład w 2022 r. Danii i Słowacji zalecono wprowadzenie przepisów dotyczących lobbingu, natomiast Rumunii zalecono wprowadzenie przepisów dotyczących lobbingu dla członków parlamentu. Belgię wezwano do dokończenia reformy legislacyjnej dotyczącej lobbingu, przewidującej ustanowienie ram uwzględniających rejestr służący przejrzystości i ślad legislacyjny i obejmujących zarówno członków parlamentu, jak i rządu. W tym samym roku Hiszpanii zalecono kontynuowanie prac zmierzających do złożenia projektu ustawy o lobbingu przewidującej utworzenie obowiązkowego publicznego rejestru lobbystów¹⁷.

W 2023 r. Komisja zauważyła w kontekście sprawozdań na temat praworządności, że zmiany w obszarze lobbingu były kontynuowane, ponieważ niektóre państwa członkowskie zmieniły swoje przepisy dotyczące przejrzystości lobbingu zgodnie z zaleceniami z 2022 r. Na przykład na Łotwie przyjęto nową ustawę o lobbingu, w której przewidziano utworzenie rejestru lobbystów. W Estonii władze kontynuowały prace nad skutecznym wdrożeniem wytycznych dotyczących lobbingu. Cypr przyjął przepisy wykonawcze w sprawie lobbingu, w których precyzyjnie określono procedurę zgłaszania działań lobbingowych, rejestrowania ich i publikowania informacji na ich temat. Na Litwie obowiązujące przepisy dotyczące lobbingu przyniosły pozytywne rezultaty pod względem złożonych deklaracji. W sprawozdaniu na temat praworządności z 2023 r. zawarto również dalsze zalecenia dotyczące lobbingu i reprezentacji interesów dla państw członkowskich, które nie uwzględniły w pełni zaleceń z 2022 r. lub przed którymi pojawiły się nowe wyzwania¹⁸.

Proponowana **dyrektywa w sprawie zwalczania korupcji**¹⁹ ma na celu ochronę demokracji oraz społeczeństwa przed skutkami korupcji i zawiera propozycję aktualizacji unijnych ram

¹⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 1141/2014 z dnia 22 października 2014 r. w sprawie statusu i finansowania europejskich partii politycznych i europejskich fundacji politycznych (Dz.U. L 317 z 4.11.2014, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/1141/oj>).

¹⁶ https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/policies/justice-and-fundamental-rights/upholding-rule-law/rule-law/rule-law-mechanism_pl

¹⁷ W sprawozdaniu na temat praworządności z 2022 r. dalsze zalecenia dotyczące lobbingu dotyczyły DE, EE, IE, FR, HR, IT, LV, LU, HU, NL i PL.

¹⁸ Dalsze zalecenia dotyczące lobbingu dotyczą DE, CZ, DK, DE, IE, ES, FR, HR, IT, LV, LU, HU, NL, AT, PL, RO i SK.

¹⁹ Wniosek dotyczący dyrektywy w sprawie zwalczania korupcji, zastępującej decyzję ramową Rady 2003/568/WSiSW oraz Konwencję w sprawie zwalczania korupcji urzędników Wspólnot Europejskich

prawa karnego w celu uwzględnienia – poza przestępstwami łapownictwa i sprzeniewierzenia – płatnej protekcji, nadużycia stanowiska, utrudniania działania wymiaru sprawiedliwości i wzbogacenia w wyniku przestępstw korupcyjnych. Gdyby nie zostały podjęte żadne działania, ukryte wywieranie wpływu i ogólny brak przejrzystości w reprezentacji interesów mogłyby umożliwić i sprowokować korupcję. W przypadku gdy takie przestępstwa są popełniane na korzyść państwa trzeciego, proponowana dyrektywa stanowi, że państwa członkowskie powinny uznać tę okoliczność za okoliczność obciążającą. Niniejszy wniosek stanowiłby uzupełnienie proponowanej dyrektywy w sprawie zwalczania korupcji, ponieważ oczekuje się, że przejrzystość działań polegających na reprezentacji interesów w imieniu podmiotów z państw trzecich w równym stopniu przyczyni się do zapobiegania korupcji i jej wykrywania.

- **Spójność z innymi politykami Unii**

Pielęgnowanie, obrona i wzmacnianie demokracji w Unii stanowi jeden z priorytetów Komisji określonych w wytycznych politycznych przedstawionych przez przewodniczącą Ursulę von der Leyen²⁰. W 2020 r. w ramach naczelnego celu „Nowy impuls dla demokracji europejskiej” Komisja przedstawiła **europejski plan działania na rzecz demokracji**²¹, którego celem jest obrona i wzmocnienie unijnych demokracji przez zagwarantowanie uczciwości wyborów, propagowanie wolnych i uczciwych wyborów, wspieranie wolności i pluralizmu mediów oraz przeciwdziałanie dezinformacji i ingerencji zagranicznej.

W orędziu o stanie Unii z 2022 r.²² przewodnicząca Ursula von der Leyen zapowiedziała pakiet środków służących obronie demokracji przed ukrytymi zagranicznymi wpływami. Pakiet ten stanowi uzupełnienie działań podjętych już na szczeblu Unii w ramach europejskiego planu działania na rzecz demokracji. Oprócz niniejszej inicjatywy pakiet ten obejmuje konkretne środki dotyczące spraw wyborczych przed wyborami do Parlamentu Europejskiego oraz wspierające przestrzeń sprzyjającą społeczeństwu obywatelskiemu i promujące inkluzywną i skuteczną współpracę organów publicznych z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego i obywatelami²³. Wszystkie te środki mają na celu wzmocnienie odporności demokratycznej od wewnątrz.

W niniejszej inicjatywie przewidziano zmianę **dyrektywy o ochronie sygnalistów**²⁴, aby zapewnić sygnalistom możliwość ostrzegania organów nadzorczych, które mają zostać powołane przez państwa członkowskie, o faktycznych lub potencjalnych naruszeniach wymogów zawartych we wniosku.

Niniejsza inicjatywa w żaden sposób nie wpływa na stosowanie unijnych środków ograniczających przyjętych na podstawie art. 29 Traktatu o Unii Europejskiej („TUE”) oraz art. 215 TFUE. Środki te są jednym z podstawowych narzędzi wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii, za pomocą którego Unia może w razie potrzeby interweniować, aby zapobiegać konfliktom lub reagować na pojawiające się lub obecne kryzysy w sferze międzynarodowej oraz wspierać pokój, demokrację, poszanowanie praworządności, praw

i urzędników państw członkowskich Unii Europejskiej oraz zmieniającej dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371 (COM(2023) 234 final).

²⁰ https://commission.europa.eu/document/aa3bc4a8-50b7-425a-a81c-e7360e01a24d_pl

²¹ https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/new-push-european-democracy/european-democracy-action-plan_pl

²² https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/pl/speech_22_5493

²³ COM(2023) 630 final, C(2023) 8626 final i C(2023) 8627 final.

²⁴ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 z dnia 23 października 2019 r. w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii (Dz.U. L 305 z 26.11.2019, s. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1937/oj>).

człowieka i prawa międzynarodowego. W szczególności niniejszy wniosek nie ma wpływu na zakaz udostępniania, bezpośrednio lub pośrednio, środków finansowych lub zasobów gospodarczych osobom fizycznym lub prawnym, podmiotom lub organom lub na ich rzecz, lub osobom fizycznym lub prawnym, podmiotom lub organom z nimi powiązanym, które są wymienione w ramach unijnych środków ograniczających.

Niniejsza inicjatywa będzie powiązana z wnioskiem dotyczącym dyrektywy **w sprawie transgranicznej działalności stowarzyszeń (europejskich stowarzyszeń transgranicznych)**²⁵. We wspomnianym wniosku stworzono dodatkową formę prawną stowarzyszeń niekomercyjnych i ułatwiono ich działalność transgraniczną oraz przyznano im pewne prawa, natomiast niniejsza inicjatywa ustawodawcza zapewni wprowadzenie wspólnych standardów przejrzystości i rozliczalności w odniesieniu do działań polegających na reprezentacji interesów, które mają na celu wpływanie na proces decyzyjny w Unii i są prowadzone w imieniu państw trzecich. W praktyce europejskie stowarzyszenia transgraniczne będą musiały spełniać ukierunkowane wymogi dotyczące przejrzystości określone w niniejszym wniosku wyłącznie wówczas, gdy będą prowadziły działania polegające na reprezentacji interesów w imieniu podmiotów z państw trzecich.

Niniejsza inicjatywa nie miałaby wpływu na prerogatywy Komisji w zakresie wszczynania i prowadzenia postępowań w sprawie subsydiów zagranicznych mających zakłócający charakter na podstawie **rozporządzenia w sprawie subsydiów zagranicznych**²⁶ lub wydawania opinii na podstawie **rozporządzenia w sprawie monitorowania bezpośrednich inwestycji zagranicznych**²⁷.

Ponadto niektóre podmioty prowadzące działania polegające na reprezentacji interesów w imieniu państw trzecich mogłyby wchodzić w zakres **dyrektywy w sprawie sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju (CSRD)**²⁸. Przypadki te byłyby zawężone i ograniczone do sytuacji, w której działania dużego przedsiębiorstwa byłyby przypisywane państwu trzeciemu.

²⁵ Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie europejskich stowarzyszeń transgranicznych (COM(2023) 516 final), który ma na celu rozwiązanie problemu rozdrobnienia przepisów krajowych dotyczących stowarzyszeń i organizacji niekomercyjnych w całej Unii oraz ułatwia ich działalność transgraniczną na rynku wewnętrznym.

²⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2560 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie subsydiów zagranicznych zakłócających rynek wewnętrzny (Dz.U. L 330 z 23.12.2022, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2560/oj>), którego celem jest ustanowienie zharmonizowanych ram eliminowania zakłóceń konkurencji na rynku wewnętrznym wywołanych, bezpośrednio lub pośrednio, przez subsydia zagraniczne.

²⁷ Rozporządzenie (UE) 2019/452 ustanawiające ramy monitorowania bezpośrednich inwestycji zagranicznych w Unii (Dz.U. L 79I z 21.3.2019, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/452/oj>) ustanawia unijne ramy monitorowania inwestycji bezpośrednich z państw trzecich ze względów bezpieczeństwa lub porządku publicznego.

²⁸ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2464 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) nr 537/2014, dyrektywy 2004/109/WE, dyrektywy 2006/43/WE oraz dyrektywy 2013/34/UE w odniesieniu do sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju (Dz.U. L 322 z 16.12.2022, s. 15, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2464/oj>). Ma ona zastosowanie do wszystkich spółek z ograniczoną odpowiedzialnością, które nie są MŚP w rozumieniu dyrektywy o rachunkowości, oraz wszystkich spółek z ograniczoną odpowiedzialnością notowanych na rynku regulowanym (w tym notowanych MŚP), ale z wyłączeniem mikroprzedsiębiorstw.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

• Podstawa prawna

Podstawą prawną niniejszego wniosku jest art. 114 TFUE przewidujący przyjęcie środków, które mają na celu ustanowienie i funkcjonowanie rynku wewnętrznego. Postanowienie to umożliwia przyjęcie środków na rzecz zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich, które mają na celu ustanowienie i funkcjonowanie rynku wewnętrznego. Jest to odpowiednia podstawa prawna dla interwencji obejmującej dostawców usług na rynku wewnętrznym i mającej rozwiązać problem różnic między przepisami państw członkowskich, które zakłócają podstawowe wolności i mają bezpośredni wpływ na funkcjonowanie rynku wewnętrznego.

Różnice w przepisach krajowych istnieją i pogłębiają się, biorąc pod uwagę, że niektóre państwa członkowskie ustanowiły lub zamierzają ustanowić przepisy określające wymogi dotyczące przejrzystości mające zastosowanie do reprezentacji interesów. Taka sytuacja powoduje rozdrobnienie regulacyjne w zakresie, w jakim przepisy odnoszące się do kwestii przejrzystości podmiotów prowadzących działania polegające na reprezentacji interesów w odniesieniu do państw trzecich różnią się pod względem wymogów dotyczących szczególnych elementów przejrzystości (informacje, które należy ujawnić, częstotliwość ich aktualizacji) i ich zakresu (rodzaje działań objęte zakresem przepisów lub z niego wyłączone).

To rozdrobnienie stwarza przeszkody w transgranicznym prowadzeniu działań polegających na reprezentacji interesów i prawdopodobnie się pogłębi, w szczególności w odniesieniu do prowadzenia takich działań w imieniu państw trzecich. Zharmonizowane środki na rzecz przejrzystości mają na celu stworzenie równych warunków działania, ograniczenie istniejących kosztów przestrzegania przepisów i ograniczenie arbitrażu regulacyjnego, a także pojawiania się dodatkowych przeszkód na rynku wewnętrznym utrudniających działania polegające na reprezentacji interesów prowadzone w imieniu państw trzecich, wynikających z niespójnego rozwoju przepisów krajowych. Bez podjęcia działań na poziomie Unii to zróżnicowanie ulegnie dalszemu pogłębieniu wraz z przyjęciem w niektórych państwach członkowskich nowych inicjatyw dotyczących w szczególności reprezentacji interesów w imieniu państw trzecich, podczas gdy w innych państwach członkowskich kwestia przejrzystości usług reprezentacji interesów nadal nie będzie uregulowana.

Zgodnie z celem dotyczącym rynku wewnętrznego niniejszy wniosek stanowi, że podmioty będą musiały zarejestrować się w państwie członkowskim, w którym znajduje się ich główne miejsce prowadzenia działalności, niezależnie od tego, w których państwach członkowskich zamierzają prowadzić działania polegające na reprezentacji interesów. Ponadto we wniosku tym przewidziano, że w szczególnych przypadkach i w proporcjonalny sposób organ nadzorczy będzie mógł zażądać informacji, które mogą być udostępniane organom nadzorczym innych państw członkowskich.

Zgodnie z art. 2 TUE²⁹ inicjatywa ta ma również na celu poprawę uczciwości instytucji demokratycznych Unii i państw członkowskich oraz zaufania publicznego do takich instytucji dzięki zapewnieniu przejrzystości działań polegających na reprezentacji interesów prowadzonych w imieniu państw trzecich oraz pogłębieniu wiedzy na temat skali takich działań, tendencji w ich zakresie i podmiotów stojących za takimi działaniami. Chociaż cel, jakim jest zapewnienie przejrzystości działań, za pomocą których państwa trzecie próbują

²⁹ Zob. wyrok z dnia 16 lutego 2022 r., Węgry/Parlament Europejski i Rada, sprawa C-156/21, ECLI:EU:C:2022:97, w którym Trybunał orzekł, że Unia Europejska musi być w stanie bronić swoich wartości w granicach swoich uprawnień przewidzianych w traktatach.

wpływać na publiczny proces decyzyjny w Unii, jest ważnym czynnikiem przy dokonywaniu wyborów dotyczących środków harmonizujących zawartych w niniejszym wniosku, wniosek ten ma głównie na celu poprawę warunków funkcjonowania rynku wewnętrznego.

W świetle powyższego pełna harmonizacja na szczeblu Unii jest konieczna, a art. 114 TFUE stanowi odpowiednią podstawę prawną niniejszej inicjatywy³⁰.

- **Pomocniczość**

Zgodnie z zasadą pomocniczości (art. 5 ust. 3 TUE) Unia powinna podejmować działania wyłącznie wówczas, gdy cele zamierzonego działania nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez same państwa członkowskie, i tym samym, ze względu na skalę lub skutki, można je lepiej osiągnąć na poziomie Unii.

Ponieważ przepisy państw członkowskich mające wpływ na reprezentację interesów w imieniu państw trzecich różnią się pod względem zakresu, treści i skutków, pojawiają się niejednolite ramy przepisów krajowych i istnieje ryzyko nasilenia się tego zjawiska, zwłaszcza jeśli chodzi o działania polegające na reprezentacji interesów prowadzone w imieniu państw trzecich. Osłabia to rynek wewnętrzny, tworząc nierówne warunki działania i niepotrzebne koszty po stronie podmiotów, które chcą prowadzić transgraniczne działania polegające na reprezentacji interesów w imieniu państw trzecich. Sytuacja ta zachęca do arbitrażu regulacyjnego w celu uniknięcia środków na rzecz przejrzystości, co z kolei podważa zaufanie obywateli do skuteczności regulacji.

Jedynie interwencja na szczeblu Unii może rozwiązać te problemy, ponieważ regulacje na szczeblu krajowym już teraz skutkują tworzeniem przeszkód dla transgranicznych działań polegających na reprezentacji interesów na rynku wewnętrznym. Z kolei skutki wszelkich działań podejmowanych na podstawie prawa krajowego byłyby ograniczone do jednego państwa członkowskiego i istniałoby ryzyko ich obchodzenia lub trudności w ich nadzorowaniu w odniesieniu do podmiotów z innych państw członkowskich, które prowadzą działania polegające na reprezentacji interesów w imieniu państw trzecich. Ponadto niektóre państwa członkowskie rozważają obecnie inicjatywy ustawodawcze w dziedzinie zagranicznych wpływów, które mogą nie być zgodne z proporcjonalnym i ukierunkowanym podejściem przyjętym w niniejszej inicjatywie i które mogą nie zapewniać kompleksowego systemu zabezpieczeń. Jedynie działania na szczeblu Unii mogą w spójny sposób rozwiązać ten problem na całym rynku wewnętrznym. Wprowadzenie wspólnych i proporcjonalnych norm w zakresie przejrzystości reprezentacji interesów w imieniu państw trzecich na szczeblu Unii ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia spójnego ustanawiania takich środków we wszystkich państwach członkowskich z poszanowaniem wszystkich praw podstawowych, a w szczególności z zastrzeżeniem kompleksowych zabezpieczeń, w tym dostępu do wymiaru sprawiedliwości.

Co więcej, działania polegające na reprezentacji interesów prowadzone w imieniu państw trzecich stanowią kwestię transnarodową o skutkach transgranicznych, którą należy zająć się na szczeblu Unii. Wpływanie na decyzje w zakresie polityki i procesy polityczne w jednym państwie członkowskim może oddziaływać poza jego granicami – w innym państwie członkowskim lub na szczeblu europejskim. Brak działań na szczeblu Unii może prowadzić do tego, że niektóre państwa członkowskie będą miały mniejszą wiedzę na temat działań polegających na reprezentacji interesów prowadzonych w imieniu państw trzecich niż inne. Wydaje się mało prawdopodobne, aby państwa członkowskie uzgodniły ujednolicone normy

³⁰ Zob. również wyrok z dnia 10 grudnia 2002 r., *British American Tobacco (Investments) i Imperial Tobacco*, C-491/01, ECLI:EU:C:2002:741, pkt 75.

dotyczące sposobu gromadzenia porównywalnych danych na temat działań polegających na reprezentacji interesów prowadzonych w imieniu państw trzecich lub ustanowiły systematyczny ogólnounijny mechanizm współpracy w celu wymiany informacji między sobą oraz z Komisją.

- **Proporcjonalność**

Jeżeli chodzi o kwestię proporcjonalności, treść i forma proponowanego działania nie wykraczają poza to, co jest konieczne do osiągnięcia celu, jakim jest należyte funkcjonowanie rynku wewnętrznego.

Podstawę wniosku stanowi istniejące prawodawstwo Unii i jest on proporcjonalny oraz konieczny do osiągnięcia jego celów. Przewidywane środki ograniczają się do tego, co jest niezbędne do rozwiązania obecnego i oczekiwanego problemu rozdrobnienia ram regulacyjnych w tej dziedzinie.

Wniosek ogranicza się do wymogów dotyczących przejrzystości skierowanych wyłącznie do podmiotów świadczących usługi reprezentacji interesów w imieniu państw trzecich. Proporcjonalność obowiązków w zakresie przejrzystości została starannie rozważona i znajduje odzwierciedlenie w ograniczeniu nakładanych wymogów (wyraźnie ograniczone wymogi informacyjne, ograniczone obowiązki w zakresie prowadzenia dokumentacji itp.). Celem wniosku nie jest ograniczenie świadczenia usług reprezentacji interesów, lecz poprawa funkcjonowania rynku wewnętrznego i ułatwienie świadczenia takich usług ponad granicami poprzez zapewnienie ich większej przejrzystości w spójny sposób w całej Unii.

Wniosek ten obejmuje niezbędne zabezpieczenia mające na celu zagwarantowanie proporcjonalnej transpozycji i proporcjonalnego egzekwowania przepisów oraz uniknięcie ryzyka stygmatyzacji. Wniosek nie zmierza do uniemożliwienia państwom trzecim rozpowszechniania swoich poglądów, ale służy zapewnieniu, by odbywało się to w sposób przejrzysty i odpowiedzialny. We wniosku tym nie nakłada się na podmioty wymogów wyłącznie z tego powodu, że otrzymują one finansowanie z zagranicy – koncentruje się on na zapewnieniu większej przejrzystości przy prowadzeniu przez nie działań polegających na reprezentacji interesów w imieniu państw trzecich, które to działania dążą do wywierania wpływu na rozwój, kształtowanie lub wdrażanie polityki lub prawodawstwa bądź na publiczne procesy decyzyjne w Unii. Z tego powodu wkładów w podstawowe finansowanie organizacji ani podobnego wsparcia finansowego, na przykład w ramach programu dotacji darczyńców z państwa trzeciego na rzecz organizacji niekomercyjnych, nie należy uznawać za wynagrodzenie za usługę reprezentacji interesów, jeżeli nie są one związane z działaniem polegającym na reprezentacji interesów, tj. w przypadku gdy podmiot otrzymałby takie finansowanie niezależnie od tego, czy prowadzi konkretne działania polegające na reprezentacji interesów na rzecz państwa trzeciego udzielającego takiego finansowania.

Ponadto wniosek obejmuje szczególny wymóg, by informacje w rejestrach krajowych państw członkowskich były przedstawiane w sposób neutralny i rzeczowy, nieprowadzący do stygmatyzacji zarejestrowanych podmiotów. W szczególności informacje nie powinny być przedstawiane wraz z oświadczeniami lub postanowieniami ani nie powinny towarzyszyć im oświadczenia lub postanowienia, które mogłyby stworzyć atmosferę nieufności wobec zarejestrowanych podmiotów lub które mogłyby zniechęcać osoby fizyczne lub prawne z państw członkowskich lub państw trzecich do relacji z takimi podmiotami lub udzielania im wsparcia finansowego.

Ramy uprawnień organów nadzorczych do żądania informacji od podmiotów objętych zakresem inicjatywy określono w sposób przemyślany, tak by zainteresowane podmioty nie podlegały niepotrzebnym lub nadmiernym żądaniom. Ramy te są dwojakie: organy nadzorcze

mogą wymagać wyłącznie ograniczonych informacji dodatkowych w stosunku do tych zawartych w rejestrze krajowym i tylko w ograniczonych okolicznościach.

Aby zapewnić proporcjonalność sankcji, we wniosku przewidziano, że w przypadku naruszenia obowiązków przewidzianych we wniosku organy nadzorcze mogą nakładać wyłącznie sankcje ograniczające się do administracyjnych kar pieniężnych i poniżej określonego pułapu uzależnionego od możliwości ekonomicznych danego podmiotu. Wyraźnie wykluczono sankcje karne. Państwa członkowskie są odpowiedzialne za zapewnienie zakazu udziału w działaniach mających na celu obejście przepisów dyrektywy.

- **Wybór instrumentu**

W art. 114 TFUE prawodawcy przyznano uprawnienia do przyjmowania rozporządzeń i dyrektyw.

Właściwe jest przyjęcie dyrektywy przewidującej pełną harmonizację wymogów dotyczących przejrzystości mających zastosowanie do podmiotów prowadzących reprezentację interesów w imieniu państw trzecich w celu wywierania wpływu na rozwój, kształtowanie lub wdrażanie polityki lub prawodawstwa bądź na publiczne procesy decyzyjne na rynku wewnętrznym.

Dzięki wprowadzeniu pełnej harmonizacji wymogów dotyczących przejrzystości i rozliczalności inicjatywa ta zapobiega również nadmierne rygorystycznemu wdrażaniu. W ramach zharmonizowanych przepisów państwa członkowskie nie mogłyby w szczególności ustanawiać szerszych wymogów dotyczących przejrzystości. Państwa członkowskie zachowałyby ograniczoną swobodę decyzyjną w ramach w pełni zharmonizowanych środków, wyraźnie uregulowaną w inicjatywie prawnej. Na przykład państwa członkowskie miałyby swobodę ustanowienia na swoim terytorium jednego krajowego rejestru i organu nadzorczego lub ich większej liczby (np. kilku organów odpowiedzialnych za różne części terytorium).

Nie ma to wpływu na kompetencje państw członkowskich w zakresie ustanawiania przepisów przy pełnym poszanowaniu prawa Unii dotyczących aspektów nieobjętych zharmonizowanymi przepisami, na przykład w zakresie ustanawiania zasad dla urzędników publicznych kontaktujących się z podmiotami prowadzącymi działania polegające na reprezentacji interesów w imieniu państw trzecich.

3. WYNIKI OCEN EX POST, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

Niniejszy wniosek jest wynikiem szeroko zakrojonych konsultacji z zainteresowanymi stronami, przeprowadzonych przez Komisję z zastosowaniem ogólnych zasad i norm obowiązujących w tym zakresie. W ramach strategii konsultacji określono najważniejsze zainteresowane strony. Komisja przeprowadziła pierwszą falę szeroko zakrojonych konsultacji z zainteresowanymi stronami w okresie od października 2022 r. do maja 2023 r. W sierpniu i we wrześniu 2023 r. Komisja przeprowadziła dodatkowe konsultacje z organami państw członkowskich, podmiotami komercyjnymi i organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, w tym na temat potencjalnych wariantów strategicznych.

Komisja zleciła przeprowadzenie zewnętrznego specjalistycznego badania w celu wsparcia przygotowywania niniejszego wniosku³¹. W ramach tego badania uzupełniającego wykonawca przeprowadził szereg indywidualnych konsultacji z kluczowymi zainteresowanymi stronami.

Konsultacje publiczne, którym towarzyszyły informacje zwrotne w odpowiedzi na pismo zawierające zaproszenie do zgłaszania uwag³², opublikowano 16 lutego 2023 r. i trwały one do 14 kwietnia 2023 r. Informacje zwrotne i wkład zainteresowanych stron stanowiły w szczególności źródła informacji na potrzeby określenia problemu oraz wariantów strategicznych. Konsultacje publiczne promowano za pośrednictwem kampanii w mediach społecznościowych, a także na stronie internetowej Komisji.

Komisja przeprowadziła dwa badania Eurobarometr Flash dotyczące odpowiednio demokracji oraz obywatelstwa i demokracji. Pierwsze z nich wykazało, że ponad 1 na 5 Europejczyków uważa propagandę i nieprawdziwe lub wprowadzające w błąd informacje pochodzące z niedemokratycznych źródeł zagranicznych oraz ukryte ingerencje zagraniczne w politykę i gospodarkę ich kraju, w tym poprzez finansowanie podmiotów krajowych, za jedno z najpoważniejszych zagrożeń dla demokracji³³. Drugie z nich wykazało, że około 8 na 10 Europejczyków zgadza się, iż ingerencja zagraniczna w europejskie systemy demokratyczne jest poważnym problemem, który należy rozwiązać³⁴.

Opracowano ponadto ocenę skutków, w której przedstawiono uzasadnienie, analizę i dostępne dowody w celu omówienia przedmiotowego zagadnienia³⁵. Ocena skutków zawiera szczegółowy opis i analizę strategii konsultacji oraz jej wyników.

Komisja zorganizowała szereg spotkań w ramach grup dyskusyjnych z najważniejszymi zainteresowanymi stronami w celu zgromadzenia dodatkowych dowodów i danych na temat szczególnych problemów, których dotyczy inicjatywa, a także na temat podejścia politycznego i jego skutków. W takich spotkaniach brały udział podmioty zaangażowane w działania w zakresie public relations i działalność lobbingową, np. organizacje reprezentujące odpowiednie sektory kręgów biznesowych, przedsiębiorstwa lobbingowe, konsultingowe i public relations, organizacje społeczeństwa obywatelskiego, a także prawnicy praktycy świadczący usługi reprezentacji interesów. Do grup dyskusyjnych należeli również eksperci mający wiedzę fachową w odpowiednich dziedzinach, tacy jak przedstawiciele środowiska akademickiego, właściwe organy krajowe, w tym na szczeblu lokalnym, a także organizacje międzynarodowe i organy ustanawiające normy. Odbyły się dodatkowe spotkania, w tym na wysokim szczeblu, z udziałem organizacji społeczeństwa obywatelskiego i państw członkowskich.

Komisja przeanalizowała także dokumenty przedstawiające stanowiska oraz dokumenty analityczne i badania otrzymane w ramach przygotowywania wniosku. Ponadto przeprowadziła dwustronne konsultacje z zainteresowanymi stronami z ich własnej inicjatywy.

³¹ Badanie zostanie udostępnione pod adresem https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/policies/justice-and-fundamental-rights/eu-citizenship/democracy-and-electoral-rights/studies_en.

³² https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13744-Transparency-of-covert-interference-by-third-countries_pl

³³ Badanie Eurobarometr Flash 522 na temat demokracji.

³⁴ [Badanie Eurobarometr Flash 528](#) na temat obywatelstwa i demokracji.

³⁵ Zob. towarzysząca niniejszemu wnioskowi ocena skutków.

Ogólnie rzecz ujmując, uczestnicy grup dyskusyjnych wyrazili poparcie dla inicjatywy dotyczącej wspólnych zasad przejrzystości w odniesieniu działań polegających na reprezentacji interesów prowadzonych w imieniu państw trzecich. Podkreślili wyzwania wynikające z konieczności zachowania zgodności z różnymi systemami i przepisami w państwach członkowskich oraz opowiedzieli się za zharmonizowanymi przepisami na szczeblu Unii.

Konsultacje publiczne wykazały ponadto, że zainteresowane strony są zasadniczo zgodne co do konieczności podjęcia przez Unię działań ukierunkowanych na zwiększenie przejrzystości w odniesieniu do działalności lobbingowej, działalności w zakresie public relations oraz wszelkich innych działań, które – prowadzone w imieniu państw trzecich – znacząco wpływają na sferę demokratyczną.

W szczególności zdecydowana większość respondentów biorących udział w konsultacjach publicznych stwierdziła, że działalność lobbingowa i działalność w zakresie public relations prowadzona w imieniu państw trzecich wiąże się z wysokim ryzykiem ukrytej ingerencji państw trzecich w unijną przestrzeń demokratyczną i debatę publiczną oraz sprzyja korupcji.

Obywatele Unii są zaniepokojeni wpływem ingerencji zagranicznej na systemy demokratyczne państw UE. Zdecydowana większość z nich domagała się większej przejrzystości w odniesieniu do działań polegających na reprezentacji interesów i skoordynowanej reakcji na szczeblu Unii.

Komisja otrzymała 29 odpowiedzi na dodatkowe konsultacje z zainteresowanymi stronami przeprowadzone w sierpniu i we wrześniu 2023 r.: 11 odpowiedzi od organizacji społeczeństwa obywatelskiego, 15 odpowiedzi od państw członkowskich i trzy odpowiedzi od organizacji z sektora reprezentacji interesów.

W swoich odpowiedziach na pytania zawarte w kwestionariuszu państwa członkowskie były zasadniczo zgodne co do tego, że w nadrzędnym interesie społeczeństwa leży dostęp do informacji o działaniach polegających na reprezentacji interesów prowadzonych w imieniu państw trzecich. Pięć państw członkowskich wyraziło w szczególności opinię, że konieczne jest wprowadzenie zharmonizowanych środków zwiększających przejrzystość działań polegających na reprezentacji interesów mających na celu wywieranie wpływu na procesy decyzyjne. Dwa państwa członkowskie podkreśliły, że wniosek ustawodawczy należy opracować z należyтым uwzględnieniem praw podstawowych. Siedem państw członkowskich stwierdziło, że organy nadzorcze powinny mieć możliwość zwracania się do zarejestrowanych podmiotów o konkretne informacje, z zastrzeżeniem zabezpieczeń.

W odpowiedziach na pytania zawarte w kwestionariuszu dziewięć organizacji społeczeństwa obywatelskiego wyraziło opinię, że interwencja ustawodawcza powinna obejmować wszystkie rodzaje działań polegających na reprezentacji interesów i nie powinna ograniczać się do działań prowadzonych w imieniu państw trzecich. Trzy organizacje społeczeństwa obywatelskiego wyraziły potrzebę sformułowania jasnej definicji pojęcia reprezentacji interesów. Osiem organizacji społeczeństwa obywatelskiego położyło nacisk na kwestię unikania stygmatyzacji, wyjaśniając, że rejestracja nie powinna prowadzić do stygmatyzacji, lecz do normalizacji reprezentacji interesów, ponieważ legalność reprezentacji interesów nie zależy od tego, czyje interesy są reprezentowane, lecz od norm etycznych stosowanych przy prowadzeniu działań polegających na reprezentacji interesów. Trzy organizacje społeczeństwa obywatelskiego wyraźnie odniosły się do potrzeby zapewnienia zabezpieczeń wymaganych w kontekście prawa do skutecznego środka prawnego i dostępu do bezstronnego sądu. Cztery organizacje społeczeństwa obywatelskiego wezwały do zwolnienia mniejszych podmiotów z wymogu rejestracji.

Wszyscy przedstawiciele branży, którzy odpowiedzieli na pytania zawarte w kwestionariuszu, opowiadają się za harmonizacją wymogów dotyczących rejestracji i przejrzystości na poziomie Unii. Dwóch przedstawicieli branży zaleciło Komisji uwzględnienie wszystkich form działań polegających na reprezentacji interesów, a nie harmonizację wyłącznie działań prowadzonych w imieniu państw trzecich. Wszyscy przedstawiciele branży byli zgodni co do tego, że żaden konkretny podmiot nie powinien korzystać z wyłączenia z zakresu wymogów dotyczących przejrzystości, aby uniknąć ryzyka ich obchodzenia.

- **Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy eksperckiej**

Opracowując niniejszy wniosek, Komisja oparła się na szerokim zakresie wiedzy fachowej.

Baza dowodowa jest oparta na badaniach wewnętrznych i zewnętrznych, szeroko zakrojonych działaniach konsultacyjnych, dwustronnych spotkaniach z zainteresowanymi stronami i poparta badaniem zewnętrznym.

W wyniku odpowiednich prac prowadzonych w Parlamencie Europejskim (m.in. w Komisji Specjalnej ds. Obcych Ingerencji we Wszystkie Procesy Demokratyczne w UE, w tym Dezinformacji³⁶) oraz w Radzie³⁷ zapewniono dalszy wkład w proces analityczny Komisji.

Oprócz konsultacji publicznych Komisja zorganizowała w szczególności szereg spotkań z odpowiednimi zainteresowanymi stronami w ramach grup dyskusyjnych, w których poruszano kwestie odnoszące się konkretnie do poszczególnych kategorii.

Uwzględniono również wytyczne organów ustanawiających normy międzynarodowe, w tym Rady Europy lub Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD)³⁸. W wytycznych zalecono zwłaszcza prawne uregulowanie działalności lobbingsowej w kontekście publicznego procesu decyzyjnego, a także zapewnienie przejrzystości i uczciwości w zakresie działalności lobbingsowej i zagranicznego finansowania, przypominając jednocześnie o znaczeniu poszanowania praw podstawowych.

W badaniu leżącym u podstaw inicjatywy uwzględniono przegląd literatury, w ramach którego potwierdzono coraz powszechniejsze występowanie ingerencji zagranicznej w procesy demokratyczne.

- **Ocena skutków**

Zgodnie ze swoją polityką „lepszego stanowienia prawa” Komisja przeprowadziła ocenę skutków w odniesieniu do niniejszego wniosku³⁹.

Komisja przeanalizowała różne warianty strategiczne służące osiągnięciu ogólnych celów niniejszego wniosku. Oceniono trzy warianty strategiczne zakładające różny stopień intensywności regulacyjnej:

³⁶ Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 9 marca 2022 r. w sprawie obcych ingerencji we wszystkie procesy demokratyczne w Unii Europejskiej, w tym dezinformacji (2020/2268(INI)).

³⁷ Zob. na przykład konkluzje Rady z dnia 10 grudnia 2019 r. w sprawie dodatkowych wysiłków na rzecz zwiększenia odporności i zwalczania zagrożeń hybrydowych(14972/19), konkluzje Rady z dnia 28 września 2021 r. w sprawie globalnego podejścia do badań naukowych i innowacji – strategia Europy na rzecz współpracy międzynarodowej w zmieniającym się świecie (12301/21), konkluzje Rady z 18 lipca 2022 r. w sprawie zagranicznych manipulacji informacjami i ingerencji w informacje (FIMI) (11429/22) oraz konkluzje Rady z dnia 10 marca 2023 r. w sprawie stosowania Karty praw podstawowych Unii Europejskiej; rola przestrzeni społeczeństwa obywatelskiego w ochronie i propagowaniu praw podstawowych w UE (7388/23).

³⁸ Takie jak zasady OECD dotyczące przejrzystości i uczciwości w lobbingu lub zalecenie Komitetu Ministrów Rady Europy skierowane do państw członkowskich w sprawie regulacji prawnej działalności lobbingsowej w kontekście publicznego procesu decyzyjnego, CM/Rec(2017)2.

³⁹ SWD(2023) 663 final.

Pierwszym rozpatrywanym wariantem była interwencja o charakterze nielegislacyjnym. Ten wariant strategiczny polegałby na zaleceniu państwom członkowskim zestawu środków, które miałyby zastosowanie do działań polegających na reprezentacji interesów prowadzonych w imieniu państw trzecich. Państwa członkowskie zachęcono by do wprowadzenia podobnych i proporcjonalnych środków na rzecz przejrzystości mających na celu ułatwienie rozliczalności i nadzoru oraz sprostanie wyzwaniom dla procesów demokratycznych, które wiążą się z takimi działaniami. Przeprowadzono by odpowiednie monitorowanie wdrażania zaleceń. Sporządzono by sprawozdanie, w którym oceniono by skutki zalecenia i rozważono by inne środki, w tym ewentualne przyszłe przepisy. Wariant ten odrzucono, ponieważ interwencja oparta wyłącznie na środkach o charakterze nielegislacyjnym nie zapobiegłaby powstawaniu dalszych przeszkód w funkcjonowaniu rynku wewnętrznego w zakresie działań polegających na reprezentacji interesów prowadzonych w imieniu państw trzecich. Ponadto przy braku rejestracji mającej zastosowanie w całej Unii wariant ten wiązałby się z wyższymi kosztami przestrzegania przepisów. Ten wariant strategiczny pozostawiłby również bardzo dużą swobodę na szczeblu krajowym w zakresie wdrażania wymogów dotyczących przejrzystości, a w szczególności nie zapewniłby wdrożenia zabezpieczeń przewidzianych w wybranym wariantcie.

Drugi rozpatrywany wariant, który ostatecznie wybrano, obejmuje ukierunkowaną interwencję legislacyjną skoncentrowaną na przejrzystości działań polegających na reprezentacji interesów prowadzonych w imieniu państw trzecich. Zgodnie z tym scenariuszem w ramach instrumentu prawnego określono by wymogi dotyczące przejrzystości i rozliczalności mające zastosowanie do podmiotów prowadzących działania polegające na reprezentacji interesów w imieniu państw trzecich. Wymagałoby to od podmiotów gospodarczych prowadzenia ograniczonej dokumentacji i dostarczania w zharmonizowany sposób do rejestrów krajowych ustanowionych przez państwa członkowskie ograniczonych informacji na swój temat, na temat działalności, którą prowadzą, oraz podmiotów z państw trzecich, w imieniu których działają. Wariant ten obejmuje zabezpieczenia mające na celu zagwarantowanie proporcjonalnej transpozycji i proporcjonalnego egzekwowania przepisów oraz uniknięcie ryzyka stygmatyzacji.

Trzeci rozważany wariant polegałby na szeroko zakrojonej interwencji legislacyjnej obejmującej zaostrzone wymogi w zakresie sprawozdawczości, a także na utworzeniu systemu uprzednich zezwoleń lub licencji, w ramach którego państwa członkowskie mogłyby odmówić udzielenia licencji ze względów bezpieczeństwa publicznego. Taki system przewidywałby uzależnienie możliwości świadczenia usług reprezentacji interesów na rzecz państw trzecich na rynku wewnętrznym przez podmioty prowadzące działania polegające na reprezentacji interesów od uzyskania licencji. Uznano, że mogłoby to spowodować problemy związane z proporcjonalnością i mogłoby mieć negatywne skutki dla przedsiębiorstw, w szczególności dla mniejszych podmiotów gospodarczych i organizacji niekomercyjnych, na które nałożono by taki obowiązek. Wariant ten mógłby mieć nieproporcjonalny wpływ na prawa podstawowe, w szczególności na wolność zrzeszania się i wolność wypowiedzi. Ponadto wymóg uzyskania uprzedniego zezwolenia lub uprzedniej licencji mógłby zaszkodzić interesom geopolitycznym Unii: wiązałby się on z ryzykiem podjęcia działań odwetowych ze strony państw, które obecnie angażują się w działania wywierające wpływ w Unii, gdyby uniemożliwiono im ich prowadzenie. Podobnie, w zakresie, w jakim wariant ten mógł obejmować nieproporcjonalne ograniczenia wolności zrzeszania się, mogłaby również ucierpieć reputacja Unii.

Wybrany wariant strategiczny odpowiednio przyczynia się do rozwiązania problemu luk regulacyjnych i różnic między państwami członkowskimi, przy jednoczesnym zapewnieniu

pełnej zgodności z zasadami proporcjonalności i pomocniczości. Podejście to okazało się także najkorzystniejsze pod względem skutków.

Po pierwsze, oczekuje się, że skutki gospodarcze będą bardzo ograniczone, przy niewielkich kosztach przestrzegania wprowadzonych wymogów w zakresie prowadzenia dokumentacji i rejestracji (dostosowanych w jak największym stopniu do istniejącego procesu biznesowego) oraz ograniczonej liczbie objętych nimi podmiotów na rynku wewnętrznym, szacowanej na 712–1 068 w zależności od scenariusza, a także ograniczonych kosztach egzekwowania przepisów po stronie administracji krajowych. Rejestry publiczne, które mają zostać utworzone przez państwa członkowskie, byłyby wspierane przez publicznie dostępne narzędzia informatyczne, zgodnie z komunikatem w sprawie cyfrowego kompasu na 2030 r. oraz potrzebą propagowania w przepisach Unii „domyślnie cyfrowego” kształtowania polityki. Oczekuje się, że poniesione koszty zostaną zrekompensowane dzięki ograniczeniu rozdrobnienia na rynku wewnętrznym i zapobieganiu takiemu rozdrobnieniu.

Po drugie, biorąc pod uwagę dostosowany charakter wymogów i istotne zabezpieczenia uwzględnione we wniosku, oczekuje się, że skutki społeczne niniejszego wniosku będą pozytywne, ponieważ inicjatywa ta przyczyni się do zwiększenia przejrzystości i rozliczalności odpowiednich uczestników rynku oraz do pogłębienia wiedzy na temat skali działań polegających na reprezentacji interesów prowadzonych w imieniu państw trzecich, tendencji w ich zakresie i podmiotów stojących za takimi działaniami. Przewiduje się także, że inicjatywa ta przyczyni się do wzmocnienia zaufania publicznego do procesu decyzyjnego i charakteru regulowanych usług, przyczyniając się w ten sposób do osiągnięcia celu zrównoważonego rozwoju nr 16: „Promować pokojowe i inkluzywne społeczeństwa, zapewnić wszystkim ludziom dostęp do wymiaru sprawiedliwości oraz budować na wszystkich szczeblach skuteczne i odpowiedzialne instytucje, sprzyjające włączeniu społecznemu”.

Od samego początku odrzucono konkretne warianty dotyczące zakresu interwencji. Odrzucono wariant przewidujący uwzględnienie jedynie tych działań polegających na reprezentacji interesów, które są prowadzone w imieniu określonych państw trzecich, ze względu na trudności operacyjne w ustanowieniu i uzgodnieniu odpowiednich kryteriów różnicujących oraz zwiększone ryzyko stygmatyzacji podmiotów prowadzących takie działania w imieniu tych państw. Odrzucono wariant przewidujący uwzględnienie działań polegających na reprezentacji interesów, które mają na celu wywarcie wpływu na proces decyzyjny w Unii i są prowadzone w imieniu dowolnego podmiotu, ponieważ wariant ten nie byłby wystarczająco ukierunkowany w świetle zamierzonego celu inicjatywy (przejrzystość ukrytych wpływów wywieranych przez administracje państw trzecich) i byłby nieproporcjonalny.

Co więcej, oczekuje się, że inicjatywa ta nie będzie miała żadnego wpływu na środowisko, a zatem będzie zgodna z zasadą „nie czyni poważnych szkód” oraz spójna z celem neutralności klimatycznej, celami pośrednimi w tym zakresie i celami dotyczącymi przystosowania się do zmiany klimatu określonymi w Europejskim prawie o klimacie.

Dnia 17 listopada 2023 r. Rada ds. Kontroli Regulacyjnej wydała „pozytywną opinię z zastrzeżeniami” na temat projektu oceny skutków⁴⁰. Jej uwagi koncentrowały się na narracji leżącej u podstaw inicjatywy, a także na prezentacji wariantów strategicznych i ich skutków (z naciskiem na proponowaną strukturę zarządzania i rolę Komisji w tej strukturze).

⁴⁰ SEC(2023) 637.

Wyjaśnienie, w jaki sposób wdrożono te uwagi, znajduje się w ocenie skutków towarzyszącej niniejszemu wnioskowi.

- **Prawa podstawowe**

Środki opracowano z pełnym poszanowaniem podstawowych praw i wolności, w tym wolności wypowiedzi i informacji, prawa do głosowania, prawa do dobrej administracji i wolności prowadzenia działalności gospodarczej.

Podstawowe prawa i wolności mogą być ograniczane wyłącznie wówczas, gdy jest to uzasadnione dążeniem do realizacji uzasadnionego interesu publicznego, pod warunkiem że ograniczenie to jest proporcjonalne do zamierzonego celu. Gwarancja przejrzystości, sprawiedliwości, bezstronności i demokratycznej rozliczalności w kontekście publicznego procesu decyzyjnego i administracji publicznej oraz zapobieganie nieuzasadnionej ukrytej ingerencji w taki proces decyzyjny i taką administrację stanowią nadrzędne względy interesu publicznego.

We wniosku nakłada się zawężone ograniczenia na następujące prawa podstawowe zapisane w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej (zwanej dalej „Kartą”): prawo do życia prywatnego (art. 7), prawo do ochrony danych osobowych (art. 8), wolność zrzeszania się (art. 12), wolność sztuki i nauki (art. 13), wolność wypowiedzi i informacji (art. 11) oraz wolność prowadzenia działalności gospodarczej (art. 16).

Chociaż prawa te nie mają charakteru bezwzględnego i można wprowadzić ograniczenia, wszelkie takie ograniczenia muszą być zgodne z wymogami określonymi w art. 52 ust. 1 Karty, w tym nie mogą wykroczać poza to, co jest konieczne, i muszą być zgodne z zasadą proporcjonalności.

Prawo do życia prywatnego i prawo do ochrony danych osobowych

We wniosku nakłada się zawężone ograniczenia na **prawo do życia prywatnego** (gwarantowane zarówno na mocy art. 7 Karty, jak i art. 8 europejskiej konwencji praw człowieka („EKPC”)) oraz **prawo do ochrony danych osobowych** (art. 8 Karty), w zakresie, w jakim nakłada się w nim na podmioty wymóg przechowywania określonych informacji i ich przekazywania organom krajowym oraz w jakim przewiduje on wymianę takich informacji między właściwymi organami krajowymi, a także publiczny dostęp do części tych informacji.

Jak zauważył Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej, przepisy nakazujące lub dopuszczające przekazanie organowi publicznemu danych osobowych, takich jak nazwisko, miejsce zamieszkania lub dane o środkach finansowych osób fizycznych, należy uznać za ingerencję w ich życie prywatne, a tym samym za ograniczenie prawa zagwarantowanego w art. 7 Karty, bez uszczerbku dla ich ewentualnego uzasadnienia. To samo odnosi się do przepisów dotyczących publicznego rozpowszechniania takich danych⁴¹. Ponadto Trybunał Sprawiedliwości uznał, że publiczne udostępnianie danych osobowych w taki sposób, że dane te są dostępne dla potencjalnie nieograniczonej liczby osób, stanowi poważną ingerencję w prawa podstawowe zapisane w art. 7 i 8 Karty⁴². Jednocześnie, jak przypomniał Trybunał Sprawiedliwości, prawa podstawowe zagwarantowane w art. 7 i 8 Karty nie stanowią

⁴¹ Zob. w tym zakresie wyroki z dnia 20 maja 2003 r., Österreichischer Rundfunk i in., C-465/00, C-138/01 i C-139/01, EU:C:2003:294, pkt 73–75 i 87–89; z dnia 9 listopada 2010 r., Volker und Markus Schecke and Eifert, C-92/09 i C-93/09, EU:C:2010:662, pkt 56–58 i 64; oraz z dnia 2 października 2018 r., Ministerio Fiscal, C-207/16, EU:C:2018:788, pkt 48 i 51).

⁴² Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 22 listopada 2022 r., Luxembourg Business Registers, sprawy połączone C-37/20 i C-601/20, EU:C:2022:912, pkt 42–44.

prerogatyw o charakterze absolutnym i należy je rozważać z uwzględnieniem ich funkcji społecznej. Prawa te mogą zostać ograniczone, jeżeli takie ograniczenie jest przewidziane ustawą, szanuje istotę tych praw oraz jest bezwzględnie konieczne i proporcjonalne w stosunku do celu interesu ogólnego uznawanego przez Unię Europejską. W tym zakresie w art. 8 ust. 2 Karty wymaga się, aby dane osobowe były przetwarzane w określonych celach i za zgodą lub na podstawie innego prawnie uzasadnionego interesu przewidzianego ustawą⁴³.

Dyrektywa zapewnia obywatelom dostęp do informacji na temat podmiotów działających na rynku wewnętrznym i prowadzących działania polegające na reprezentacji interesów w imieniu państw trzecich, a także podmiotów z państw trzecich, które podmioty te reprezentują, celem zagwarantowania obywatelom, urzędnikom publicznym i zainteresowanym stronom, takim jak dziennikarze i organizacje społeczeństwa obywatelskiego, możliwości sprawowania demokratycznej kontroli nad administracją publiczną i publicznym procesem decyzyjnym, aby przebiegał on w sposób sprawiedliwy, bezstronny i przejrzysty, w szczególności dzięki możliwości uzyskania informacji o podmiotach mających dostęp do decydentów, takich jak urzędnicy i wybrani przedstawiciele. Również w szczególnym interesie decydentów leży możliwość uzyskania informacji o podmiotach, które dążą do wywierania na nich wpływu. Jako wyborcy, także sami obywatele są ważnymi decydentami i mogą być celem określonych usług reprezentacji interesów.

Wniosek ma na celu poprawę uczciwości instytucji demokratycznych Unii i państw członkowskich oraz zaufania publicznego do takich instytucji dzięki zapewnieniu przejrzystości działań polegających na reprezentacji interesów prowadzonych w imieniu państw trzecich oraz poprawie dostępnych informacji i świadomości społecznej na temat skali takich działań, tendencji w ich zakresie i podmiotów stojących za takimi działaniami⁴⁴. Trybunał Sprawiedliwości uznał, że cel polegający na zwiększeniu przejrzystości jest nadrzędnym względem interesu publicznego⁴⁵. Cel, do którego zmierza niniejszy wniosek, stanowi zatem cel leżący w interesie ogólnym, który może uzasadniać ingerencję w prawa podstawowe zapisane w art. 7 i 8 Karty.

Publiczny dostęp do informacji na temat reprezentacji interesów w imieniu państw trzecich jest odpowiednim narzędziem umożliwiającym osiągnięcie realizowanego celu leżącego w interesie ogólnym, ponieważ publiczny charakter tego dostępu i wynikająca z niego zwiększona przejrzystość przyczyniają się do stworzenia środowiska demokratycznej kontroli i rozliczalności.

Wniosek zapewnia również, aby ingerencja w prawa podstawowe zapisane w art. 7 i 8 Karty wynikająca z publicznego dostępu do informacji na temat reprezentacji interesów w imieniu państw trzecich była proporcjonalna i ograniczona do tego, co jest bezwzględnie konieczne. Po pierwsze, zestaw danych, które mają być udostępniane publicznie, jest ograniczony, jasno i wyczerpująco zdefiniowany i w pełni zharmonizowany w całej Unii. Ponadto udostępniane

⁴³ Wyrok z dnia 22 listopada 2022 r., *Luksemburg Registers*, sprawy połączone C-37/20 i C-601/2, EU:C:2022:912, pkt 45–63 i przytoczone tam orzecznictwo.

⁴⁴ Jak stwierdziła Komisja Wenecka, „działalność lobbingsowa jest (...) czymś pomiędzy działalnością partii politycznych a zwykłą działalnością organizacji pozarządowych. (...) Społeczeństwo ma wyraźny interes w poznaniu podmiotów zajmujących się lobbingsiem, które mają dostęp do rządowego procesu decyzyjnego w celu wywierania wpływu, w tym do ich źródeł finansowych, zarówno krajowych, jak i zagranicznych”. Komisja Wenecka, *Report on Funding of Associations* [Sprawozdanie w sprawie finansowania stowarzyszeń] CDL-AD(2019)002, pkt 105.

⁴⁵ Zob. w drodze analogii wyrok z dnia 18 czerwca 2020 r., *Komisja/Węgry (Przejrzystość stowarzyszeń)*, C-78/18 EU:C:2020:476, pkt 79.

publicznie dane osobowe są ograniczone do minimum wymaganego do informowania obywateli o podmiocie zajmującym się reprezentacją interesów i o działaniu prowadzonym w imieniu państw trzecich. Informacje mające znaczenie wyłącznie dla zainteresowanych decydentów oraz właściwych organów krajowych nadzorujących i monitorujących przestrzeganie przepisów zawartych we wniosku nie byłyby udostępniane publicznie, aby przeciwdziałać ryzyku wykorzystania przekazanych informacji niezgodnie z przeznaczeniem.

Po drugie, jako dodatkowe zabezpieczenie mające na celu uniknięcie nieproporcjonalnych niedogodności w indywidualnych przypadkach, można odstąpić od zasady, zgodnie z którą społeczeństwo powinno mieć dostęp do informacji na temat reprezentacji interesów w imieniu państw trzecich. We wniosku przewidziano, że zarejestrowane podmioty mogą zwrócić się o nieudostępnianie publicznie żadnych dostarczonych informacji lub części tych informacji, jeżeli istnieją nadrzędne interesy uzasadniające odmowę publikacji.

W świetle powyższego należy stwierdzić, że ograniczenia prawa do życia prywatnego i prawa do ochrony danych osobowych przewidziane we wniosku szanują istotę tych praw, rzeczywiście odpowiadają interesowi ogólnemu uznawanemu przez Unię oraz są proporcjonalne i ograniczone do niezbędnego minimum.

Wolność zrzeszania się

Prawo podstawowe do **wolności zrzeszania się** jest zagwarantowane zarówno na mocy art. 12 Karty, jak i art. 11 EKPC wszystkim stowarzyszeniom, w tym organizacjom społeczeństwa obywatelskiego, grupom interesów, związkom zawodowym i partiom politycznym. Wolność zrzeszania się stanowi jeden z głównych filarów demokratycznego i pluralistycznego społeczeństwa, ponieważ pozwala obywatelom działać wspólnie w obszarach wspólnych interesów i przyczyniać się do właściwego funkcjonowania życia publicznego⁴⁶.

Stowarzyszenia muszą być w stanie prowadzić działalność i funkcjonować bez nieuzasadnionej ingerencji. Trybunał Sprawiedliwości uznał, że przepisy, które znacznie utrudniają przedsięwzięcia lub działalność stowarzyszeń poprzez zaostrzenie wymogów dotyczących ich rejestracji, ograniczenie możliwości otrzymywania przez nie środków finansowych, nałożenie na nie obowiązków w zakresie zgłaszania i jawności mogących kreować ich negatywny wizerunek, czy też poddanie ich groźbie sankcji, a zwłaszcza rozwiązania, należy uznać za ingerencję w wolność zrzeszania się⁴⁷.

Komisja Wenecka ustanowiona przez Radę Europy uważa, że całkowity zakaz finansowania zagranicznego lub wymóg uzyskania uprzedniego zezwolenia władz na otrzymywanie lub wykorzystywanie takich środków nie jest uzasadniony⁴⁸.

We wniosku nie zakazuje się finansowania zagranicznego, nie piętnuje się działalności organizacji społeczeństwa obywatelskiego ani nie tworzy systemu licencjonowania lub wstępnych zezwoleń, który wymagałby od organizacji społeczeństwa obywatelskiego lub innych stowarzyszeń ubiegania się na szczeblu unijnym o licencję na prowadzenie działań polegających na reprezentacji interesów w imieniu podmiotu z państwa trzeciego.

Wniosek ogranicza się do zapewnienia wspólnych standardów przejrzystości i rozliczalności w odniesieniu do działań polegających na reprezentacji interesów prowadzonych w imieniu

⁴⁶ Wyrok z dnia 18 czerwca 2020 r., Komisja/Węgry (Przejrzystość stowarzyszeń), C-78/18 EU:C:2020:476, pkt 112.

⁴⁷ Wyrok z dnia 18 czerwca 2020 r., Komisja/Węgry (Przejrzystość stowarzyszeń), C-78/18 EU:C:2020:476, pkt 114.

⁴⁸ Komisja Wenecka, Report on Funding of Associations [Sprawozdanie w sprawie finansowania stowarzyszeń] CDL-AD(2019)002, pkt 147.

podmiotów z państw trzecich i mających na celu wywieranie wpływu na procesy decyzyjne w Unii.

Mimo że nakładane są w nim obowiązki dotyczące przejrzystości, które można uznać za mające ograniczony wpływ na skuteczne korzystanie z prawa do wolności zrzeszania się w zakresie, w jakim zainteresowane organizacje musiałyby przestrzegać obowiązków rejestracji i obowiązków sprawozdawczych oraz ponosić związane z nimi koszty, wniosek nie ma wpływu na istotę tego prawa.

Wspólne standardy przejrzystości i rozliczalności powinny wzmocnić demokrację dzięki zwiększeniu zaufania do publicznych procesów decyzyjnych i instytucji poprzez zapewnienie przejrzystości działań polegających na reprezentacji interesów prowadzonych w imieniu państw trzecich, a także przez poprawę dostępnych informacji na temat skali działań polegających na reprezentacji interesów, tendencji w ich zakresie i podmiotów za nimi stojących oraz zwiększanie świadomości społecznej w tej dziedzinie. Trybunał uznał, że cel polegający na zwiększeniu przejrzystości jest nadrzędnym względem interesu publicznego⁴⁹. Komisja Wenecka ustanowiona przez Radę Europy wskazała, że „działalność lobbingsowa jest (...) czymś pomiędzy działalnością partii politycznych a zwykłą działalnością organizacji pozarządowych. (...). Społeczeństwo ma wyraźny interes w poznaniu podmiotów zajmujących się lobbingsiem, które mają dostęp do rządowego procesu decyzyjnego w celu wywierania wpływu, w tym do ich źródeł finansowych, zarówno krajowych, jak i zagranicznych”⁵⁰.

Niniejszy wniosek odpowiada celowi interesu ogólnego w świetle zasad otwartości i przejrzystości, którymi należy kierować się w życiu demokratycznym Unii zgodnie z art. 1 akapit drugi i art. 10 ust. 3 TUE, oraz zgodnie z wartościami demokratycznymi podzielanymi przez Unię i jej państwa członkowskie na podstawie art. 2 TUE.

Szczególne zabezpieczenia

Ponadto, jeżeli chodzi o proporcjonalność ograniczenia, wniosek ogranicza się do tego, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu, i wprowadzono w nim **szczególne zabezpieczenia**. Nie ma on zastosowania do każdego podmiotu otrzymującego wsparcie finansowe z zagranicy. Po pierwsze, wniosek koncentruje się na konkretnych działaniach polegających na reprezentacji interesów prowadzonych na rzecz państw trzecich i nie obejmuje finansowania udzielanego przez podmiot z państwa trzeciego (takiego jak dotacja strukturalna, darowizna itp.), które jest niezwiązane z takimi działaniami polegającymi na reprezentacji interesów⁵¹. Po drugie, obejmuje on jedynie reprezentację interesów określonych podmiotów z państw trzecich: rządów i podmiotów z państw trzecich, których działania można im przypisać. Wniosek koncentruje się na konkretnym rodzaju działań prowadzonych w imieniu określonego rodzaju podmiotów i jest ukierunkowany wyłącznie na działania, które rzeczywiście mogą mieć znaczący wpływ na życie publiczne i debatę publiczną, a nałożenie na nie wymogów dotyczących przejrzystości może być uzasadnione nadrzędnym względem interesu publicznego.

⁴⁹ Wyrok z dnia 18 czerwca 2020 r., Komisja/Węgry (Przejrzystość stowarzyszeń), C-78/18 EU:C:2020:476, pkt 79.

⁵⁰ Komisja Wenecka, Report on Funding of Associations [Sprawozdanie w sprawie finansowania stowarzyszeń] CDL-AD(2019)002, pkt 105.

⁵¹ We wniosku zamieszczono klauzulę dotyczącą przeciwdziałania przypadkom obchodzenia prawa, aby uniknąć nadużyć (np. niejawnego wynagrodzenia za usługi reprezentacji, zakładania przedsiębiorstw w celu zatajania powiązań z rządami państw trzecich lub sztucznego rozdzielania działalności między wiele podmiotów, by nie przekroczyć progów ustanowionych w dyrektywie).

Wniosek został starannie sformułowany, aby uniknąć stygmatyzacji organizacji społeczeństwa obywatelskiego i innych stowarzyszeń niekomercyjnych. Uregulowano w nim szczególnie rodzaj działalności – reprezentację interesów prowadzoną na rynku wewnętrznym w imieniu rządów państw trzecich – niezależnie od charakteru podmiotu prowadzącego tę działalność. Wymogi dotyczące przejrzystości mają zastosowanie w równym stopniu do każdej organizacji.

Ponadto wniosek przewiduje solidne zabezpieczenia mające na celu dalsze ograniczenie możliwości stygmatyzacji. Po pierwsze, krajowe rejestry publiczne musiałyby być przedstawiane w sposób neutralny i rzeczowy oraz w sposób, który nie prowadziłby do stygmatyzacji podmiotów wpisanych do rejestru krajowego. Po drugie, państwa członkowskie musiałyby zapewnić, aby wykonując swoje zadania, organy krajowe zadbały o to, by sam fakt rejestracji podmiotu nie pociągał za sobą żadnych negatywnych konsekwencji. Po trzecie, dzięki wprowadzeniu pełnej harmonizacji tych wymogów dotyczących przejrzystości, wniosek zapobiega ich nadmiernie rygorystycznemu wdrażaniu i gwarantuje, że zarejestrowanych podmiotów nie można będzie zobowiązać do podawania do wiadomości publicznej informacji na swój temat na podstawie warunków, które skutkowałyby ich stygmatyzacją⁵². Ponadto zarejestrowane podmioty mogłyby zwrócić się o nieudostępnianie publicznie żadnych informacji lub części informacji, jeżeli istnieją nadrzędne interesy uzasadniające odmowę publikacji.

Co więcej, wymogi te są proporcjonalne i ograniczają się do prostych wymogów dotyczących prowadzenia dokumentacji i rejestracji. Państwa członkowskie byłyby zobowiązane do transpozycji i nadzorowania wdrażania tych wymogów w sposób proporcjonalny i nieobciążający nadmiernie zainteresowanych podmiotów.

- Jeżeli chodzi o prowadzenie dokumentacji, zainteresowane podmioty byłyby zobowiązane do przechowywania przez ograniczony okres informacji na temat tożsamości podmiotu z państwa trzeciego, w imieniu którego prowadzone jest dane działanie, opisu celu działania polegającego na reprezentacji interesów, umów i kluczowych wymian informacji z podmiotem z państwa trzeciego w zakresie, w jakim są one niezbędne do zrozumienia charakteru i celu reprezentacji interesów, a także informacji lub materiałów stanowiących główne elementy działania polegającego na reprezentacji interesów.
- W ramach rejestracji zainteresowane podmioty byłyby zobowiązane do przekazywania wyłącznie ograniczonych informacji na swój temat, na temat prowadzonych działań oraz podmiotów z państw trzecich, na rzecz których prowadzą te działania. Rejestracja wiązałaby się z podaniem przybliżonych⁵³ otrzymywanych kwot rocznych obejmujących wszystkie zadania wykonywane w celu wywarcia wpływu na rozwój, kształtowanie lub wdrażanie tego samego wniosku, polityki lub inicjatywy. Regularnej aktualizacji wymagałyby wyłącznie informacje niezbędne do stosowania dyrektywy i nadzoru nad jej stosowaniem. Pozostałe informacje wymagałyby jedynie corocznej aktualizacji.

⁵² Po rejestracji podmioty te byłyby zobowiązane do podawania swojego numeru wpisu do rejestru wyłącznie w kontaktach z urzędnikami publicznymi, a nie z ogółem społeczeństwa.

⁵³ Podczas rejestracji nie byłoby wymagane podanie dokładnej kwoty. Zainteresowane podmioty musiałyby wskazać przedział (np.: od 25 000 EUR do <50 000 EUR lub 50 000 EUR do <100 000 EUR), w którym mieści się kwota roczna. Informacje o zadeklarowanych kwotach rocznych byłyby podawane do wiadomości publicznej w szerszych przedziałach, odpowiadających poziomowi szczególności niezbędnemu do informowania obywateli, ich przedstawicieli i innych zainteresowanych stron.

- Oprócz przypadków, w których konieczne jest zbadanie niezgodności z wymogami w zakresie rejestracji, zarejestrowane podmioty mogą zostać wezwane do udostępnienia swojej dokumentacji organowi nadzorczemu wyłącznie wówczas, gdy na podstawie obiektywnych czynników istnieje szczególne prawdopodobieństwo, że będą one wywierały znaczący wpływ na życie publiczne i debatę publiczną.

Ponadto we wniosku przedstawiono kompleksowy system zabezpieczeń. Nadzór zostałby powierzony niezależnym organom nadzorczym posiadającym wyraźnie określone uprawnienia, których wnioski o udzielenie dalszych informacji musiałyby być uzasadnione i podlegać skutecznemu sądowemu środkowi ochrony prawnej. Sankcje zostałyby ustanowione w taki sposób, aby uniknąć efektu mrozącego dla zainteresowanych podmiotów i podlegałyby odpowiednim zabezpieczeniom, w tym prawu do skutecznej kontroli sądowej. Byłyby one w pełni zharmonizowane i ograniczone do administracyjnych kar pieniężnych w ramach określonego pułapu uzależnionego od możliwości ekonomicznych danego podmiotu. Wniosek zapewniłby zatem, aby organizacje społeczeństwa obywatelskiego i inne stowarzyszenia niekomercyjne nie były narażone na sankcje karne lub likwidację. Ponadto sankcje byłyby nakładane wyłącznie po uprzednim wczesnym ostrzeżeniu, z wyjątkiem sytuacji, gdy takie naruszenie stanowi naruszenie zakazu obchodzenia prawa.

Z powyższego wynika, że chociaż wniosek mógłby powodować nieznaczne ograniczenia wolności zrzeszania się, ograniczenia te byłyby zgodne z uzasadnionym celem, jakim jest poprawa przejrzystości działań polegających na reprezentacji interesów prowadzonych w imieniu podmiotów z państw trzecich, i byłyby ściśle ograniczone do środków koniecznych do osiągnięcia tego celu.

Wolność sztuki i nauki

Wolność sztuki i nauki jest zagwarantowana w art. 13 Karty. Chroni ona wolność badań naukowych, w tym wolność akademicką. Zapewnia ona kadrze akademickiej i studentom swobodę angażowania się w badania naukowe, nauczanie, uczenie się i komunikację w społeczeństwie i ze społeczeństwem bez przeszkód lub obaw przed represjami. Wolność badań naukowych obejmuje prawo do swobodnego formułowania pytań badawczych, wybierania i rozwijania teorii, gromadzenia materiału empirycznego i stosowania akademickich metod badawczych, kwestionowania przyjętej wiedzy i przedstawiania nowych idei. Wiąże się to z prawem do udostępniania wyników, ich rozpowszechniania i publikowania, w tym w drodze szkolenia i nauczania. Jest to wolność naukowców do wyrażania swoich opinii bez narażania się na krzywdzące traktowanie przez instytucję lub system, w którym pracują, lub na cenzurę rządową lub instytucjonalną. Oznacza to również wolność zrzeszania się w zawodowych lub reprezentatywnych organizacjach akademickich⁵⁴. Niniejszy wniosek nie reguluje swobody formułowania pytań badawczych ani prawa do rozpowszechniania i publikowania wyników. Wniosek nie zawiera zakazu współpracy międzynarodowej, w tym w zakresie nauczania, badań i działalności edukacyjnej. Nie ma on wpływu na autonomię instytucjonalną uniijnych instytucji szkolnictwa wyższego w zakresie podejmowania niezależnych decyzji w sprawie zarządzania wewnętrznego, w tym w kwestiach finansowych, kadrowych (zdolności do niezależnej rekrutacji) i akademickich.

W związku z tym żaden z proponowanych środków nie miałby wpływu na istotę tego prawa.

Wolność wypowiedzi i informacji

Jeżeli chodzi o **wolność wypowiedzi i informacji**, (art. 11 Karty i art. 10 EKPC) wniosek miałby pozytywny wpływ na prawo jednostek do otrzymywania i przekazywania informacji

⁵⁴ [Deklaracja z Bonn o wolności badań naukowych](#) z dnia 20 października 2020 r.

i idei bez ingerencji władz publicznych. Obywatele zyskaliby sprawiedliwy dostęp do informacji na temat działań polegających na reprezentacji interesów prowadzonych na rzecz państw trzecich, mających wpływ na publiczny proces decyzyjny, co ułatwiłoby im zrozumienie takich działań, zwiększyło ich zaufanie do uczciwości w publicznych procesach decyzyjnych i zniechęcało do manipulacyjnej ingerencji zagranicznej dzięki zabezpieczeniom dotyczącym praw w zakresie danych osobowych przysługujących osobom fizycznym przekazującym informacje do rejestrów krajowych, a także w szczególnych sytuacjach, w których zarejestrowane organizacje mają nadrzędny interes uzasadniający wyjątkową odmowę publikacji informacji. W tym względzie środki ustawodawcze przewidziane we wniosku zwiększyłyby przejrzystość i rozliczalność podmiotów, które prowadzą działania polegające na reprezentacji interesów w imieniu państw trzecich, a także zwiększyłyby wiedzę na temat skali takiej działalności, tendencji w jej zakresie i podmiotów zajmujących się taką działalnością. Podstawowe prawo do otrzymywania informacji zostałyby wzmocnione, ponieważ obywatele zyskiwaliby przydatne informacje umożliwiające im korzystanie z przysługujących im praw demokratycznych i rozliczania urzędników publicznych.

Proponowane środki nie regulowałyby zakresu ani przedmiotu objętych nimi działań polegających na reprezentacji interesów. Wniosek nie przewiduje wymogu przejrzystości w zakresie finansowania wydatków operacyjnych niezwiązanych z działaniami polegającymi na reprezentacji interesów, takich jak dotacje strukturalne lub darowizny.

Wprowadzenie środków dotyczących przejrzystości mogłoby mieć efekt mrozący w odniesieniu do decyzji o prowadzeniu działań polegających na reprezentacji interesów oraz ograniczyć wolność wypowiedzi podmiotów, których działanie można przypisać rządowi państwa trzeciego (takich jak podmiot prywatny kontrolowany przez państwo trzecie). Jak wyjaśniono w odniesieniu do prawa do życia prywatnego, prawa do ochrony danych osobowych i wolności zrzeszania się, środki te służą realizacji celu interesu ogólnego, który może uzasadniać ingerencję w tę wolność. Jak zwrócono uwagę, przewidziano zabezpieczenia gwarantujące, że ingerencja jest proporcjonalna i konieczna we wszystkich przypadkach.

Wolność prowadzenia działalności gospodarczej

W art. 16 Karty uznaje się wolność prowadzenia działalności gospodarczej zgodnie z prawem Unii oraz ustawodawstwami i praktykami krajowymi. Zharmonizowane wymogi ułatwiłyby wzajemne świadczenie usług przez podmioty prowadzące działania polegające na reprezentacji interesów w imieniu państw trzecich i zmniejszyłyby przeszkody w świadczeniu takich usług, co wspierałoby te podmioty w korzystaniu z ich wolności prowadzenia działalności gospodarczej.

Ze względu na sformułowanie art. 16 Karty wolność prowadzenia działalności gospodarczej różni się od pozostałych podstawowych wolności określonych w tytule II Karty, takich jak wolność zrzeszania się, wolność wypowiedzi i informacji oraz wolność sztuki i nauki, i może podlegać różnorodnym ingerencjom władz publicznych, które mają prawo ustanowić w interesie ogólnym ograniczenia w korzystaniu z tej wolności⁵⁵.

We wniosku nakłada się nieznaczące ograniczenia na działalność gospodarczą w zakresie, w jakim na podmioty nakłada się obowiązek przestrzegania określonych wymogów przy prowadzeniu reprezentacji interesów w imieniu państw trzecich. Środki dotyczące

⁵⁵ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 22 stycznia 2013 r., Sky Österreich GmbH/Österreichischer Rundfunk, C-283/11, EU:C:2013:28, pkt 46.

przejrzystości w odniesieniu do działań polegających na reprezentacji interesów prowadzonych w imieniu państw trzecich są środkami służącymi realizacji celu interesu ogólnego, który może uzasadniać ingerencję w tę wolność.

4. WPLYW NA BUDŻET

Niniejszy wniosek ma wpływ na koszty i obciążenie administracyjne Komisji związane z dwiema kategoriami wydatków. Koszty stałe personelu w Komisji byłyby zasadniczo pokrywane w ramach pozycji „Wydatki administracyjne”, natomiast koszty niezbędnej rozbudowy systemu wymiany informacji na rynku wewnętrznym (IMI) byłyby pokrywane w ramach programu „Obywatele, równość, prawa i wartości”.

Skutki finansowe niniejszego wniosku oraz jego wpływ na budżet wyjaśniono szczegółowo w ocenie skutków finansowych regulacji załączonej do niniejszego wniosku.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

- **Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania**

Komisja oceni realizację inicjatywy najpóźniej rok po upływie terminu transpozycji dyrektywy. Najpóźniej cztery lata po upływie terminu transpozycji Komisja przeprowadzi ocenę dyrektywy, w tym jej skuteczności i proporcjonalności. W ramach tej oceny zostanie zbadana w szczególności potrzeba wprowadzenia zmian w zakresie inicjatywy.

- **Dokumenty wyjaśniające**

Do zapewnienia właściwego wdrożenia niniejszej dyrektywy konieczne są dokumenty wyjaśniające w formie tabeli korelacji.

- **Szczegółowe objaśnienia poszczególnych przepisów wniosku**

W rozdziale I określono przepisy ogólne, w tym przedmiot i cel dyrektywy (art. 1), definicje najważniejszych stosowanych terminów (art. 2), zakres stosowania dyrektywy (art. 3) i poziom harmonizacji (art. 4).

Rozdział II zawiera przepisy dotyczące obowiązków w zakresie przejrzystości i rejestracji mających zastosowanie do działań polegających na reprezentacji interesów prowadzonych w imieniu podmiotów z państw trzecich. W rozdziale tym przewidziano w szczególności możliwość identyfikacji podmiotów z państw trzecich, w imieniu których świadczona jest usługa reprezentacji interesów (art. 5), przepis dotyczący podwykonawstwa (art. 6), obowiązek prowadzenia odpowiedniej dokumentacji (art. 7) oraz obowiązek polegający na wyznaczeniu przedstawiciela prawnego przez podmioty niemające siedziby w Unii (art. 8).

W rozdziale tym przewidziano ponadto utworzenie i prowadzenie rejestrów krajowych, które będą wykorzystywane do rejestracji na podstawie dyrektywy (art. 9). W art. 10 określono przepisy dotyczące rejestracji, w tym informacji, które należy dostarczyć (których szczegółowy wykaz zawarto w załączniku I). W art. 11 określono procedurę stosowaną w następstwie rejestracji. W tym kontekście zarejestrowane podmioty otrzymują niepowtarzalny europejski numer reprezentacji interesów („EIRN”) (którego format określono w załączniku II), a właściwe organy w innych państwach członkowskich powiadamia się o rejestracji. W art. 12 określono, które elementy informacji przekazanych przez zarejestrowane podmioty należy udostępnić publicznie (przy czym w załączniku III podano przedziały kwot rocznych do publikacji), a także przewidziano w nim mechanizm umożliwiający zarejestrowanym podmiotom zwrócić się o nieudostępnianie publicznie żadnych dostarczonych informacji lub części takich informacji, jeżeli istnieją nadrzędne prawnie uzasadnione interesy uniemożliwiające publikację. W art. 13 przewidziano coroczne publikowanie danych przez państwa członkowskie i Komisję. W art. 14 ustanawia się

obowiązek, zgodnie z którym zarejestrowane podmioty, a także ich podwykonawcy, muszą podać swój EIRN w przypadku bezpośredniego kontaktu z urzędnikami publicznymi.

W rozdziale III określono przepisy dotyczące nadzoru i egzekwowania przepisów. Art. 15 zawiera informacje dotyczące właściwych organów krajowych do celów dyrektywy oraz kryteriów niezależności organu nadzorczego. W art. 16 określono warunki dotyczące składania wniosków o udzielenie informacji przez organy nadzorcze oraz towarzyszące im zabezpieczenia, w tym mające zastosowanie progi. W art. 17 określono przepisy dotyczące współpracy transgranicznej, a w art. 18 określono przepisy dotyczące składania przez organy nadzorcze transgranicznych wniosków o udzielenie informacji. W art. 19 powołuje się grupę doradczą złożoną z przedstawicieli organów nadzorczych, która wspiera Komisję w wykonywaniu określonych zadań.

Rozdział ten zawiera również zakaz prowadzenia działań ukierunkowanych na obejście obowiązków określonych w niniejszej dyrektywie (art. 20) oraz zobowiązuje państwa członkowskie do zapewnienia stosowania dyrektywy (UE) 2019/1937⁵⁶ w odniesieniu do zgłaszania naruszeń przepisów niniejszej dyrektywy i ochrony osób zgłaszających takie naruszenia (art. 21). Rozdział ten stanowi ponadto, że państwa członkowskie mają ustanowić przepisy dotyczące sankcji za naruszenie przepisów krajowych przyjętych w celu transpozycji określonych przepisów niniejszej dyrektywy (art. 22).

Rozdział IV zawiera przepisy końcowe dotyczące kwestii takich jak przepisy w zakresie przyjmowania aktów delegowanych (art. 23), zmiany w dyrektywie (UE) 2019/1937 w odniesieniu do wykazu obszarów objętych ochroną sygnalistów (art. 24), a także klauzula dotycząca sprawozdawczości i przeglądu (art. 25). Pozostałe przepisy wspomnianego rozdziału dotyczą transpozycji dyrektywy (art. 26) i jej wejścia w życie (art. 27).

⁵⁶ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 z dnia 23 października 2019 r. w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii (Dz.U. L 305 z 26.11.2019, s. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1937/oj>).

Wniosek

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY**ustanawiająca zharmonizowane wymogi na rynku wewnętrznym dotyczące przejrzystości reprezentacji interesów w imieniu państw trzecich oraz zmieniająca dyrektywę (UE) 2019/1937**

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,
uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114,
uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,
po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,
uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego¹,
uwzględniając opinię Komitetu Regionów²,
stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,
a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Reprezentacja interesów w Unii jest rozwijającą się działalnością o coraz bardziej transgranicznym charakterze. Działalność ta, jeśli jest prowadzona z zachowaniem niezbędnego poziomu przejrzystości, umożliwia wymianę doświadczeń i poglądów na temat problemów i rozwiązań, przy jednoczesnym zapewnieniu wsparcia decydom publicznym w zrozumieniu możliwości i kompromisów związanych z różnymi podejściami.
- (2) Reprezentacja interesów odbywa się nie tylko w imieniu krajowych zainteresowanych stron, ale coraz częściej jest prowadzona także przez państwa trzecie. Pomysły z państw trzecich mogą wnieść pozytywny wkład w debatę publiczną i są pożądaną oznaką międzynarodowego zaangażowania. Urzędnicy publiczni lub osoby fizyczne nie zawsze jednak są w stanie łatwo stwierdzić udział państw trzecich w działaniach polegających na reprezentacji interesów w kontekście ich procesu decyzyjnego lub zrozumieć skalę takich działań, tendencje w ich zakresie oraz podmioty za nimi stojące. Państwa trzecie należy rozumieć jako państwa niebędące członkami Unii ani Europejskiego Obszaru Gospodarczego.
- (3) W zakresie, w jakim reprezentacja interesów, w tym w imieniu państw trzecich, jest zwykle realizowana za wynagrodzeniem, stanowi ona usługę w rozumieniu art. 57 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej („TFUE”). Rynek reprezentacji interesów obejmuje również działania polegające na reprezentacji interesów prowadzone przez same podmioty z państw trzecich w sposób, który jest

¹ Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

² Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

porównywalny z usługami, i związane z działalnością o charakterze gospodarczym lub ją zastępujące. Działania takie należy traktować w taki sam sposób jak usługi reprezentacji interesów.

- (4) Niektóre państwa członkowskie przyjęły szczególne środki wymagające przejrzystości działań polegających na reprezentacji interesów, często w ramach rejestru służącego przejrzystości powiązanego z organem publicznym. Takie środki krajowe często obejmują zobowiązanie podmiotów prowadzących działania polegające na reprezentacji interesów do zarejestrowania się lub do zarejestrowania swojej działalności lub do uzyskania i przechowywania określonych informacji, np. na temat swoich klientów i świadczonych przez nich usług.
- (5) Środki stosowane przez państwa członkowskie w celu regulowania przejrzystości działań polegających na reprezentacji interesów są bardzo rozbieżne, w szczególności w odniesieniu do wymogów dotyczących prowadzenia dokumentacji i rejestracji, które mają zastosowanie do podmiotów zajmujących się reprezentacją interesów. Niektóre państwa członkowskie ustanowiły rejestry obowiązkowe ukierunkowane w szczególności na zapewnienie przejrzystości. Inne ustanowiły rejestry dobrowolne, podczas gdy niektóre państwa członkowskie nie posiadają żadnych rejestrów dotyczących reprezentacji interesów. Istnieją również znaczne różnice w zakresie szczegółowości informacji przekazywanych do celów przejrzystości, w tym rodzaju wymaganych informacji np. na temat reprezentowanych interesów lub na temat klienta. W niektórych państwach członkowskich informacje na temat reprezentacji interesów muszą być regularnie aktualizowane, natomiast w innych – informacje należy aktualizować za każdym razem, gdy następuje zmiana zakresu prowadzonego działania polegającego na reprezentacji interesów.
- (6) Takie różnice stwarzają nierówne warunki działania i zwiększają koszty przestrzegania przepisów po stronie podmiotów chcących prowadzić działania polegające na reprezentacji interesów w więcej niż jednym państwie członkowskim, co może zniechęcać do rozwijania i prowadzenia nowych działań polegających na reprezentacji interesów na rynku wewnętrznym. Państwa trzecie będą prawdopodobnie starały się korzystać z reprezentacji interesów w więcej niż jednym państwie członkowskim w celu zapewnienia sobie ogólnie korzystnej dla nich polityki w całej Unii. Warunki takie mają negatywny wpływ na podmioty gospodarcze i stanowią przeszkody w transgranicznej reprezentacji interesów na rynku wewnętrznym. Te nierówne warunki działania powodują również, że transgraniczne działania polegające na reprezentacji interesów są przenoszone z państw członkowskich o wyższym poziomie regulacji do państw członkowskich o niższym poziomie regulacji lub ograniczonym egzekwowaniu tych przepisów. Taki arbitraż regulacyjny stanowi również okazję dla podmiotów z państw trzecich, które starają się uniknąć wymogów dotyczących przejrzystości.
- (7) W kontekście zwiększonej świadomości prób wywierania przez określone państwa trzecie wpływu na procesy demokratyczne w Unii niektóre państwa członkowskie prawdopodobnie opracują nowe przepisy służące zapewnieniu przejrzystości zagranicznych wpływów wywieranych przez reprezentację interesów. Przeszkody w świadczeniu takich usług w więcej niż jednym państwie członkowskim wynikające z rozdrobnienia rynku wewnętrznego w zakresie działań polegających na reprezentacji interesów prowadzonych w imieniu państw trzecich mogą się zatem pogłębiać.
- (8) Rozbieżności między środkami regulującymi przejrzystość reprezentacji interesów w poszczególnych krajach, mające wpływ w szczególności na reprezentację interesów

w imieniu państw trzecich, oraz rosnąca obecnie świadomość ryzyka ingerencji zagranicznej w procesy demokratyczne wskazują na potrzebę poczynienia kroków na szczeblu Unii w celu uregulowania świadczenia usług reprezentacji interesów i angażowania się w działania polegające na reprezentacji interesów prowadzone w imieniu państw trzecich w Unii, przy jednoczesnym zapewnieniu wysokiego poziomu przejrzystości takich działań.

- (9) Aby uniknąć sytuacji, w której państwa członkowskie starają się jednostronnie rozwiązywać problemy dotyczące przejrzystości zagranicznych wpływów wywieranych przez reprezentację interesów i zapobiec pojawianiu się dodatkowych przeszkód w transgranicznych działaniach polegających na reprezentacji interesów w imieniu państw trzecich, wynikających z różnorodnego i niespójnego rozwoju przepisów krajowych, konieczne jest zapewnienie zharmonizowanych środków na szczeblu unijnym.
- (10) Niniejszą dyrektywą wprowadza się zharmonizowane wymagania dotyczące przejrzystości, mające zastosowanie na całym rynku wewnętrznym, w celu ustanowienia spójnych i systematycznych ram zapewniających przejrzystość w odniesieniu do działań polegających na reprezentacji interesów prowadzonych w imieniu państw trzecich celem wywarcia wpływu na rozwój, kształtowanie lub wdrażanie polityki lub prawodawstwa bądź na publiczne procesy decyzyjne w Unii.
- (11) Zapewnienie wspólnych standardów przejrzystości i rozliczalności oraz wspólnych standardów sprawozdawczości sprzyja również demokratycznej rozliczalności i lepszej wspólnej wiedzy na temat działań polegających na reprezentacji interesów prowadzonych w celu wywarcia wpływu na rozwój, kształtowanie lub wdrażanie polityki lub prawodawstwa bądź na publiczne procesy decyzyjne w Unii, zaspokajając zapotrzebowanie na wiarygodne i spójne dane. Potrzeba zapewnienia przejrzystości działań polegających na reprezentacji interesów prowadzonych w imieniu państw trzecich jest uzasadnionym celem publicznym w świetle zasad otwartości i przejrzystości, którymi należy kierować się w życiu demokratycznym Unii zgodnie z art. 1 akapit drugi i art. 10 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej („TUE”), oraz zgodnie z wartościami podzielanymi przez Unię i jej państwa członkowskie na podstawie art. 2 TUE, a ponadto wspiera korzystanie z praw obywatelskich.
- (12) Ukryte działania polegające na reprezentacji interesów prowadzone w imieniu państw trzecich mogą mieć wpływ na rozwój, kształtowanie lub wdrażanie polityki wewnętrznej i zewnętrznej Unii, w tym w odniesieniu do jej interesów gospodarczych i bezpieczeństwa. Ma to bardziej ogólny wpływ na demokrację, która jest wspólną wartością Unii i której zabezpieczenie ma zasadnicze znaczenie dla Unii i jej państw członkowskich. Zapewnienie zharmonizowanego poziomu przejrzystości takich działań w całej Unii powinno przyczynić się do zwiększenia zaufania publicznego do procesów decyzyjnych Unii i państw członkowskich.
- (13) Chociaż w niektórych państwach trzecich obowiązują przepisy dotyczące otwartości i przejrzystości działań polegających na reprezentacji interesów, przepisy te nie obejmują działań mających na celu wywieranie wpływu na rozwój, kształtowanie lub wdrażanie polityki lub prawodawstwa bądź na publiczne procesy decyzyjne w Unii. Przepisy te nie są zatem odpowiednie do zapewnienia przejrzystości reprezentacji interesów mającej na celu wywieranie wpływu na proces decyzyjny w Unii.
- (14) Środki określone w niniejszej dyrektywie są proporcjonalne i ograniczone do tego, co jest konieczne do zapewnienia przejrzystości konkretnego zestawu działań, a mianowicie działań polegających na reprezentacji interesów prowadzonych

w imieniu państw trzecich. Przewidują one nałożenie wymogów związanych z tymi działaniami i nie prowadzą do nałożenia wymogów na podmioty tylko dlatego, że otrzymują one finansowanie z zagranicy. W niniejszej dyrektywie skoncentrowano się na większej przejrzystości w przypadku, gdy podmioty prowadzą działania polegające na reprezentacji interesów w imieniu państw trzecich na rynku wewnętrznym. W szczególności niniejszą dyrektywą nakłada się obowiązek zapewnienia, aby dane udostępniane publicznie były przedstawiane w sposób rzeczowy i neutralny, oraz zapewnienia, aby właściwe organy krajowe działały w taki sposób, aby z faktu, że podmiot zarejestrował się zgodnie z przepisami niniejszej dyrektywy, nie wynikały żadne negatywne konsekwencje, takie jak stygmatyzacja. Przewidziano w niej kompleksowy system zabezpieczeń, w tym skuteczną kontrolę sądową służącą zapewnieniu proporcjonalności zharmonizowanych środków. Środki określone w niniejszej dyrektywie nie naruszają praw podstawowych i są zgodne z zasadami uznanymi w szczególności w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej („Karta”), w tym z wolnością wypowiedzi i informacji, wolnością zgromadzania się i stowarzyszania się, wolnością badań naukowych, w tym wolnością akademicką, prawem do ochrony danych osobowych, prawem do skutecznego środka prawnego oraz wolnością prowadzenia działalności gospodarczej. Poprzez osiągnięcie wspólnego poziomu przejrzystości w odniesieniu do reprezentacji interesów w imieniu państwa trzeciego środki określone w niniejszej dyrektywie wzmacniają demokratyczne prawa obywateli, o których mowa w Karcie.

- (15) Zharmonizowane wymogi dotyczące przejrzystości ustanowione w niniejszej dyrektywie nie powinny wpływać na przepisy krajowe w zakresie działań polegających na reprezentacji interesów odnoszące się do podmiotów innych niż podmioty z państw trzecich, ani na merytoryczny zakres takich działań, ani na przepisy prawa materialnego mające zastosowanie do urzędników publicznych mających do czynienia z podmiotami prowadzącymi działania polegające na reprezentacji interesów. Nie powinny one wpływać na przepisy mające zastosowanie do działalności przestępczej, jej wykrywania, prowadzenia postępowań przygotowawczych, ścigania i karania zgodnie z prawem krajowym lub unijnym, takie jak przepisy dotyczące korupcji.
- (16) W celu zharmonizowania wymogów dotyczących przejrzystości konieczne jest wprowadzenie wspólnej definicji reprezentacji interesów. Aby zapewnić prawidłowe stosowanie zharmonizowanych wymogów dotyczących przejrzystości, pojęciu działań polegających na reprezentacji interesów należy nadać szerokie znaczenie. Powinno ono obejmować działania prowadzone w celu wywarcia wpływu na rozwój, kształtowanie lub wdrażanie polityki lub prawodawstwa bądź na publiczne procesy decyzyjne, m.in. poprzez wywieranie wpływu na opinię publiczną, w Unii i jej państwach członkowskich, w tym na szczeblu regionalnym i lokalnym.
- (17) Powinien istnieć wyraźny i istotny związek między danym działaniem a prawdopodobieństwem, że wpłynie ono na rozwój, kształtowanie lub wdrażanie polityki lub prawodawstwa bądź na publiczne procesy decyzyjne w Unii. W celu ustalenia, czy taki związek istnieje, należy wziąć pod uwagę wszystkie istotne czynniki, takie jak zakres działania, kontekst, w jakim jest prowadzone, jego cel, sposób, w jaki jest prowadzone, lub to, czy działanie to jest częścią systematycznej lub długofalowej kampanii. Działania wchodzące w zakres niniejszej dyrektywy nie powinny ograniczać się do działań ukierunkowanych na promowanie zmian w danej polityce, przepisach lub publicznym procesie decyzyjnym, ale powinna również obejmować działania ukierunkowane na utrzymanie *status quo*.

- (18) Reprezentacja interesów może w szczególności odbywać się za pośrednictwem działań takich jak organizowanie spotkań, konferencji lub wydarzeń lub uczestniczenie w nich, wnoszenie wkładu w konsultacje, przesłuchania parlamentarne lub inne podobne inicjatywy lub uczestniczenie w nich, organizowanie kampanii informacyjnych lub reklamowych, w tym za pośrednictwem mediów, platform, z wykorzystaniem usług influencerów w mediach społecznościowych, za pośrednictwem sieci i inicjatyw oddolnych, opracowywanie dokumentów programowych i pism przedstawiających stanowisko, zmian legislacyjnych, badań opinii publicznej i sondaży, listów otwartych i innych komunikatów lub materiałów informacyjnych.
- (19) Reprezentacja interesów może również obejmować działania prowadzone w imieniu podmiotu z państwa trzeciego w kontekście badań naukowych i edukacji, takie jak rozpowszechnianie przez ośrodki analityczne dokumentów, w których zaleca się lub popiera się przyjęcie określonej polityki publicznej. Zgodnie z zasadą wolności akademickiej i wolności badań naukowych, o której mowa w art. 13 Karty, reprezentacja interesów nie powinna obejmować ani badań prowadzonych przez naukowców w wybranym przez nich temacie, ani rozpowszechniania wyników tych badań, ani działań w zakresie nauczania i edukacji prowadzonych zgodnie z zasadą wolności akademickiej i autonomii instytucjonalnej, z wyjątkiem sytuacji, gdy wyraźnym celem tych działań jest wpływanie na rozwój, kształtowanie lub wdrażanie polityki lub prawodawstwa bądź na publiczne procesy decyzyjne w Unii i działania te są prowadzone w imieniu podmiotu z państwa trzeciego. W przeciwnym razie prowadzenie takich działań nie powinno prowadzić do stosowania wymogów w zakresie rejestracji na podstawie niniejszej dyrektywy.
- (20) Działania prowadzone przez urzędników rządów państw trzecich, które są związane z wykonywaniem władzy publicznej, w tym działań związanych z utrzymywaniem stosunków dyplomatycznych między państwami lub organizacjami międzynarodowymi, powinny być wyłączone z zakresu stosowania niniejszej dyrektywy. Zakres niniejszej dyrektywy nie powinien również obejmować działalności prowadzonej przez prawników praktyków obejmującej udzielanie porad prawnych lub przedstawicielstwo w postępowaniach sądowych, pojednawczych lub mediacyjnych na rzecz podmiotów z państw trzecich i ochronę ich praw podstawowych, takich jak prawo do bycia wysłuchanym, prawo dostępu do bezstronnego sądu i prawo do obrony. W zakres niniejszej dyrektywy nie powinno także wchodzić profesjonalne doradztwo niebędące poradą prawną, w tym zamówienie profesjonalnego badania lub ekspertyzy, które posłużą jako dowód na poparcie argumentów w sądzie, uzyskanie porady technicznej lub naukowej w zakresie zgodności z przepisami technicznymi lub skorzystanie z usług mediacyjnych świadczonych przez profesjonalistów będących mediatorami, którzy niekoniecznie są dyplomowanymi prawnikami praktykami. Działania pomocnicze, takie jak catering, udostępnianie obiektów, drukowanie broszur lub dokumentów programowych lub świadczenie internetowych usług pośrednich w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2065³, w tym usług platform internetowych, nie powinny wchodzić w zakres stosowania niniejszej dyrektywy.

³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2065 z dnia 19 października 2022 r. w sprawie jednolitego rynku usług cyfrowych oraz zmiany dyrektywy 2000/31/WE (akt o usługach cyfrowych) (Dz.U. L 277 z 27.10.2022, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj>).

- (21) W celu zharmonizowania wymogów dotyczących przejrzystości konieczne jest wprowadzenie wspólnej definicji dostawców usług reprezentacji interesów. Dostawcami usług reprezentacji interesów mogą być osoby prawne prawa prywatnego, osoby fizyczne, które indywidualnie angażują się w zawodową działalność lobbingową, a także inne osoby fizyczne lub prawne, których głównym lub okazjonalnym zajęciem jest wywieranie wpływu na publiczny proces decyzyjny, w tym przedsiębiorstwa lobbingowe i przedsiębiorstwa zajmujące się public relations, ośrodki analityczne, organizacje społeczeństwa obywatelskiego, prywatne instytuty badawcze, publiczne instytuty badawcze oferujące usługi badawcze, indywidualni naukowcy i konsultanci.
- (22) Do celów niniejszej dyrektywy przez urzędników publicznych należy rozumieć urzędników Unii Europejskiej i urzędników państw członkowskich pełniących funkcje ustawodawcze, wykonawcze, administracyjne lub sądowe na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym.
- (23) Za decyzją podmiotu o korzystaniu z reprezentacji interesów mogą stać rząd lub organy państwa trzeciego. Może być to spowodowane kontrolą sprawowaną nad danym podmiotem przez rząd lub organy publiczne państwa trzeciego, w szczególności gdy mają one decydujący wpływ na ten podmiot poprzez prawa gospodarcze, ustalenia umowne lub jakiegokolwiek inne środki. Może to również wynikać z sytuacji, w których rząd lub organy państwa trzeciego stały za decyzją danego podmiotu, w szczególności przez wydawanie instrukcji lub wytycznych. Aby uwzględnić takie przypadki, pojęcie podmiotów z państwa trzeciego należy rozumieć jako pojęcie obejmujące nie tylko rząd centralny i organy publiczne państw trzecich, ale także podmioty publiczne lub prywatne, w tym obywatele Unii i osoby prawne mające siedzibę w Unii, których działania można ostatecznie przypisać temu państwu trzeciemu. To, czy działania prowadzone przez podmiot publiczny lub prywatny należy przypisać rządowi lub organowi państwa trzeciego, powinno być ustalone indywidualnie dla każdego przypadku, z należyтым uwzględnieniem takich elementów jak cechy danego podmiotu oraz środowisko prawne i gospodarcze przeważające w państwie trzecim, w którym podmiot ten prowadzi działalność, w tym roli rządu w gospodarce tego państwa.
- (24) Działanie polegające na reprezentacji interesów powinno wchodzić w zakres niniejszej dyrektywy, jeżeli jest prowadzone w imieniu podmiotu z państwa trzeciego. Oznacza to, że powinno ono obejmować usługi reprezentacji interesów świadczone na rzecz podmiotów z państw trzecich. Ponadto, ponieważ rząd państwa trzeciego może zlecać podmiotom, których działania można mu przypisać, prowadzenie działań polegających na reprezentacji interesów, które to działania mają charakter gospodarczy, a tym samym są porównywalne z usługą reprezentacji interesów, zakres dyrektywy powinien obejmować również takie działania. Może on zatem obejmować także reprezentację interesów przez podmioty z państwa trzeciego w wymiarze wewnętrznym. Zakres niniejszej dyrektywy powinien obejmować działania polegające na reprezentacji interesów prowadzone w imieniu podmiotów z państwa trzeciego i skierowane do osób fizycznych lub prawnych lub prowadzone lub upublicznione w jednym lub kilku państwach członkowskich.
- (25) Zakres niniejszej dyrektywy nie powinien obejmować działań popierających interesy państwa trzeciego ani działań zbieżnych z tymi interesami, ale niepowiązanych z tym państwem trzecim. Obejmuje to działania stanowiące przejaw wolności wypowiedzi oraz wolności przekazywania i otrzymywania informacji i idei lub przejaw wolności akademickiej, takie jak działalność prowadzona przez osoby fizyczne działające we

własnym imieniu lub dziennikarzy pracujących dla mediów państwa trzeciego, gdy ich działań nie można przypisać państwu trzeciemu lub gdy działania te nie kwalifikują się jako reprezentacja interesów w rozumieniu niniejszej dyrektywy. Świadczenie usług medialnych zdefiniowanych w art. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) XXXX/XXXX⁴ oraz świadczenie audiowizualnych usług medialnych zdefiniowanych w art. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/13/UE⁵ nie będzie objęte zakresem stosowania niniejszej dyrektywy. Zakres ten będzie jednak obejmował działania polegające na reprezentacji interesów prowadzone przez dostawców usług medialnych w imieniu podmiotów z państw trzecich w rozumieniu niniejszej dyrektywy.

- (26) Do celów usług reprezentacji interesów świadczonych na rzecz podmiotu z państwa trzeciego wszelkie świadczenia otrzymane w zamian za daną usługę reprezentacji interesów należy uznać za wynagrodzenie na potrzeby niniejszej dyrektywy. Może to obejmować wkłady finansowe, takie jak pożyczki, zastrzyk kapitałowy, umorzenie długu, zachęty podatkowe lub zwolnienie podatkowe, otrzymane z tytułu działań polegających na reprezentacji interesów. Wynagrodzenie może obejmować również świadczenia rzeczowe, takie jak udostępnienie, budowa i utrzymanie pomieszczeń biurowych w zamian za świadczenie usługi reprezentacji interesów. W takich sytuacjach dostawca usług reprezentacji interesów byłby odpowiedzialny za oszacowanie wartości otrzymanego świadczenia, np. za pomocą kursu rynkowego.
- (27) Trybunał orzekł, że podstawowym kryterium odpłatności jest istnienie wynagrodzenia za dane usługi. Wkładów w podstawowe finansowanie organizacji ani podobnego wsparcia finansowego, na przykład w ramach programu dotacji darczyńców z państwa trzeciego, nie należy uznawać za wynagrodzenie za usługę reprezentacji interesów, jeżeli nie są one związane z działaniem polegającym na reprezentacji interesów, tj. w przypadku gdy podmiot otrzymałby takie finansowanie niezależnie od tego, czy prowadzi konkretne działania polegające na reprezentacji interesów.
- (28) Aby zapewnić kompleksowy i przejrzysty przegląd kwot przeznaczonych na działanie polegające na reprezentacji interesów jako całość, kwoty roczne powinny, do celów niniejszej dyrektywy, obejmować całkowite wynagrodzenie roczne otrzymane od podmiotu z państwa trzeciego za świadczenie usługi reprezentacji interesów, a w przypadku braku wynagrodzenia – oszacowanie rocznych kosztów związanych z prowadzonym działaniem polegającym na reprezentacji interesów. Z tych samych powodów kwoty te powinny obejmować koszty podwykonawców i działań pomocniczych.
- (29) Podwykonawcy mogą kwalifikować się jako podmiot prowadzący reprezentację interesów w imieniu podmiotów z państw trzecich, a zatem wchodzi w zakres obowiązków określonych w niniejszej dyrektywie. Aby ograniczyć obciążenie administracyjne i uniknąć podwójnego liczenia wynagrodzenia, jak również zapewnić informacje w całym łańcuchu umów, podmioty prowadzące działania polegające na reprezentacji interesów powinny zapewnić, aby ich ustalenia umowne

⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) XXXX/XXXX z dnia XXXX ustanawiające wspólne ramy dla usług medialnych na rynku wewnętrznym („europejski akt o wolności mediów”) i zmieniające dyrektywę 2010/13/UE (Dz.U. L XX z XX.XX.XXXX, s. XX, ELI: XXX).

⁵ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/13/UE z dnia 10 marca 2010 r. w sprawie koordynacji niektórych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących świadczenia audiowizualnych usług medialnych (dyrektywa o audiowizualnych usługach medialnych) (Dz.U. L 95 z 15.4.2010, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2010/13/oj>).

z podwykonawcami zawierały informację, że dane działanie polegające na reprezentacji interesów jest prowadzone w imieniu podmiotu z państwa trzeciego, a także obowiązek przekazywania tych informacji w przypadkach, gdy działanie jest zlecane dalszym podwykonawcom. Na tej podstawie podwykonawcy powinni być zwolnieni z obowiązku rejestracji i prowadzenia dokumentacji oraz, w stosownych przypadkach, wyznaczenia przedstawiciela prawnego, określonego w niniejszej dyrektywie.

- (30) Aby ułatwić spełnienie wymogów dotyczących rejestracji określonych w niniejszej dyrektywie, dostawcy usług reprezentacji interesów powinni być uprawnieni do tego, by zwrócić się do podmiotu, w imieniu którego świadczona jest usługa, o złożenie oświadczenia, czy jest on podmiotem z państwa trzeciego. Podmioty świadczące usługi reprezentacji interesów powinny jak najlepiej korzystać z tego prawa w celu dokonania świadomego wyboru umożliwiającego im pełne spełnienie wymogów określonych w niniejszej dyrektywie podczas prowadzenia działalności.
- (31) Aby wspierać rozliczalność oraz propagować świadomość interesów państw trzecich, które reprezentują, należy zobowiązać podmioty prowadzące działania polegające na reprezentacji interesów w imieniu podmiotu z państwa trzeciego do prowadzenia pewnej dokumentacji. Dokumentacja ta powinna obejmować opis celu działania polegającego na reprezentacji interesów, w szczególności procesu decyzyjnego, na który działanie to ma wpłynąć, oraz rezultatu, którego osiągnięciu ma ono służyć. Dokumentacja powinna także zawierać informacje o tożsamości podmiotu z państwa trzeciego, co w przypadkach, gdy podmiot ten jest osobą fizyczną, należy rozumieć jako imię i nazwisko osoby fizycznej. Dokumentacja ta powinna również zawierać kopie umów i kluczowych wymian informacji niezbędnych do zrozumienia charakteru, celu i ustaleń finansowych związanych z działaniem polegającym na reprezentacji interesów, a także informacje lub materiały stanowiące kluczowy element takiego działania, takie jak stanowiska udostępniane urzędnikom publicznym.
- (32) Podmioty prowadzące działania polegające na reprezentacji interesów w imieniu państw trzecich nie powinny być zobowiązane do przechowywania danych osobowych zawartych w tej dokumentacji dłużej niż jest to konieczne do zapewnienia organom nadzorczym możliwości wykonywania ich zadań w zakresie nadzoru i egzekwowania przepisów. Wszelką taką dokumentację należy przechowywać wystarczająco długo, aby umożliwić organom nadzorczym uzyskanie w uzasadnionych przypadkach dokumentacji prowadzonej na temat podmiotu z państwa trzeciego oraz działania polegającego na reprezentacji interesów, a także rocznej dokumentacji zbiorczej.
- (33) Aby umożliwić skuteczny nadzór, podmioty prowadzące działania polegające na reprezentacji interesów w imieniu podmiotu z państwa trzeciego, które nie mają siedziby w Unii, powinny być zobowiązane do wyznaczenia przedstawiciela prawnego mającego siedzibę w Unii oraz zapewnienia, aby ich wyznaczony przedstawiciel prawny dysponował uprawnieniami i zasobami niezbędnymi do współpracy z odpowiednimi organami.
- (34) Aby zapewnić zharmonizowane wymogi dotyczące przejrzystości na całym rynku wewnętrznym, należy zobowiązać podmioty prowadzące działania polegające na reprezentacji interesów w imieniu podmiotu z państwa trzeciego do rejestracji w miejscu prowadzenia działalności w rejestrach krajowych. Kolejne aktualizacje istniejącej rejestracji powinny również odbywać się w tym rejestrze krajowym. Rejestry te powinny być tworzone, obsługiwane i utrzymywane przez państwa członkowskie. Państwa członkowskie mają możliwość korzystania z istniejących

rejestrów krajowych do celów niniejszej dyrektywy, pod warunkiem że spełnione są wymogi niniejszej dyrektywy. W celu poszanowania krajowych podziałów kompetencji państwa członkowskie powinny być uprawnione do utworzenia więcej niż jednego takiego rejestru. W takich przypadkach państwa członkowskie powinny ustanowić przepisy wskazujące, w którym rejestrze krajowym powinny zarejestrować się podmioty prowadzące działania polegające na reprezentacji interesów w imieniu państw trzecich. Rejestry działań związanych z przetwarzaniem danych osobowych w rejestrach krajowych nie powinny być przechowywane dłużej niż jest to konieczne do monitorowania zgodności z prawem dostępu do danych osobowych, a zatem powinny być ograniczone do roku.

- (35) Zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1724⁶ informacje na temat obowiązków i formalności rejestracyjnych ustanowionych w niniejszej dyrektywie są dostępne za pośrednictwem jednolitego portalu cyfrowego, który za pomocą portalu internetowego „Your Europe” tworzy punkt kompleksowej obsługi, zapewniający przedsiębiorstwom i obywatelom informacje na temat przepisów i procedur na jednolitym rynku, na wszystkich szczeblach sprawowania rządów oraz bezpośredni, scentralizowany i odpowiednio ukierunkowany dostęp do usług wsparcia i rozwiązywania problemów, a także do szerokiego zakresu w pełni zdigitalizowanych procedur administracyjnych. Ponadto procedura rejestracji odbywa się w całości przez internet i zorganizowano ją zgodnie z zasadą jednorazowości, aby ułatwić ponowne wykorzystanie danych.
- (36) W przypadku gdy podmiot prowadzący działania polegające na reprezentacji interesów w imieniu podmiotu z państwa trzeciego ma siedzibę w kilku państwach członkowskich, rejestracja powinna mieć miejsce wyłącznie w państwie członkowskim, w którym podmiot ma główne miejsce prowadzenia działalności. Przez główne miejsce prowadzenia działalności podmiotu należy rozumieć miejsce, w którym znajduje się siedziba zarządu lub siedziba statutowa podmiotu, w której prowadzona jest główna działalność gospodarcza i sprawowana jest kontrola operacyjna.
- (37) Informacje, które mają być zawarte we wniosku o rejestrację do celów niniejszej dyrektywy, powinny ograniczać się do tego, co jest konieczne do zapewnienia przejrzystości działań polegających na reprezentacji interesów prowadzonych w imieniu państw trzecich oraz do skutecznego egzekwowania przepisów niniejszej dyrektywy. Informacje takie powinny obejmować dane dotyczące samego podmiotu prowadzącego działanie polegające na reprezentacji interesów, państwa trzeciego, w imieniu którego prowadzone jest to działanie, tożsamości podwykonawców określonych w niniejszej dyrektywie prowadzących działania polegające na reprezentacji interesów oraz informacje dotyczące konkretnego prowadzonego działania polegającego na reprezentacji interesów. W stosownych przypadkach informacje te powinny także obejmować odniesienie do dostawców usług medialnych lub platform internetowych, na których umieszcza się reklamy w ramach działania polegającego na reprezentacji interesów. Rejestracja nie powinna obejmować informacji na temat kwot lub pochodzenia takiego otrzymanego wsparcia

⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1724 z dnia 2 października 2018 r. w sprawie utworzenia jednolitego portalu cyfrowego w celu zapewnienia dostępu do informacji, procedur oraz usług wsparcia i rozwiązywania problemów, a także zmieniające rozporządzenie (UE) nr 1024/2012 (Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1724/oj>)

finansowego, które nie ma związku z działaniem polegającym na reprezentacji interesów.

- (38) Z myślą o zapewnieniu, aby informacje przekazywane do celów rejestracji nadal umożliwiały organom odpowiedzialnym za rejestry krajowe poprawną i precyzyjną identyfikację państw trzecich, w imieniu których odbywa się reprezentacja interesów, oraz kwot przeznaczanych na te działania, Komisja powinna posiadać uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych dostosowujących standardowy zestaw informacji.
- (39) Podmioty prowadzące działania polegające na reprezentacji interesów w imieniu państw trzecich zarejestrowane w rejestrze krajowym powinny co najmniej raz w roku aktualizować informacje w tym rejestrze. Biorąc jednak pod uwagę znaczenie poprawności informacji przechowywanych w takich rejestrach krajowych dla stosowania dyrektywy i związanego z nią nadzoru, wszelkie zmiany lub uzupełnienia danych kontaktowych zarejestrowanego podmiotu należy wprowadzać szybciej, a w każdym razie w rozsądnym terminie.
- (40) Organ odpowiedzialny za każdy rejestr krajowy powinien zapewnić, aby przekazywane informacje były kompletne i nie zawierały oczywistych błędów. Nie powinno to obejmować dogłębnej oceny poprawności lub prawdziwości dostarczonych informacji i nie powinno być rozumiane jako oficjalne potwierdzenie poprawności informacji zawartych w rejestrze krajowym. Odmowa wpisania podmiotu do rejestru z powodu niekompletnych lub ewidentnie nieprawidłowych informacji nie powinna uniemożliwiać temu podmiotowi złożenia nowego wniosku o rejestrację.
- (41) Podmioty prowadzące działania polegające na reprezentacji interesów w imieniu państw trzecich powinny być w stanie wykazać, że spełniły wymogi rejestracji. Po rejestracji podmiot powinien otrzymać kopię informacji zawartych w rejestrze krajowym oraz niepowtarzalny europejski numer reprezentacji interesów („EIRN”). EIRN powinien służyć jako środek ułatwiający identyfikację w całej Unii podmiotów zarejestrowanych zgodnie z niniejszą dyrektywą. Struktura EIRN powinna zatem umożliwiać identyfikację państwa członkowskiego rejestracji i konkretnego rejestru krajowego, w którym dokonano rejestracji. Wybór kodu identyfikującego rejestr krajowy, w którym dokonano rejestracji, powinien wydawać się logiczny dla osób zaznajomionych z organizacją danego państwa członkowskiego.
- (42) Zarejestrowane podmioty po zarejestrowaniu się w państwie członkowskim, w którym mają siedzibę, nie powinny być zobowiązane do rejestracji w innych państwach członkowskich, również w przypadku rozpoczęcia w nich działania polegającego na reprezentacji interesów. Aby jednak ułatwić urzędnikom publicznym dostęp do informacji o podmiotach prowadzących działania polegające na reprezentacji interesów, z którymi to podmiotami urzędnicy ci mogą mieć do czynienia, inne państwa członkowskie, w których będą prowadzone takie działania, powinny zawrzeć we własnych rejestrach krajowych nazwy zarejestrowanych podmiotów, ich EIRN oraz link do publicznie dostępnych informacji zawartych w krajowym rejestrze, w którym dokonano rejestracji.
- (43) W celu zapewnienia przestrzegania wymogu rejestracji organy nadzorcze – w przypadku gdy dysponują wiarygodnymi informacjami o braku rejestracji podmiotu, na przykład na podstawie zgłoszenia dokonanego przez sygnalistę – powinny mieć możliwość zwrócenia się do danego podmiotu o przekazanie informacji absolutnie niezbędnych do ustalenia, czy jest on objęty zakresem stosowania niniejszej dyrektywy. Informacje takie zazwyczaj nie powinny wykraczać poza informacje

bezpośrednio pozwalające wykazać, czy powyższy podmiot jest objęty zakresem stosowania niniejszej dyrektywy. Mogą one obejmować informacje w rodzaju tych objętych obowiązkiem prowadzenia dokumentacji, w tym wszelkie otrzymane oświadczenia dotyczące tego, czy podmiot, w imieniu którego świadczona jest usługa reprezentacji interesów, jest podmiotem z państwa trzeciego. W miarę możliwości wniosek powinien ograniczać się do informacji, które powinny znajdować się w posiadaniu danego podmiotu. Co więcej, organy nadzorcze – w przypadku gdy dysponują wiarygodnymi informacjami na temat ewentualnego nieprzestrzegania obowiązków wynikających z rejestracji – powinny mieć możliwość zwrócenia się do podmiotu o dostarczenie informacji niezbędnych do zbadania takiego ewentualnego nieprzestrzegania obowiązków. Informacje takie zazwyczaj nie powinny wykraczać poza informacje bezpośrednio pozwalające wykazać kompletność lub poprawność informacji przekazanych w ramach wymogu rejestracji i aktualizacji. W miarę możliwości wniosek powinien ograniczać się do informacji, które powinny znajdować się w posiadaniu danego zarejestrowanego podmiotu. Wszelkie takie wnioski powinny zawierać uzasadnienie, określenie żądanych informacji oraz powody, dla których są one istotne, a także informacje na temat dostępnych procedur kontroli sądowej. Takie wnioski powinny pozostawać bez uszczerbku dla uprawnień organów krajowych do prowadzenia dochodzeń w sprawie wszelkich zachowań, które mogą stanowić czyn zabroniony zgodnie z prawem krajowym i prawem Unii.

- (44) Demokratyczna rozliczalność jest filarem prawidłowo funkcjonującej demokracji. Zapewniając obywatelom dostęp do informacji na temat podmiotów działających na rynku wewnętrznym prowadzących działania polegające na reprezentacji interesów w imieniu państw trzecich, a także na temat podmiotów z państw trzecich, które reprezentują, niniejsza dyrektywa umożliwi obywatelom i innym zainteresowanym stronom korzystanie z ich demokratycznych praw i obowiązków, w tym ich zdolności do sprawowania kontroli demokratycznej przy pełnej wiedzy na temat tego, czyim interesom służą działania polegające na reprezentacji interesów, z którymi to działaniami mogą mieć do czynienia obywatele i inne zainteresowane strony lub wybrani przez nich przedstawiciele. Kontrola publiczna sprawowana przez obywateli i zainteresowane strony w kwestiach mających wpływ na sferę demokratyczną stanowi wsparcie dla demokratycznych mechanizmów kontroli i równowagi. Demokratyczna rozliczalność przyczynia się także do wzmocnienia pozycji obywateli, umożliwiając im wyrażanie i dokonywanie demokratycznych wyborów, w tym podczas głosowania. Obywatele, jako wyborcy, sami są ważnymi decydentami i z tego względu mogą być całym określonych usług reprezentacji interesów.
- (45) Aby zapewnić proporcjonalność, w przypadku publicznego udostępniania danych osobowych należy ograniczyć te dane do danych absolutnie niezbędnych do celów informowania obywateli, ich przedstawicieli i innych zainteresowanych stron o działaniach polegających na reprezentacji interesów prowadzonych w imieniu państw trzecich. Ponadto informacje o zadeklarowanych kwotach rocznych należy udostępniać publicznie przy użyciu bardziej ogólnych zakresów niż te stosowane do przekazywania informacji do rejestrów krajowych, aby zapewnić poziom szczegółowości niezbędny do informowania obywateli, ich przedstawicieli i innych zainteresowanych stron. Informacje mające znaczenie wyłącznie dla organów nadzorczych, takie jak dane kontaktowe osób odpowiedzialnych za zarejestrowany podmiot, nie powinny być udostępniane publicznie.
- (46) Aby ułatwić dostęp obywatelom, wspomniane informacje należy przedstawiać w łatwo dostępnym formacie nadającym się do odczytu maszynowego, wyraźnie

widocznym i przyjaznym dla użytkownika, w tym przy użyciu przystępnego języka. Informacje należy uznać za nadające się do odczytu maszynowego, jeżeli są dostarczane w formacie, który aplikacje mogą przetwarzać automatycznie, bez interwencji człowieka, w szczególności w celu identyfikacji, rozpoznawania i pozyskiwania z nich określonych danych. Informacje powinny być udostępniane zgodnie z wymogami dostępności określonymi w prawie Unii, aby zapewnić dostępność dla osób z niepełnosprawnościami, w szczególności za pośrednictwem więcej niż jednego kanału sensorycznego, o ile jest to technicznie wykonalne. Rejestracja może mieć miejsce w innym państwie członkowskim niż państwo, w którym prowadzone jest działanie polegające na reprezentacji interesów. Dostępność informacji dla obywateli w całej Unii jest znacznie lepsza, jeżeli informacje te są udostępniane w co najmniej jednym języku urzędowym Unii powszechnie rozumianym przez jak największą liczbę obywateli Unii. Należy zachęcać państwa członkowskie do korzystania z rozwiązań technicznych, które umożliwiłyby przetłumaczenie jak największej ilości informacji na taki język. Państwa członkowskie nie powinny być jednak zobowiązane do tłumaczenia informacji przekazywanych przez zarejestrowane podmioty.

- (47) W celu zapewnienia ochrony osób fizycznych, które przez publikację konkretnych informacji mogą być narażone na naruszenie ich praw podstawowych, uwzględniając działania odwetowe wobec osób fizycznych pracujących dla zarejestrowanego podmiotu działającego w państwie trzecim, państwa członkowskie powinny zapewnić, aby organy nadzorcze mogły na wniosek ograniczyć publikację całości lub części informacji wprowadzonych do rejestru krajowego. Zarejestrowany podmiot powinien wykazać, że biorąc pod uwagę wszystkie stosowne okoliczności danej sprawy, publikacja powinna być ograniczona ze względu na prawnie uzasadnione interesy, takie jak poważne ryzyko, że publikacja naraziłaby osobę fizyczną na naruszenie jej praw podstawowych, w szczególności praw chronionych na mocy art. 1 (Prawo do godności człowieka), art. 2 (Prawo do życia), art. 3 (Prawo człowieka do integralności), art. 4 (Zakaz tortur i niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karaniania) lub art. 6 (Prawo do wolności i bezpieczeństwa osobistego) Karty, takie jak naruszenie polegające na uprowadzeniu, szantażu, wymuszeniu, nękanii, przemocy lub zastraszaniu, lub takie interesy jak tajemnice przedsiębiorstwa. W analizie należy uwzględnić ryzyko dla integralności cielesnej pracowników zarejestrowanego podmiotu lub osób pracujących dla zarejestrowanego podmiotu lub z nim powiązanych. Prawnie uzasadnione interesy powinny również obejmować ryzyko dla osób fizycznych, które czerpią korzyści z działalności zarejestrowanego podmiotu. W każdej decyzji organu nadzorczego należy uwzględnić cele niniejszej dyrektywy i decyzja ta powinna podlegać procedurom kontroli sądowej w państwie członkowskim rejestracji. Decyzje organu nadzorczego i, w stosownych przypadkach, organów sądowych, powinny być podejmowane niezwłocznie. Aby umożliwić społeczeństwu uzyskanie informacji, że zarejestrowany podmiot spełnił wymóg rejestracji ustanowiony w niniejszej dyrektywie, w przypadku przyznania ograniczenia publikacji pole danych w rejestrze krajowym należy zastąpić wzmianką, że publikację ograniczono ze względu na prawnie uzasadniony interes.
- (48) Aby ułatwić urzędnikom publicznym identyfikację działań polegających na reprezentacji interesów prowadzonych w imieniu państw trzecich, w bezpośrednich kontaktach z takimi osobami zarejestrowane podmioty i ich podwykonawcy powinni podawać EIRN. Numer ten należy podawać aktywnie przy każdym kontakcie z urzędnikami publicznymi.

- (49) Państwa członkowskie powinny wyznaczyć co najmniej jeden organ lub podmiot odpowiedzialny za tworzenie i prowadzenie rejestrów krajowych oraz za przetwarzanie wniosków o rejestrację składanych przez podmioty prowadzące działania polegające na reprezentacji interesów w imieniu państw trzecich. Państwa członkowskie powinny również wyznaczyć co najmniej jeden organ nadzorczy odpowiedzialny za nadzór nad spełnianiem i egzekwowaniem obowiązków określonych w niniejszej dyrektywie, a także za wymianę informacji z organami nadzorczymi innych państw członkowskich i z Komisją. Wspieranie przestrzegania podstawowych praw i wolności, praworządności, zasad demokratycznych i zaufania publicznego do nadzoru sprawowanego przez organy nadzorcze, wymaga, aby organy te były bezstronne i niezależne od ingerencji z zewnątrz i nacisków politycznych oraz dysponowały odpowiednimi uprawnieniami i zasobami do skutecznego monitorowania zgodności z niniejszą dyrektywą i wprowadzania środków niezbędnych do zapewnienia tej zgodności.
- (50) Aby zapobiec stygmatyzacji zarejestrowanego podmiotu, dane udostępniane publicznie należy przedstawiać w sposób rzeczowy i neutralny. Ponadto, podczas wykonywania zadań powierzonych im na mocy niniejszej dyrektywy, właściwe organy krajowe powinny zapewnić, aby z samego faktu, że dany podmiot jest zarejestrowanym podmiotem, nie wynikały żadne negatywne konsekwencje. W szczególności publikacja nie powinna być przedstawiana wraz z oświadczeniami lub postanowieniami ani nie powinny towarzyszyć jej oświadczenia lub postanowienia, które mogłyby stworzyć atmosferę nieufności wobec zarejestrowanych podmiotów, mogącą zniechęcać osoby fizyczne lub prawne z państw członkowskich lub państw trzecich do relacji z takimi podmiotami lub udzielania im wsparcia finansowego. Przykłady takich działań stygmatyzujących obejmują negatywne oznaczanie zarejestrowanych podmiotów lub składanie dyskredytujących oświadczeń mających na celu podważenie wiarygodności i legalności zarejestrowanych podmiotów przez sugerowanie, że zarejestrowane podmioty dążą do bezprawnego wpływania na procesy demokratyczne.
- (51) W przypadku gdy państwo trzecie wydaje szczególnie wysokie kwoty na reprezentację interesów lub gdy podmiot otrzymuje szczególnie wysokie kwoty wynagrodzenia od co najmniej jednego podmiotu z państwa trzeciego, istnieje zwiększone prawdopodobieństwo, że prowadzone działania polegające na reprezentacji interesów skutecznie wpływałyby na decyzje polityczne państwa członkowskiego lub całej Unii. W takich przypadkach organy nadzorcze powinny mieć możliwość zwracania się o dodatkowe informacje do podmiotów prowadzących działania polegające na reprezentacji interesów w imieniu takich państw trzecich, aby sprawować ściślejszą kontrolę.
- (52) Aby zapewnić proporcjonalny nadzór związany z niniejszą dyrektywą, należy umożliwić organom nadzorczym zwrócić się do podmiotu prowadzącego działania polegające na reprezentacji interesów w imieniu podmiotów z państw trzecich o przekazanie dokumentacji niezbędnej do zbadania ewentualnej niezgodności z wymogiem rejestracji określonym w niniejszej dyrektywie. W tym celu organy nadzorcze powinny mieć możliwość działania z własnej inicjatywy lub na podstawie zgłoszenia dokonanego przez sygnalistę lub organ nadzorczy innego państwa członkowskiego.
- (53) Organy nadzorcze powinny współpracować zarówno na szczeblu krajowym, jak i unijnym. Taka współpraca powinna ułatwiać szybką i bezpieczną wymianę informacji. Do celów wykonywania swoich zadań w zakresie nadzoru organy

nadzorcze powinny mieć możliwość zwrócenia się do organu nadzorczego w państwie członkowskim rejestracji z wnioskiem o informacje zawarte w rejestracji, w tym o informacje, które nie są udostępniane publicznie, oraz w określonych przypadkach o dokumentację prowadzoną przez dany podmiot, a także przeprowadzone analizy. Organy nadzorcze i Komisja powinny współpracować w celu zapewnienia wdrożenia dyrektywy. Aby lepiej zrozumieć zakres i podział ogółu działań polegających na reprezentacji interesów prowadzonych w imieniu państw trzecich w Unii, Komisja powinna mieć możliwość zwrócenia się do organów nadzorczych z wnioskiem o dane zagregowane oparte na informacjach przekazanych w ramach rejestracji przez podmioty zajmujące się reprezentacją interesów w imieniu podmiotów z państw trzecich. W celu kompleksowego monitorowania warunków i elementów działań polegających na reprezentacji interesów prowadzonych w imieniu państw trzecich w Unii, takie dane zagregowane mogą obejmować informacje, które nie są publicznie dostępne w rejestrach, w tym dane osobowe, w zakresie niezbędnym do zapewnienia skutecznego monitorowania.

- (54) Aby jeszcze bardziej ograniczyć obciążenie administracyjne, współpraca administracyjna i wymiana informacji między organami krajowymi, a także z organami nadzorczymi i Komisją odbywa się za pośrednictwem systemu wymiany informacji na rynku wewnętrznym („system IMI”) ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1024/2012⁷ na potrzeby współpracy administracyjnej między właściwymi organami państw członkowskich w obszarach polityki związanych z jednolitym rynkiem. Należy zapewnić interoperacyjność systemu IMI i rejestrów krajowych zgodnie z europejskimi ramami interoperacyjności.
- (55) Do celów wspierania Komisji w wykonywaniu jej zadania polegającego na zapewnieniu skutecznej współpracy między właściwymi organami krajowymi oraz pełnego i skutecznego wdrożenia niniejszej dyrektywy należy ustanowić grupę doradczą. W skład grupy doradczej powinni wchodzić przedstawiciele organów nadzorczych każdego państwa członkowskiego. Grupa doradcza powinna doradzać w sprawie wdrażania dyrektywy, w tym w sprawie wymogu unikania negatywnych skutków wynikających z samego faktu, że dany podmiot jest zarejestrowany zgodnie z wymogami określonymi w niniejszej dyrektywie. Grupa ta powinna przyjmować opinie, zalecenia lub sprawozdania, które właściwe organy krajowe wyznaczone przez państwa członkowskie powinny podawać do wiadomości publicznej. W celu zapewnienia pewności prawa podmiotom, które mogą wchodzić w zakres stosowania dyrektywy, grupa doradcza powinna w szczególności doradzać Komisji w sprawie ewentualnych wytycznych dotyczących zakresu dyrektywy, pojęcia podmiotu z państwa trzeciego oraz działań, których celem lub skutkiem jest obejście obowiązków określonych w niniejszej dyrektywie. W stosownych przypadkach należy zapewnić współpracę z europejską siecią antykorupcyjną.
- (56) Sygnaliści mogą zwracać uwagę organów nadzorczych na nowe informacje, które mogą pomóc tym organom w wykrywaniu naruszeń niniejszej dyrektywy, w tym prób obchodzenia przewidzianych w niej obowiązków. W celu zapewnienia sygnalistom możliwości ostrzegania organów nadzorczych o faktycznych lub potencjalnych naruszeniach niniejszej dyrektywy oraz ochrony sygnalistów przed działaniami

⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1024/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie współpracy administracyjnej za pośrednictwem systemu wymiany informacji na rynku wewnętrznym i uchylające decyzję Komisji 2008/49/WE („rozporządzenie w sprawie IMI”) (Dz.U. L 316 z 14.11.2012, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2012/1024/oj>).

odwetowymi dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937⁸ powinna mieć zastosowanie do zgłaszania naruszeń niniejszej dyrektywy oraz do ochrony osób zgłaszających takie naruszenia.

- (57) Zgłaszanie naruszeń przez sygnalistów może mieć kluczowe znaczenie dla zapobiegania naruszeniom przepisów w obszarze przejrzystości i nadzoru nad świadczeniem usług na rynku wewnętrznym mających znaczenie dla publicznego procesu decyzyjnego, takich jak usługi reprezentacji interesów, oraz dla zniechęcania do takich naruszeń i dla ich wykrywania. Biorąc pod uwagę interes publiczny polegający na ochronie publicznego procesu decyzyjnego przed takimi naruszeniami oraz ewentualną szkodę dla zaufania obywateli do instytucji demokratycznych, którą mogą powodować takie naruszenia, a także biorąc pod uwagę fakt, że przepisy niniejszej dyrektywy nie wchodzą w zakres obszarów polityki określonych w art. 2 ust. 1 lit. a) dyrektywy (UE) 2019/1937, konieczne jest dostosowanie tych obszarów. Należy zatem odpowiednio zmienić art. 2 dyrektywy (UE) 2019/1937 i załącznik do niej.
- (58) Należy zakazać świadomego i umyślnego udziału w działaniach, których celem lub skutkiem jest obejście obowiązków określonych w niniejszej dyrektywie, w szczególności wymogów rejestracji. Takie działania obejmują ukryte wynagrodzenie za usługi reprezentacji, zakładanie przedsiębiorstw w celu zatajania powiązań z rządami państw trzecich lub sztuczne rozdzielanie działalności między wiele podmiotów, by nie przekroczyć progów ustanowionych w niniejszej dyrektywie.
- (59) Aby zniechęcać do nieprzestrzegania wymogów niniejszej dyrektywy oraz nakładać za to sankcje, państwa członkowskie powinny zapewnić, aby wszelkim naruszeniom obowiązków określonych w niniejszej dyrektywie towarzyszyły skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające administracyjne kary pieniężne. Sankcje nie powinny mieć charakteru karnego. W ramach sankcji należy wziąć pod uwagę charakter, powtarzalność i czas trwania naruszenia w świetle interesu publicznego, zakres i rodzaj prowadzonej działalności, jak również możliwości ekonomiczne podmiotu prowadzącego działania polegające na reprezentacji interesów. Sankcje powinny być w każdym indywidualnym przypadku skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające, nakładane z należytym poszanowaniem praw podstawowych, w tym wolności wypowiedzi, zrzeszania się, wolności akademickiej oraz wolności badań naukowych, zabezpieczeń i dostępu do skutecznych środków prawnych, w tym prawa do bycia wysłuchanym. Sankcje powinny być poprzedzone uprzednim wydaniem ostrzeżenia przez organ nadzorczy, z wyjątkiem sytuacji, gdy takie naruszenie stanowi naruszenie zakazu obchodzenia prawa.
- (60) W celu zmiany progów wymaganych do wnioskowania o dodatkowe informacje oraz zmiany wykazu informacji, które należy podawać przy składaniu wniosku o rejestrację, oraz zmiany wykazu informacji, które mają być zawarte w sprawozdaniach publikowanych przez państwa członkowskie, należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjęcia aktów zgodnie z art. 290 TFUE. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia

⁸ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 z dnia 23 października 2019 r. w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii (Dz.U. L 305 z 26.11.2019, s. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1937/oj>).

2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa⁹. W szczególności, aby zapewnić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie udział na równych zasadach w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.

- (61) Aby zapewnić skuteczne monitorowanie stosowania niniejszej dyrektywy, Komisja powinna regularnie składać sprawozdania z jej wdrożenia, w stosownych przypadkach w powiązaniu ze sprawozdaniami dotyczącymi innych odpowiednich przepisów Unii. Zgodnie z pkt 22 i 23 Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa Komisja powinna przeprowadzić ewaluację niniejszej dyrektywy, aby ocenić jej skutki oraz potrzebę podjęcia dalszych działań.
- (62) Ponieważ cele niniejszej dyrektywy, a mianowicie przyczynienie się do należytego funkcjonowania rynku wewnętrznego w zakresie działań polegających na reprezentacji interesów, nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast możliwe jest ich lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, Unia może podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu UE. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.
- (63) W szczególności system na poziomie Unii umożliwia wspieranie właściwych organów krajowych w wykonywaniu funkcji nadzorczych, a innych zainteresowanych stron – w pełnieniu roli w procesie demokratycznym – oraz zwiększanie ogólnej odporności demokracji w Unii na ingerencję ze strony państw trzecich. Zajęcie się na szczeblu Unii przejrzystością działań polegających na reprezentacji interesów prowadzonych w imieniu państw trzecich w celu wywierania wpływu stanowi wartość dodaną, ponieważ prawdopodobny transgraniczny charakter takich działań wymaga skoordynowanego podejścia na wielu poziomach i w wielu sektorach. Dzięki współpracy i wymianie informacji państwa członkowskie są w stanie lepiej zrozumieć skalę zjawiska, co pomaga uniknąć sytuacji, w której państwa trzecie są w stanie wykorzystać różnice regulacyjne lub luki prawne.
- (64) Podczas wdrażania niniejszej dyrektywy państwa członkowskie powinny dążyć do zminimalizowania obciążenia administracyjnego dla zainteresowanych podmiotów, w szczególności mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw w rozumieniu art. 3 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE¹⁰.
- (65) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679¹¹ i (UE) 2018/1725¹² mają zastosowanie do przetwarzania danych osobowych w kontekście

⁹ Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinsttit/2016/512/oj

¹⁰ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie rocznych sprawozdań finansowych, skonsolidowanych sprawozdań finansowych i powiązanych sprawozdań niektórych rodzajów jednostek, zmieniająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/43/WE oraz uchylająca dyrektywy Rady 78/660/EWG i 83/349/EWG (Dz.U. L 182 z 29.6.2013, s. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/34/oj>).

¹¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>).

niniejszej dyrektywy, w tym do przetwarzania danych osobowych do celów prowadzenia rejestru krajowego lub rejestrów krajowych podmiotów prowadzących działania polegające na reprezentacji interesów w imieniu podmiotów z państwa trzeciego, do dostępu do danych osobowych zawartych w takim rejestrze krajowym lub rejestrach krajowych oraz do wymiany danych osobowych w kontekście współpracy administracyjnej i wzajemnej pomocy między państwami członkowskimi na podstawie niniejszej dyrektywy, w tym korzystania z systemu IMI, oraz prowadzenia dokumentacji zgodnie z obowiązkami w zakresie prowadzenia dokumentacji określonymi w niniejszej dyrektywie. Wszelkie przetwarzanie danych osobowych do takich celów powinno być m.in. zgodne z zasadami minimalizacji danych, oprawności danych i ograniczenia ich przechowywania oraz powinno spełniać wymogi integralności i poufności danych. Państwa członkowskie powinny ustanowić środki zapewniające zgodne z prawem i bezpieczne przetwarzanie danych osobowych zawartych w ich rejestrze krajowym lub rejestrach krajowych zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami dotyczącymi ochrony danych osobowych.

- (66) Niniejsza dyrektywa w żaden sposób nie wpływa na stosowanie unijnych środków ograniczających przyjętych na podstawie art. 29 TUE oraz art. 215 TFUE. W szczególności nie ma wpływu na zakaz udostępniania, bezpośrednio lub pośrednio, środków finansowych lub zasobów gospodarczych osobom fizycznym lub prawnym, podmiotom lub organom lub na ich rzecz, lub osobom fizycznym lub prawnym, podmiotom lub organom z nimi powiązanym, które są wymienione w ramach unijnych środków ograniczających.
- (67) Niniejsza dyrektywa nie powinna wpływać na prerogatywy Komisji w zakresie wszczynania i prowadzenia postępowań przygotowawczych w sprawie zakłócających subsydiów zagranicznych w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2560¹³.
- (68) Zgodnie ze wspólną deklaracją polityczną państw członkowskich i Komisji z dnia 28 września 2011 r. dotyczącą dokumentów wyjaśniających¹⁴ państwa członkowskie zobowiązały się do złożenia, w uzasadnionych przypadkach, wraz z powiadomieniem o transpozycji, jednego lub większej liczby dokumentów wyjaśniających związki między elementami dyrektywy a odpowiadającymi im częściami krajowych instrumentów transpozycyjnych. W odniesieniu do niniejszej dyrektywy prawodawca uznaje, że przekazanie takich dokumentów jest uzasadnione.
- (69) Zgodnie z art. 42 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2018/1725 skonsultowano się z Europejskim Inspektorem Ochrony Danych, który wydał opinię dnia XXXX¹⁵,

¹² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 z dnia 23 października 2018 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii i swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia rozporządzenia (WE) nr 45/2001 i decyzji nr 1247/2002/WE (Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>).

¹³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2560 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie subsydiów zagranicznych zakłócających rynek wewnętrzny (Dz.U. L 330 z 23.12.2022, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2560/oj>).

¹⁴ Dz.U. C 369 z 17.12.2011, s. 14.

¹⁵ XXXX.

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

ROZDZIAŁ I – PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Przedmiot i cel

W niniejszej dyrektywie ustanawia się zharmonizowane wymogi w odniesieniu do działalności gospodarczej polegającej na reprezentacji interesów w imieniu podmiotu z państwa trzeciego, które mają służyć poprawie funkcjonowania rynku wewnętrznego dzięki osiągnięciu wspólnego poziomu przejrzystości w całej Unii.

Celem niniejszej dyrektywy jest osiągnięcie tej przejrzystości w taki sposób, aby uniknąć tworzenia atmosfery nieufności, która mogłaby zniechęcać osoby fizyczne lub prawne z państw członkowskich lub państw trzecich do relacji z podmiotami prowadzącymi reprezentację interesów w imieniu podmiotu z państwa trzeciego lub udzielania wsparcia finansowego takim podmiotom.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:

- 1) „**działanie polegające na reprezentacji interesów**” oznacza działanie prowadzone w celu wywierania wpływu na rozwój, kształtowanie lub wdrażanie polityki lub prawodawstwa bądź na publiczne procesy decyzyjne w Unii, które to działanie można w szczególności wykonywać przez organizowanie spotkań, konferencji lub wydarzeń lub udział w nich, przyczynianie się do konsultacji lub wysłuchań parlamentarnych lub udział w nich, organizowanie kampanii komunikacyjnych lub reklamowych, organizowanie sieci i inicjatyw oddolnych, przygotowywanie dokumentów programowych, stanowisk, zmian legislacyjnych, badań opinii publicznej, sondaży lub listów otwartych lub działania w kontekście badań i edukacji, jeżeli prowadzi się je konkretnie w tym celu;
- 2) „**usługa reprezentacji interesów**” oznacza działanie polegające na reprezentacji interesów prowadzone zwykle za wynagrodzeniem, o którym mowa w art. 57 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej;
- 3) „**dostawca usługi reprezentacji interesów**” oznacza osobę fizyczną lub prawną, która świadczy usługę reprezentacji interesów;
- 4) „podmiot z państwa trzeciego” oznacza:
 - a) instytucje rządowe na szczeblu centralnym oraz organy publiczne na wszystkich innych szczeblach państwa trzeciego, z wyjątkiem członków Europejskiego Obszaru Gospodarczego;
 - b) podmiot publiczny lub prywatny, którego działania można przypisać podmiotowi, o którym mowa w lit. a), z uwzględnieniem wszystkich istotnych okoliczności;
- 5) „**działanie pomocnicze**” oznacza działanie, które wspiera prowadzenie działania polegającego na reprezentacji interesów, ale nie ma bezpośredniego wpływu na jego treść;
- 6) „**kwota roczna**” oznacza:

- a) całkowite roczne wynagrodzenie otrzymane od podmiotu z państwa trzeciego za świadczenie usługi reprezentacji interesów, składające się, w przypadku gdy wynagrodzenie jest niepieniężne, z jego szacunkowej wartości; lub
- b) w przypadku braku wynagrodzenia – oszacowanie kosztów rocznych związanych z prowadzonym działaniem polegającym na reprezentacji interesów;

z uwzględnieniem całości działania polegającego na reprezentacji interesów, w tym, gdy jest ono prowadzone przez dostawcę usług na podstawie ustaleń umownych, kosztów podwykonawstwa i działań pomocniczych;

- 7) „**podwykonawca**” oznacza dostawcę usługi reprezentacji interesów, z którym główny wykonawca – lub jeden z jego podwykonawców – zawiera umowę stanowiącą, że podwykonawca wykonuje część lub wszystkie części działania polegającego na reprezentacji interesów, które główny wykonawca zobowiązał się prowadzić;
- 8) „**zarejestrowane podmioty**” oznaczają podmioty zarejestrowane w rejestrze krajowym, o którym mowa w art. 9, zgodnie z art. 10;
- 9) „**organ odpowiedzialny za rejestr krajowy**” oznacza organ lub podmiot publiczny odpowiedzialny za prowadzenie rejestru krajowego, o którym mowa w art. 9, oraz za przetwarzanie wniosków o rejestrację złożonych na podstawie niniejszej dyrektywy;
- 10) „**organ nadzorczy**” oznacza niezależny organ publiczny odpowiedzialny za nadzór nad przestrzeganiem i egzekwowaniem obowiązków określonych w niniejszej dyrektywie;
- 11) „**urzędnik publiczny**” oznacza:
 - a) urzędnika unijnego lub urzędnika państwa członkowskiego;
 - b) inną osobę, której powierzono funkcję publiczną w państwie członkowskim i która tę funkcję sprawuje;
- 12) „**urzędnik unijny**” oznacza osobę, która jest:
 - a) urzędnikiem lub innym pracownikiem w rozumieniu Regulaminu pracowniczego urzędników Unii Europejskiej i warunków zatrudnienia innych pracowników Unii Europejskiej określonych w rozporządzeniu Rady (EWG, Euratom, EWWiS) nr 259/68¹⁶;
 - b) oddelegowana do Unii przez państwo członkowskie lub organ publiczny lub prywatny, która wykonuje funkcje równoważne funkcjom wykonywanym przez urzędników unijnych lub innych pracowników unijnych.

Członkowie instytucji, organów i jednostek organizacyjnych Unii oraz personel takich organów są traktowani tak jak urzędnicy unijni w zakresie, w jakim nie ma do nich zastosowania regulamin pracowniczy;

- 13) „**urzędnik państwa członkowskiego**” oznacza osobę pełniącą funkcje wykonawcze, administracyjne lub sądowe na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym,

¹⁶ Rozporządzenie Rady (EWG, Euratom, EWWiS) nr 259/68 z dnia 29 lutego 1968 r. ustanawiające regulamin pracowniczy urzędników Wspólnot Europejskich i warunki zatrudnienia innych pracowników Wspólnot oraz ustanawiające specjalne środki stosowane tymczasowo wobec urzędników Komisji (Dz.U. L 56 z 4.3.1968, s. 1, ELI: [http://data.europa.eu/eli/reg/1968/259\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/reg/1968/259(1)/oj)).

z powołania lub z wyboru, na zasadach stałych lub tymczasowych, za wynagrodzeniem lub bez wynagrodzenia, niezależnie od stażu pracy tej osoby, oraz każdą osobę pełniącą funkcje ustawodawcze na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym.

Artykuł 3 *Zakres*

1. Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do podmiotów prowadzących następujące działania, niezależnie od miejsca prowadzenia działalności:
 - a) świadczenie usługi reprezentacji interesów na rzecz podmiotu z państwa trzeciego;
 - b) działanie polegające na reprezentacji interesów prowadzone przez podmiot z państwa trzeciego, o którym mowa w art. 2 pkt 4 lit. b), które jest powiązane z działalnością o charakterze gospodarczym lub ją zastępuje, a tym samym jest porównywalne z usługą reprezentacji interesów, o której mowa w lit. a) niniejszego ustępu.
2. Niezależnie od ust. 1 niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do następujących działań:
 - a) działań prowadzonych bezpośrednio przez podmiot z państwa trzeciego, o którym to podmiocie mowa w art. 2 pkt 4 lit. a), związanych z wykonywaniem władzy publicznej, w tym działań związanych z utrzymywaniem stosunków dyplomatycznych lub konsularnych między państwami lub organizacjami międzynarodowymi;
 - b) udzielania porad prawnych i innego profesjonalnego doradztwa w następujących przypadkach:
 - (i) doradztwa na rzecz podmiotu z państwa trzeciego celem wsparcia go w zapewnieniu zgodności jego działalności z obowiązującymi wymogami prawnymi;
 - (ii) reprezentowania podmiotów z państw trzecich w związku z postępowaniem pojednawczym lub mediacyjnym mającym na celu uniknięcie skierowania sporu do organu sądowego lub administracyjnego lub uniknięcie rozstrzygnięcia sporu przez taki organ;
 - (iii) reprezentowania podmiotów z państw trzecich w postępowaniach sądowych;
 - c) działań pomocniczych.

Artykuł 4 *Poziom harmonizacji*

Państwa członkowskie nie utrzymują ani nie wprowadzają, w odniesieniu do działań polegających na reprezentacji interesów objętych zakresem stosowania niniejszej dyrektywy, przepisów odbiegających od przepisów ustanowionych w niniejszej dyrektywie, w tym przepisów surowszych ani łagodniejszych, w celu zapewnienia innego poziomu przejrzystości tych działań.

ROZDZIAŁ II – PRZEJRZYSTOŚĆ I REJESTRACJA

Artykuł 5

Identyfikacja odbiorcy usługi

Państwa członkowskie zapewniają, aby dostawcy usługi reprezentacji interesów mieli możliwość wymagania od podmiotu, w imieniu którego świadczona jest usługa, złożenia oświadczenia, czy jest on podmiotem z państwa trzeciego.

Artykuł 6

Podwykonawstwo

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 1, zawierały w ustaleniach umownych z podwykonawcami informację o tym, że dane działanie polegające na reprezentacji interesów wchodzi w zakres art. 3 ust. 1, a także obowiązek przekazywania takiej informacji wszelkim dalszym podwykonawcom. Podwykonawcy, którzy zostali w ten sposób poinformowani, nie muszą spełniać wymogów art. 7, art. 8, art. 10 i art. 11 w odniesieniu do działania polegającego na reprezentacji interesów prowadzonego na podstawie umowy zawierającej taką informację.
2. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku gdy podwykonawca zleca podwykonawstwo usługi reprezentacji interesów, informował on głównego wykonawcę lub, w stosownych przypadkach, podwykonawcę, od którego otrzymał zamówienie na prowadzenie działania polegającego na reprezentacji interesów, o tym, że działanie to zlecono dalej podwykonawcom, oraz zapewniał, by ustalenia umowne zawierały informację, że działanie to wchodzi w zakres art. 3 ust. 1.
3. Państwa członkowskie zapewniają, aby podwykonawca dostarczał głównemu wykonawcy lub, w stosownych przypadkach, podwykonawcy informacje niezbędne do spełnienia wymogów art. 10.

Artykuł 7

Prowadzenie dokumentacji

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 1, w odniesieniu do każdego działania polegającego na reprezentacji interesów objętego zakresem stosowania tego artykułu, prowadziły dokumentację obejmującą następujące elementy:
 - a) tożsamość lub nazwę podmiotu z państwa trzeciego, w imieniu którego prowadzone jest działanie, a także nazwę państwa trzeciego, którego interesy są reprezentowane;
 - b) opis celu działania polegającego na reprezentacji interesów;
 - c) umowy i kluczowe wymiany informacji z podmiotem z państwa trzeciego niezbędne do zrozumienia charakteru i celu działania polegającego na reprezentacji interesów, w tym, w stosownych przypadkach, dokumentację dotyczącą formy i zakresu ewentualnego wynagrodzenia;
 - d) informacje lub materiały stanowiące kluczowy element działania polegającego na reprezentacji interesów.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 1, przechowywały dokumentację, o której mowa w ust. 1, przez cztery lata po zaprzestaniu prowadzenia przedmiotowego działania polegającego na reprezentacji interesów.
3. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 1, co roku sporządzały:
 - a) wykaz wszystkich podmiotów z państw trzecich, w imieniu których prowadziły działania polegające na reprezentacji interesów w poprzednim roku obrotowym;
 - b) wykaz zagregowanej kwoty rocznej otrzymanej w poprzednim roku obrotowym z tytułu działań wchodzących w zakres art. 3 ust. 1 w podziale na państwa trzecie.
4. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 1, przechowywały dokumentację zawierającą informacje, o których mowa w ust. 3, przez cztery lata.

Artykuł 8 *Przedstawiciel prawny*

1. Państwa członkowskie wymagają od podmiotów, o których mowa w art. 3 ust. 1 i które nie mają siedziby w Unii, wyznaczenia na piśmie osoby fizycznej lub prawnej na swojego przedstawiciela prawnego w jednym z państw członkowskich, w którym prowadzą działania polegające na reprezentacji interesów.
2. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedstawiciel prawny był odpowiedzialny za zapewnienie przestrzegania przez zarejestrowany podmiot jego obowiązków wynikających z niniejszej dyrektywy i był adresatem wszelkiej korespondencji właściwych organów krajowych z odpowiednim podmiotem zgodnie z art. 15. Wszelką korespondencję skierowaną do tego przedstawiciela prawnego uznaje się za korespondencję skierowaną do reprezentowanego przez niego podmiotu.
3. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmiot reprezentowany mógł pociągnąć reprezentującego go przedstawiciela prawnego do odpowiedzialności za niewypełnienie obowiązków wynikających z niniejszej dyrektywy, bez uszczerbku dla powództw w sprawie odpowiedzialności i postępowań sądowych, które mogą zostać wszczęte przeciwko temu podmiotowi. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 1, zapewniły swoim przedstawicielom prawnym niezbędne uprawnienia i wystarczające zasoby w celu zagwarantowania skutecznej i terminowej współpracy z właściwymi organami państw członkowskich oraz zapewnienia przestrzegania ich decyzji.

Artykuł 9 *Rejestry krajowe*

1. Każde państwo członkowskie tworzy i prowadzi co najmniej jeden rejestr krajowy w celu zapewnienia przejrzystości działań polegających na reprezentacji interesów prowadzonych przez podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 1. Państwa członkowskie mogą korzystać z istniejących rejestrów krajowych, jeżeli spełniają one wymogi określone w ust. 2, 3 i 4 niniejszego artykułu oraz w art. 10, 11 i 12.

2. Rejestr krajowy lub, w stosownych przypadkach, rejestry krajowe są prowadzone przez organy odpowiedzialne za rejestry krajowe. W odniesieniu do przetwarzania danych osobowych organy te działają jako administratorzy w rozumieniu art. 4 pkt 7 rozporządzenia (UE) 2016/679.
3. Państwa członkowskie zapewniają, aby rejestry krajowe, o których mowa w ust. 1, tworzono i prowadzono w taki sposób, aby zapewnić neutralny, oparty na faktach i obiektywny sposób prezentacji zawartych w nich informacji.
4. Państwa członkowskie zapewniają, aby organy odpowiedzialne za rejestry krajowe prowadziły rejestry operacji przetwarzania danych osobowych w rejestrze krajowym. Wspomniane rejestry operacji usuwa się po upływie jednego roku i można je wykorzystywać wyłącznie w celu monitorowania legalności dostępu do danych osobowych oraz w celu zapewnienia integralności i bezpieczeństwa takich danych.

Artykuł 10 *Rejestracja*

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 1, mający siedzibę na ich terytorium, zarejestrował się w rejestrze krajowym najpóźniej w momencie rozpoczęcia działań polegających na reprezentacji interesów.

Państwa członkowskie prowadzące wiele rejestrów krajowych zapewniają, aby odpowiednie zakresy poszczególnych rejestrów krajowych były jasno określone, aby takie rejestry obejmowały wszystkie podmioty, które są zobowiązane do rejestracji zgodnie z akapitem pierwszym niniejszego artykułu, oraz aby podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 1, mogły uzyskać informacje na temat tego, w których rejestrach krajowych mają obowiązek się zarejestrować.
2. Jeżeli podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 1, ma siedziby w więcej niż jednym państwie członkowskim, rejestruje się w państwie członkowskim, w którym znajduje się jego główne miejsce prowadzenia działalności.
3. Jeżeli podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 1, nie ma siedziby w Unii, rejestruje się w państwie członkowskim, w którym ma siedzibę jego przedstawiciel prawny wyznaczony zgodnie z art. 8, a w przypadku braku siedziby – w państwie, w którym posiada stały adres lub w którym zazwyczaj przebywa.
4. Państwa członkowskie zapewniają, aby do celów rejestracji podmiot był zobowiązany do przedłożenia wyłącznie informacji określonych w załączniku I.
5. Państwa członkowskie zapewniają, aby przed przekazaniem informacji zgodnie z ust. 4 podmiot został powiadomiony, że informacje te zostaną opublikowane zgodnie z art. 12 oraz że może złożyć wniosek o niepublikowanie informacji zgodnie z art. 12 ust. 3.
6. Państwa członkowskie zapewniają, aby zarejestrowane podmioty przedkładały następujące informacje:
 - a) w rozsądnym terminie – zmiany lub uzupełnienia danych przekazanych zgodnie z pkt 1 lit. a) i b) oraz pkt 1 lit. f) ppkt (i) i (ii) załącznika I;
 - b) corocznie – zmiany lub uzupełnienia danych przekazanych zgodnie z ust. 4, nieobjętych lit. a).
7. Państwa członkowskie zapewniają, aby zarejestrowane podmioty, które nie kwalifikują się już jako podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 1, mogły

powiadomić o tym fakcie organ odpowiedzialny za odpowiedni rejestr krajowy, w którym podmioty te są zarejestrowane, i zwrócić się o usunięcie ich z tego rejestru. W przypadku gdy podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 1, jest zobowiązany na podstawie ust. 2 lub 3 do zarejestrowania się w innym rejestrze krajowym niż rejestr, w którym podmiot ten jest zarejestrowany, powiadamia o tym fakcie organ odpowiedzialny za odpowiedni rejestr krajowy i zwraca się o usunięcie z tego rejestru.

Wskazany organ rozpatruje ten wniosek w terminie pięciu dni roboczych i usuwa zarejestrowany podmiot z rejestru krajowego, jeżeli uzna, że podmiot ten nie kwalifikuje się już jako podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 1, lub, w stosownych przypadkach, że podmiot ten nie powinien już figurować w rejestrze, za który organ ten jest odpowiedzialny. Decyzja organu odpowiedzialnego za odpowiedni rejestr krajowy podlega administracyjnym i sądowym środkom ochrony prawnej w państwie członkowskim rejestracji.

8. Państwa członkowskie zapewniają, aby rejestracja, aktualizacje, składanie wniosków o usunięcie z rejestru oraz składanie wniosków na podstawie art. 12 ust. 3 mogły odbywać się drogą elektroniczną i były bezpłatne.
9. W przypadku gdy jest to konieczne do zapewnienia, aby informacje przekazywane do celów rejestracji nadal umożliwiały organom odpowiedzialnym za rejestry krajowe poprawną i precyzyjną identyfikację państw trzecich, w imieniu których ma miejsce reprezentacja interesów, oraz kwot przeznaczanych na te działania, Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 23 w celu zmiany załącznika I w drodze zmiany wykazu informacji, które należy przedstawić do celów rejestracji, w świetle rozwoju sytuacji na rynku usług reprezentacji interesów, w świetle opinii, zaleceń i sprawozdań wydanych przez grupę doradcą ustanowioną w art. 19 lub, jeżeli są dostępne, odpowiednich norm i praktyk europejskich i międzynarodowych. Pola danych osobowych określone w załączniku I zmienia się tylko wtedy, gdy jest to konieczne do zapewnienia właściwej identyfikacji podmiotów i działań polegających na reprezentacji interesów, o których to działaniach mowa w art. 3 ust. 1.

Artykuł 11 *Procedura rejestracji*

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby organ odpowiedzialny za rejestr krajowy zapewniał, aby w odniesieniu do każdego wniosku o rejestrację złożonego zgodnie z art. 10 ust. 4 wszystkie elementy określone w załączniku I zostały dostarczone i aby nie zawierały oczywistych błędów.

Właściwy organ wprowadza odpowiedni wpis do swojego rejestru krajowego w ciągu pięciu dni roboczych od złożenia wniosku o rejestrację, chyba że złożono wniosek zgodnie z ust. 2.

2. Jeżeli informacje przekazane do celów rejestracji są niekompletne lub zawierają oczywiste błędy, organ odpowiedzialny za rejestr krajowy zwraca się do podmiotu o uzupełnienie lub skorygowanie wniosku. W ciągu pięciu dni roboczych od otrzymania odpowiedzi od danego podmiotu organ odpowiedzialny za rejestr krajowy wprowadza odpowiedni wpis do swojego rejestru krajowego lub odmawia dokonania takiego wpisu i informuje dany podmiot, dlaczego wniosek pozostaje niekompletny lub zawiera ewidentnie nieprawidłowe informacje.

3. Po wpisie do rejestru krajowego zarejestrowany podmiot niezwłocznie, a najpóźniej w ciągu pięciu dni roboczych, otrzymuje od organu odpowiedzialnego za rejestr krajowy potwierdzenie dokonania rejestracji i otrzymuje niepowtarzalny EIRN oraz cyfrową kopię informacji zawartych w rejestrze krajowym. Format EIRN określono w załączniku II.
4. Państwa członkowskie zapewniają, aby organ państwa członkowskiego rejestracji odpowiedzialny za rejestr krajowy powiadamiał organy krajowe państw członkowskich wskazanych w ramach rejestracji zgodnie z pkt 2 lit. e) załącznika I, wyznaczone na podstawie art. 15 ust. 1, o każdej nowej rejestracji niezwłocznie, a najpóźniej w terminie pięciu dni od wpisania do rejestru krajowego. Takiego powiadomienia dokonuje się również w przypadku, gdy zgodnie z art. 10 ust. 6 zarejestrowany podmiot zgłosi zmianę lub uzupełnienie informacji, o których mowa w pkt 2 lit. e) załącznika I. Powiadomienie zawiera nazwę zarejestrowanego podmiotu, jego EIRN oraz link do rejestrów krajowych, w których dokonano rejestracji.
5. Państwa członkowskie zapewniają, aby organy odpowiedzialne za prowadzenie rejestrów krajowych w państwie członkowskim otrzymującym powiadomienie, o którym mowa w ust. 4, wprowadzały do odpowiedniego rejestru informacje określone w tym powiadomieniu niezwłocznie, a najpóźniej w terminie pięciu dni roboczych. Informacji o zarejestrowanym podmiocie nie podaje się do wiadomości publicznej, jeżeli w odpowiednim rejestrze krajowym państwa członkowskiego rejestracji informacje te są przedmiotem odstępstwa od publikacji na podstawie art. 12 ust. 3.
6. Zarejestrowane podmioty nie podlegają żadnym dalszym wymogom rejestracji w żadnym innym państwie członkowskim w odniesieniu do działań wchodzących w zakres art. 3 ust. 1.
7. Działania podjęte przez organy odpowiedzialne za rejestry krajowe zgodnie z ust. 1–5, w tym odmowa dokonania wpisu do rejestru lub wydania EIRN, podlegają administracyjnym i sądowym środkom ochrony prawnej. Ma to również zastosowanie do niepodjęcia działań na podstawie wskazanych ustępów.
8. Jeżeli organ nadzorczy dysponuje wiarygodnymi informacjami o tym, że podmiot nie zarejestrował się zgodnie z art. 10 ust. 1–3 w rejestrze podlegającym jurysdykcji tego organu zgodnie z art. 15 ust. 3, może zwrócić się do tego podmiotu o dostarczenie informacji absolutnie niezbędnych do ustalenia, czy dany podmiot jest objęty zakresem art. 3 ust. 1.
9. Jeżeli organ nadzorczy posiada wiarygodne informacje na temat ewentualnego niewypełnienia przez podmiot zarejestrowany w rejestrze, który należy do jurysdykcji tego organu zgodnie z art. 15 ust. 3, obowiązków przewidzianych w przepisach krajowych przyjętych na podstawie art. 10, może zwrócić się do tego podmiotu o przekazanie informacji, o których mowa w art. 7, w zakresie niezbędnym do zbadania możliwej niezgodności z przepisami.
10. Wniosek, o którym mowa w ust. 8 i 9, zawiera następujące informacje:
 - a) uzasadnienie potrzeby zbadania możliwej niezgodności z przepisami;
 - b) wskazanie żądanej dokumentacji i powodów, dla których jest ona niezbędna do zbadania możliwej niezgodności z przepisami;
 - c) informacje o dostępnych procedurach kontroli sądowej.

11. Podmiot, do którego skierowany jest wniosek, przekazuje w terminie 10 dni roboczych, w sposób kompletny i dokładny, informacje żądane zgodnie z ust. 8 i 9.
12. Wnioski, o których mowa w ust. 8 i 9, podlegają procedurom kontroli sądowej w państwie członkowskim wnioskującego organu nadzorczego.

Artykuł 12
Publiczny dostęp

1. Państwa członkowskie udostępniają publicznie następujące informacje zawarte w rejestrze krajowym dotyczące zarejestrowanego podmiotu:
 - a) informacje dostarczone przez zarejestrowany podmiot zgodnie z pkt 1 lit. a), e), lit. f) ppkt (i) i (ii), lit. h), i), j) i k) oraz pkt 2 lit. a) ppkt (i) i pkt 2 lit. b)–h) załącznika I;
 - b) EIRN wydany zgodnie z art. 11 ust. 3;
 - c) datę rejestracji;
 - d) datę ostatniej aktualizacji informacji, o których mowa w lit. a) niniejszego ustępu.

Kwotę roczną przedstawioną przez zarejestrowany podmiot zgodnie z pkt 2 lit. c) załącznika I publikuje się zgodnie z tabelą zawartą w załączniku III.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby informacje, o których mowa w ust. 1, były przedstawione w przystępnej formie, w formacie nadającym się do odczytu maszynowego, w sposób wyraźnie widoczny i przyjazny dla użytkownika, w tym przy użyciu prostego języka. Informacje udostępnia się w sposób umożliwiający wyszukiwanie w co najmniej jednym języku urzędowym państwa członkowskiego rejestracji oraz w języku urzędowym Unii powszechnie rozumianym przez jak największą liczbę obywateli Unii.
3. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 1, dysponowały możliwością wystąpienia o odstąpienie od wymogu publikacji, o którym mowa w ust. 1, w drodze należycie uzasadnionego wniosku. Organ nadzorczy podejmuje decyzję o częściowym lub całkowitym ograniczeniu publicznego dostępu, jeżeli podmiot składający wniosek o takie ograniczenie wykaże, z uwzględnieniem okoliczności danej sprawy, że takie działanie jest usprawiedliwione prawnie uzasadnionym interesem, w tym poważnym ryzykiem, że publikacja naraziłaby osobę fizyczną na naruszenie jej praw podstawowych, w szczególności praw chronionych na mocy art. 1, 2, 3, 4 lub 6 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej. W przeciwnym razie organ nadzorczy podejmuje decyzję o odrzuceniu wniosku.
4. Każda decyzja podjęta na podstawie ust. 3 podlega sądowym środkom ochrony prawnej w państwie członkowskim rejestracji. Państwa członkowskie zapewniają, aby wszelkie procedury odwoławcze, w tym środki zaskarżenia, wykonywano w rozsądnym terminie oraz aby decyzja ostateczna była podejmowana niezwłocznie.
5. Państwa członkowskie zapewniają, aby od chwili złożenia wniosku na podstawie ust. 3 do czasu uprawomocnienia się decyzji informacje, których dotyczy ten wniosek, nie były udostępniane publicznie.
6. Państwa członkowskie zapewniają, aby gdy decyzja, o której mowa w ust. 3, stanie się ostateczna, wpis do rejestru krajowego, którego dotyczy ta decyzja, wskazywał,

w zależności od przypadku, że publiczny dostęp został częściowo lub całkowicie ograniczony.

Artykuł 13

Publikacja danych zagregowanych

1. Począwszy od dnia 31 marca [rok po terminie transpozycji] i do dnia 31 marca każdego kolejnego roku każde państwo członkowskie publikuje i przekazuje Komisji sprawozdanie oparte na informacjach dostarczonych przez podmioty zarejestrowane w jego rejestrze krajowym. Sprawozdanie to zawiera wyłącznie:
 - a) dane zagregowane dotyczące kwot rocznych w podziale na państwa trzecie w poprzednim roku obrotowym. Te dane zagregowane powinny opierać się na informacjach dostarczonych zgodnie z pkt 2 lit. b) i c) załącznika I;
 - b) dane zagregowane dotyczące kwot rocznych w podziale na kategorie organizacji w poszczególnych państwach trzecich w poprzednim roku obrotowym. Te dane zagregowane powinny opierać się na informacjach dostarczonych zgodnie z pkt 1 lit. h) i pkt 2 lit. b) i c) załącznika I;
 - c) łączna liczba podmiotów z państwa trzeciego, które można przypisać do określonego państwa trzeciego. Te dane zagregowane powinny opierać się na informacjach dostarczonych zgodnie z pkt 2 lit. b) załącznika I;
 - d) wykaz państw trzecich, które spełniają kryteria określone w art. 16 ust. 3 lit. b) ppkt (ii).
2. Na podstawie danych przesłanych przez państwa członkowskie zgodnie z ust. 1 Komisja publikuje do 31 maja każdego roku podsumowanie otrzymanych danych i wykaz państw trzecich, które spełniają kryteria określone w art. 16 ust. 3 lit. b) ppkt (i).
3. W przypadku gdy jest to konieczne do zapewnienia, aby informacje zawarte w sprawozdaniach publikowanych przez państwa członkowskie nadal dostarczały opinii publicznej dane zagregowane niezbędne do zrozumienia zakresu, skali i środków dotyczących działań związanych z reprezentacją interesów prowadzonych przez podmioty objęte zakresem art. 3 ust. 1, oraz aby zapewnić możliwość ustanowienia wykazu państw trzecich, które spełniają kryteria określone w art. 16 ust. 3 lit. b), Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 23 w celu zmiany ust. 1 w drodze zmiany wykazu informacji, które należy uwzględnić w sprawozdaniach publikowanych przez państwa członkowskie, w świetle rozwoju sytuacji na rynku usług reprezentacji interesów, w świetle opinii, zaleceń i sprawozdań wydanych przez grupę doradczą ustanowioną w art. 19 lub, jeżeli są dostępne, odpowiednich norm i praktyk międzynarodowych.

Artykuł 14

Informacje dla urzędników publicznych

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby zarejestrowane podmioty podawały EIRN w kontaktach z urzędnikami publicznymi podczas wykonywania czynności, o których mowa w art. 3 ust. 1.
2. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku gdy zarejestrowane podmioty korzystają z usług podwykonawców, podwykonawcy podawali EIRN

zarejestrowanego podmiotu w kontaktach z urzędnikami publicznymi podczas wykonywania czynności, o których mowa w art. 3 ust. 1.

ROZDZIAŁ III – NADZÓR I EGZEKWOWANIE PRZEPISÓW

Artykuł 15

Właściwe organy krajowe

1. Każde państwo członkowskie wyznacza:
 - a) co najmniej jeden organ odpowiedzialny za rejestry krajowe;
 - b) co najmniej jeden organ nadzorczy.
2. Każdy organ nadzorczy ma dostęp do rejestrów krajowych, za które jest odpowiedzialny, do celów nadzoru zgodności z obowiązkami określonymi w niniejszej dyrektywie i ich egzekwowania, jak również do celów wymiany informacji z organami nadzorczymi innych państw członkowskich i Komisją, jeżeli jest do tego upoważniony na mocy niniejszej dyrektywy.
3. Każdy organ nadzorczy posiada jurysdykcję w odniesieniu do podmiotów, o których mowa w art. 3 ust. 1, które są zobowiązane do zarejestrowania się zgodnie z art. 10 ust. 1, 2 i 3 w rejestrach krajowych, za które ten organ odpowiada.
4. Jeżeli podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 1, nie wyznaczył przedstawiciela prawnego zgodnie z art. 8 ust. 1, jurysdykcję posiada dowolny organ nadzorczy w państwie członkowskim, w którym podmiot ten prowadzi działanie polegające na reprezentacji interesów.
5. Jeżeli dane państwo członkowskie wyznacza więcej niż jeden organ nadzorczy, wówczas państwo to zapewnia, aby zadania każdego z tych organów zostały wyraźnie określone, a organy te ściśle i skutecznie współpracowały podczas wykonywania swoich zadań. Państwa członkowskie wyznaczają organ nadzorczy, do którego można kierować korespondencję do przekazania właściwemu organowi w tym państwie członkowskim.
6. Państwa członkowskie zapewniają niezależność organu nadzorczego w wykonywaniu jego funkcji. W szczególności państwa członkowskie zapewniają, aby członkowie personelu organów nadzorczych działający w ramach wykonywania swoich uprawnień na podstawie niniejszej dyrektywy:
 - a) byli w stanie wykonywać swoje obowiązki w sposób niezależny i wolny od wpływów politycznych i innych wpływów zewnętrznych oraz nie zwracali się o instrukcje do rządu ani innego podmiotu publicznego lub prywatnego ani nie przyjmowali od nich żadnych instrukcji;
 - b) powstrzymywali się od wszelkich działań niezgodnych z wykonywaniem przez nich obowiązków lub uprawnień wchodzących w zakres niniejszej dyrektywy.
7. Państwa członkowskie zapewniają, aby organy krajowe wyznaczone zgodnie z ust. 1 dysponowały środkami niezbędnymi do wykonywania zadań powierzonych im na mocy niniejszej dyrektywy, w tym wystarczającymi zasobami technicznymi, finansowymi i ludzkimi.
8. Państwa członkowskie zapewniają, aby wykonując zadania powierzone im na mocy niniejszej dyrektywy, organy krajowe wyznaczone zgodnie z ust. 1 zapewniały, aby

z samego faktu, że dany podmiot jest zarejestrowanym podmiotem lub jest przedmiotem wniosku na podstawie art. 16 ust. 3, nie wynikały żadne negatywne konsekwencje, takie jak stygmatyzacja.

9. Państwa członkowskie zapewniają, aby organy krajowe wyznaczone zgodnie z ust. 1 podawały do wiadomości publicznej informacje i wyjaśnienia dotyczące stosowania niniejszej dyrektywy, a także opinie, zalecenia lub sprawozdania przyjęte przez grupę doradczą na podstawie art. 19 ust. 6.
10. Do dnia [rok po wejściu w życie] r. państwa członkowskie powiadamiają Komisję i pozostałe państwa członkowskie o właściwych organach krajowych wyznaczonych zgodnie z ust. 1. Komisja publikuje wykaz właściwych organów krajowych.

Artykuł 16

Wnioski o udzielenie informacji

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby uprawnienia organów nadzorczych do zwracania się do podmiotów, o których mowa w art. 3 ust. 1, z wnioskiem o udzielenie informacji były ograniczone warunkami określonymi w ust. 2–9 niniejszego artykułu.
2. Wniosek na podstawie niniejszego artykułu może złożyć wyłącznie organ nadzorczy właściwy dla danego podmiotu.
3. Z wyjątkiem przypadków, o których mowa w art. 11 ust. 8 i 9, wniosek można złożyć wyłącznie w następujących przypadkach i musi on ograniczać się do dokumentacji prowadzonej zgodnie z art. 7:
 - a) zarejestrowany podmiot otrzymał w poprzednim roku obrotowym kwotę roczną przekraczającą 1 000 000 EUR w odniesieniu do jednego podmiotu z państwa trzeciego;
 - b) działania podmiotu z państwa trzeciego, w imieniu którego działa zarejestrowany podmiot, można przypisać państwu trzeciemu, które w ciągu jednego z pięciu poprzednich lat obrotowych wydało, z uwzględnieniem wszystkich podmiotów z państwa trzeciego, których działania można przypisać temu państwu, łączną roczną kwotę przekraczającą jedną z poniższych wartości:
 - (i) 8 500 000 EUR na działania polegające na reprezentacji interesów w Unii;
 - (ii) 1 500 000 EUR na działania polegające na reprezentacji interesów w jednym państwie członkowskim;chyba że zarejestrowany podmiot jest objęty zakresem art. 3 ust. 1 lit. a) i otrzymał w poprzednim roku obrotowym za wszystkie działania objęte zakresem stosowania niniejszej dyrektywy łączną kwotę roczną niższą niż 25 000 EUR.
4. Wniosek, o którym mowa w ust. 3, zawiera następujące elementy:
 - a) oświadczenie wskazujące, który z warunków określonych w ust. 3 jest spełniony;
 - b) wskazanie dokumentacji, której dotyczy wniosek;
 - c) informacje o dostępnych procedurach kontroli sądowej.

5. Jeżeli organ nadzorczy inny niż organ nadzorczy państwa członkowskiego rejestracji uzna, że spełniony jest którykolwiek z warunków określonych w ust. 3, może wystąpić do organu nadzorczego państwa członkowskiego rejestracji o zwrócenie się do zarejestrowanego podmiotu z wnioskiem o przekazanie dokumentacji prowadzonej zgodnie z art. 7.
6. Po otrzymaniu wniosku zgodnie z ust. 5 i jeżeli uzna, że warunki określone w ust. 3 zostały spełnione, organ nadzorczy państwa członkowskiego rejestracji składa wniosek zgodnie z ust. 3 i przekazuje otrzymane informacje organowi nadzorcemu, który o nie wystąpił. Jeżeli w ciągu ostatnich 12 miesięcy organ nadzorczy państwa członkowskiego rejestracji złożył wniosek zgodnie z ust. 3 dotyczący tych samych informacji pochodzących od tego samego zarejestrowanego podmiotu, przekazuje te informacje organowi nadzorcemu, który o nie wystąpił, bez konieczności składania nowego wniosku.

Jeżeli organ nadzorczy państwa członkowskiego rejestracji uzna, że warunki określone w ust. 3 nie zostały spełnione, organ ten udziela organowi nadzorcemu, który wystąpił o przekazanie informacji, odpowiedzi zawierającej uzasadnienie, dlaczego nie wystąpił z wnioskiem o udzielenie tych informacji lub ich nie przekazał.
7. Podmiot, do którego skierowany jest wniosek, przekazuje w terminie 10 dni roboczych kompletne informacje, o które wystąpiono na podstawie ust. 4 lit. b) w jasnej, spójnej i zrozumiałej postaci.
8. Wnioski, o których mowa w ust. 3, podlegają procedurom kontroli sądowej w państwie członkowskim wnioskującego organu nadzorczego.
9. W przypadku gdy jest to konieczne do zapewnienia, aby organy nadzorcze mogły zwracać się o dokumentację do podmiotów, które ze szczególnym prawdopodobieństwem mogą mieć wpływ na rozwój, kształtowanie lub wdrażanie polityki lub prawodawstwa bądź na publiczne procesy decyzyjne w Unii lub w państwie członkowskim, Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 23 w celu zmiany progów finansowych określonych w ust. 3 w świetle rozwoju sytuacji na rynku działań polegających na reprezentacji interesów lub w świetle opinii, zaleceń lub sprawozdań wydanych przez grupę doradczą ustanowioną w art. 19 lub zmian w odpowiednich normach i praktykach międzynarodowych.

Artykuł 17

Współpraca transgraniczna

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby ich organy nadzorcze współpracowały, w razie potrzeby, z organami nadzorczymi wszystkich pozostałych państw członkowskich.
2. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku gdy organ nadzorczy ma powody, by podejrzewać, że podmiot podlegający jurysdykcji organu nadzorczego innego państwa członkowskiego nie wypełnia swoich obowiązków wynikających z niniejszej dyrektywy, powiadomił o tym organ nadzorczy tego państwa członkowskiego.
3. Powiadomienie na podstawie ust. 2 musi być należycie uzasadnione i proporcjonalne oraz musi zawierać co najmniej:

- a) informacje umożliwiające wskazanie danego podmiotu;
- b) opis istotnych faktów, wskazanie odpowiednich przepisów niniejszej dyrektywy oraz określenie powodów, dla których organ powiadamiający podejrzewa naruszenie niniejszej dyrektywy.

Powiadomienie może zawierać wszelkie inne informacje, które organ powiadamiający uzna za istotne, w tym, w stosownych przypadkach, informacje zgromadzone z urzędu.

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku gdy organ nadzorczy otrzyma powiadomienie na podstawie ust. 2, niezwłocznie i nie później niż w terminie jednego miesiąca od otrzymania powiadomienia, przekazał swoją ocenę podejrzanego naruszenia organowi nadzorcemu, od którego otrzymał powiadomienie, oraz, w stosownych przypadkach, dalsze informacje na temat środków w ramach czynności sprawdzających lub środków egzekucyjnych zastosowanych lub przewidzianych zgodnie z art. 11 ust. 8 lub 9 i art. 22, w celu zapewnienia zgodności z niniejszą dyrektywą.
5. Jeżeli organ nadzorczy głównego miejsca prowadzenia działalności nie posiada informacji wystarczających do podjęcia działań w związku z powiadomieniem, o którym mowa w ust. 2, może zwrócić się o dodatkowe informacje do właściwego organu, który wystosował to powiadomienie.
6. Współpracę administracyjną i wymianę informacji między organami krajowymi wyznaczonymi na podstawie art. 15 ust. 1, a także z organami nadzorczymi i Komisją, zgodnie z ust. 2, 4 i 5, art. 11 ust. 4, art. 16 ust. 5 i 6 oraz art. 18 niniejszej dyrektywy, realizuje się za pośrednictwem systemu IMI ustanowionego rozporządzeniem (UE) nr 1024/2012.

Artykuł 18

Transgraniczna wymiana informacji między organami nadzorczymi

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby organy nadzorcze były organami właściwymi do zwracania się do organów nadzorczych innego państwa członkowskiego o następujące informacje, jeżeli takie informacje są niezbędne do celów prowadzenia współpracy transgranicznej, o której mowa w art. 17 ust. 2:
 - a) informacje przekazane przez zarejestrowany podmiot zgodnie z art. 10 ust. 4;
 - b) wszelkie analizy przeprowadzone przez organ nadzorczy na podstawie informacji, o których mowa w lit. a).
2. Państwa członkowskie zapewniają, aby po otrzymaniu wniosku na podstawie ust. 1 organ nadzorczy państwa członkowskiego rejestracji przekazał te informacje organowi nadzorcemu, który wystąpił z wnioskiem, chyba że uzna, że wymogi określone w ust. 1 nie zostały spełnione, w którym to przypadku organ ten udziela organowi nadzorcemu, który wystąpił z wnioskiem, odpowiedzi zawierającej uzasadnienie, dlaczego nie przekazał tych informacji.
3. Państwa członkowskie zapewniają, aby organy nadzorcze przekazywały Komisji, na jej wniosek, dane zagregowane oparte na informacjach przekazanych przez zarejestrowane podmioty zgodnie z art. 10 ust. 4 do celów monitorowania wdrożenia niniejszej dyrektywy, w tym na potrzeby przygotowania posiedzeń grupy doradczej, o której mowa w art. 19. Takie dane zagregowane mogą zawierać dane osobowe wyłącznie w zakresie niezbędnym do zapewnienia skuteczności monitorowania.

Jeżeli jest to technicznie możliwe, informacje przekazuje się w formacie nadającym się do odczytu maszynowego.

4. Przetwarzając dane osobowe na podstawie ust. 1–3, organy nadzorcze działają jako administratorzy w rozumieniu art. 4 pkt 7 rozporządzenia (UE) 2016/679, a Komisja działa jako administrator w rozumieniu art. 3 pkt 8 rozporządzenia (UE) 2018/1725 w odniesieniu do swoich czynności przetwarzania danych.

Artykuł 19 *Grupa doradcza*

1. Ustanawia się grupę doradczą.
2. Grupa doradcza wspiera Komisję w następujących zadaniach:
 - a) ułatwia wymianę i udostępnianie informacji oraz najlepszych praktyk, a także doradza w kwestii ewentualnych wytycznych dotyczących wdrażania niniejszej dyrektywy, w szczególności w odniesieniu do art. 2 ust. 4 lit. b), art. 3 ust. 1 i art. 20;
 - b) ułatwia wymianę i udostępnianie informacji oraz najlepszych praktyk dotyczących szczególnych potrzeb mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw w rozumieniu art. 3 dyrektywy 2013/34/UE;
 - c) doradza w sprawie zalecanych formatów publikacji danych zagregowanych zgodnie z art. 13;
 - d) zgłasza Komisji wszelkie rozbieżności w stosowaniu niniejszej dyrektywy;
 - e) doradza w sprawie zalecanej infrastruktury technicznej rejestrów krajowych utworzonych i prowadzonych zgodnie z art. 9.
3. Każde państwo członkowskie wyznacza jednego przedstawiciela i jednego zastępcę przedstawiciela, którzy reprezentują organy nadzorcze wyznaczone zgodnie z art. 15.
4. Przedstawiciele Parlamentu Europejskiego lub państw Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu, które są umawiającymi się stronami Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym¹⁷, mogą być zapraszani do udziału w posiedzeniach grupy doradczej w charakterze obserwatorów.
5. Komisja przewodniczy grupie doradczej oraz zapewnia obsługę jej sekretariatu. Grupa doradcza przyjmuje swój regulamin wewnętrzny.
6. Grupa doradcza przyjmuje opinie, zalecenia lub sprawozdania w kontekście swoich zadań określonych w ust. 2 zwykłą większością głosów swoich członków.

Artykuł 20 *Zakaz obchodzenia przepisów*

Państwa członkowskie zapewniają, aby świadomy i umyślny udział w działaniach, których celem lub skutkiem jest obejście obowiązków określonych w niniejszej dyrektywie, był zakazany.

¹⁷ Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym (Dz.U. L 1 z 3.1.1994, s. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/1994/1/oj).

Artykuł 21
Zgłaszanie naruszeń i ochrona osób dokonujących zgłoszeń

Państwa członkowskie wprowadzają niezbędne środki w celu zapewnienia, aby dyrektywa (UE) 2019/1937 miała zastosowanie do zgłaszania naruszeń niniejszej dyrektywy oraz do ochrony osób zgłaszających takie naruszenia.

Artykuł 22
Sankcje

1. Państwa członkowskie ustanawiają przepisy dotyczące sankcji, ograniczonych do administracyjnych kar pieniężnych, za naruszenia przepisów krajowych przyjętych w celu transpozycji art. 6, 7, 8, 10, 11, 14, 16 i 20 przez podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 1, lub, w stosownych przypadkach, ich przedstawiciela prawnego. Przepisy te muszą być zgodne z ust. 2–6.

Sankcje nakłada organ nadzorczy właściwy dla danego podmiotu lub organ sądowy na wniosek tego organu nadzorczego.
2. Maksymalna kwota sankcji finansowej, o której mowa w ust. 1 i która może zostać nałożona, wynosi: w przypadku przedsiębiorstw – 1 % rocznego światowego obrotu w poprzednim roku obrotowym; w przypadku innych podmiotów prawnych – 1 % rocznego budżetu podmiotu zgodnie z ostatnim zamkniętym rokiem obrotowym; w przypadku osób fizycznych – 1 000 EUR.
3. Sankcje muszą być w każdym indywidualnym przypadku skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające, biorąc pod uwagę w szczególności charakter, powtarzalność i czas trwania naruszenia, którego dotyczą te środki, a także, w stosownych przypadkach, zdolność ekonomiczną, techniczną i operacyjną podmiotu, o którym mowa w art. 3 ust. 1, który popełnił dane naruszenie.
4. Przed nałożeniem sankcji organ nadzorczy udziela danemu podmiotowi ostrzeżenia lub nagany w kwestii tego, że może on naruszać lub że naruszył przepisy niniejszej dyrektywy, chyba że takie naruszenie dotyczy art. 20.
5. Państwa członkowskie zapewniają, aby wykonywanie przez organ nadzorczy uprawnień powierzonych mu na mocy niniejszego artykułu podlegało odpowiednim zabezpieczeniom zgodnie z przepisami Unii i państwa członkowskiego, obejmującym prawo do skutecznego sądowego środka ochrony prawnej i do rzetelnego procesu sądowego.

ROZDZIAŁ IV – PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 23
Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 10 ust. 9, art. 13 ust. 3 i art. 16 ust. 9, powierza się Komisji na czas nieokreślony od [data wejścia w życie niniejszej dyrektywy].
3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 10 ust. 9, art. 13 ust. 3 i art. 16 ust. 9, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez

Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w późniejszym terminie określonym w tej decyzji. Nie wpływa ona na ważność już obowiązujących aktów delegowanych.

4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa.
5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje ten akt równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 10 ust. 9, art. 13 ust. 3 lub art. 16 ust. 9 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Artykuł 24

Zmiana dyrektywy (UE) 2019/1937

W dyrektywie (UE) 2019/1937 wprowadza się następujące zmiany:

1. w art. 2 ust. 1 lit. a) dodaje się ppkt (xi) w brzmieniu:
„(xi) przepisy dotyczące rynku wewnętrznego związane z przejrzystością i dobrymi rządami;”;
2. w części I załącznika dodaje się lit. K w brzmieniu:
„K. Art. 2 pkt 1 lit. a) ppkt (xi) – przepisy dotyczące rynku wewnętrznego związane z przejrzystością i dobrymi rządami:
dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) XXXX/XXXX z dnia XXXX r. ustanawiająca zharmonizowane wymogi na rynku wewnętrznym dotyczące przejrzystości reprezentacji interesów w imieniu państw trzecich oraz zmieniająca dyrektywę (UE) 2019/1937 (odniesienie do Dz.U.).”.

Artykuł 25

Sprawozdania i przegląd

1. Najpóźniej do dnia *[12 miesięcy po terminie transpozycji]* Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu sprawozdanie z wykonania niniejszej dyrektywy.
2. Najpóźniej do *[cztery lata po terminie transpozycji]* Komisja przeprowadza ocenę niniejszej dyrektywy i przedstawia Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu sprawozdanie dotyczące głównych ustaleń.

Ocena ta obejmuje ocenę skuteczności i proporcjonalności dyrektywy. Dotyczy ona między innymi potrzeby zmiany zakresu i skuteczności zabezpieczeń przewidzianych w niniejszej dyrektywie. W stosownych przypadkach ocenie mogą towarzyszyć odpowiednie wnioski ustawodawcze.

3. Państwa członkowskie przekazują Komisji informacje niezbędne do przygotowania sprawozdań, o których mowa w ust. 1 i 2.

Artykuł 26
Transpozycja

1. Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy najpóźniej do [18 miesięcy od wejścia dyrektywy w życie] r. Niezwłocznie przekazują Komisji tekst tych przepisów.

Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określane są przez państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji tekst podstawowych przepisów prawa krajowego przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.
3. W przypadku państw członkowskich, które dotychczas nie przyjęły euro, kwotę w walucie krajowej równoważną kwotom określonym w niniejszej dyrektywie oblicza się przy zastosowaniu kursu walutowego opublikowanego w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* w dniu wejścia w życie jakiegokolwiek dyrektywy ustanawiającej te kwoty.

W celu przeliczenia na waluty krajowe państw członkowskich, które dotychczas nie przyjęły euro, kwoty w euro wyszczególnione w niniejszej dyrektywie mogą być zwiększone lub zmniejszone o nie więcej niż 5 %, aby otrzymać zaokrąglone kwoty wyrażone w walutach krajowych.

Artykuł 27
Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu dnia r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodnicząca

W imieniu Rady
Przewodniczący

OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH REGULACJI

1. STRUKTURA WNIOSKU/INICJATYWY

1.1. Tytuł wniosku/inicjatywy

1.2. Obszary polityki, których dotyczy wniosek/inicjatywa

1.3. Wniosek/inicjatywa dotyczy:

1.4. Cel(e)

1.4.1. *Cel(e) ogólny(e)*

1.4.2. *Cel(e) szczegółowy(e)*

1.4.3. *Oczekiwane wyniki i wpływ*

1.4.4. *Wskaźniki dotyczące realizacji celów*

1.5. Uzasadnienie wniosku/inicjatywy

1.5.1. *Potrzeby, które należy zaspokoić w perspektywie krótko- lub długoterminowej, w tym szczegółowy terminarz przebiegu realizacji inicjatywy*

1.5.2. *Wartość dodana z tytułu zaangażowania Unii Europejskiej (może wynikać z różnych czynników, na przykład korzyści koordynacyjnych, pewności prawa, większej efektywności lub komplementarności). Na potrzeby tego punktu „wartość dodaną z tytułu zaangażowania Unii” należy rozumieć jako wartość wynikającą z unijnej interwencji, wykraczającą poza wartość, która zostałaby wytworzona przez same państwa członkowskie.*

1.5.3. *Główne wnioski wyciągnięte z podobnych działań*

1.5.4. *Spójność z wieloletnimi ramami finansowymi oraz możliwa synergia z innymi właściwymi instrumentami*

1.5.5. *Ocena różnych dostępnych możliwości finansowania, w tym zakresu przegrupowania środków*

1.6. Czas trwania i wpływ finansowy wniosku/inicjatywy

1.7. Planowane metody wykonania budżetu

2. ŚRODKI ZARZĄDZANIA

2.1. Zasady nadzoru i sprawozdawczości

2.2. System zarządzania i kontroli

2.2.1. *Uzasadnienie dla systemu zarządzania, mechanizmów finansowania wykonania, warunków płatności i proponowanej strategii kontroli*

2.2.2. *Informacje dotyczące zidentyfikowanego ryzyka i systemów kontroli wewnętrznej ustanowionych w celu jego ograniczenia*

2.2.3. *Oszacowanie i uzasadnienie efektywności kosztowej kontroli (relacja kosztów kontroli do wartości zarządzanych funduszy powiązanych) oraz ocena prawdopodobnego ryzyka błędu (przy płatności i przy zamykaniu)*

2.3. Środki zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom

- 3. SZACUNKOWY WPLYW FINANSOWY WNIOSKU/INICJATYWY**
- 3.1. Działy wieloletnich ram finansowych i linie budżetowe po stronie wydatków, na które wniosek/inicjatywa ma wpływ**
- 3.2. Szacunkowy wpływ finansowy wniosku na środki**
 - 3.2.1. Podsumowanie szacunkowego wpływu na środki operacyjne*
 - 3.2.2. Przewidywany produkt finansowany ze środków operacyjnych*
 - 3.2.3. Podsumowanie szacunkowego wpływu na środki administracyjne*
 - 3.2.3.1. Szacowane zapotrzebowanie na zasoby ludzkie*
 - 3.2.4. Zgodność z obowiązującymi wieloletnimi ramami finansowymi*
 - 3.2.5. Udział osób trzecich w finansowaniu*
- 3.3. Szacunkowy wpływ na dochody**

1. STRUKTURA WNIOSKU/INICJATYWY

1.1. Tytuł wniosku/inicjatywy

Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej zharmonizowane wymogi na rynku wewnętrznym dotyczące przejrzystości reprezentacji interesów w imieniu państw trzecich oraz zmieniającej dyrektywę (UE) 2019/1937.

1.2. Obszary polityki, których dotyczy wniosek/inicjatywa

Rynek wewnętrzny i demokracja

1.3. Wniosek/inicjatywa dotyczy:

nowego działania

nowego działania, będącego następstwem projektu pilotażowego/działania przygotowawczego⁷⁴

przedłużenia bieżącego działania

połączenia lub przekształcenia co najmniej jednego działania pod kątem innego/nowego działania

1.4. Cel(e)

1.4.1. Cel(e) ogólny(e)

Ogólnym celem niniejszego wniosku jest zapewnienie należytego funkcjonowania rynku wewnętrznego w zakresie działań polegających na reprezentacji interesów prowadzonych w imieniu państw trzecich.

1.4.2. Cel(e) szczegółowy(e)

Cel szczegółowy nr 1

Zapewnienie zharmonizowanych środków przejrzystości w zakresie reprezentacji interesów w imieniu państw trzecich.

Cel szczegółowy nr 2

Zapewnienie skutecznego nadzoru nad obowiązkami ustanowionymi w niniejszej dyrektywie.

Cel szczegółowy nr 3

Zapewnienie efektywnej współpracy transgranicznej między właściwymi organami krajowymi w celu zagwarantowania pełnego i skutecznego wdrożenia dyrektywy.

1.4.3. Oczekiwane wyniki i wpływ

Należy wskazać, jakie efekty przyniesie wniosek/inicjatywa beneficjentom/grupie docelowej.

Bardziej jednolite podejście polityczne w całej Unii do działań polegających na reprezentacji interesów prowadzonych w imieniu państw trzecich zapewni większą przejrzystość i przewidywalność dla przedsiębiorstw, obywateli i innych zainteresowanych stron oraz ułatwi funkcjonowanie rynku wewnętrznego.

⁷⁴

O którym mowa w art. 58 ust. 2 lit. a) lub b) rozporządzenia finansowego.

W przypadku państw członkowskich:

Państwa członkowskie musiałyby zapewnić istnienie krajowych rejestrów służących przejrzystości reprezentacji interesów w imieniu państw trzecich i obejmujących działania wchodzące w zakres tych przepisów. Państwa członkowskie, które obecnie nie posiadają takich systemów, byłyby zobowiązane do opracowania i wdrożenia nowych ram przejrzystości oraz utworzenia rejestru. Obejmowałoby to opracowanie, wdrożenie i regularne prowadzenie publicznie dostępnego rejestru krajowego oraz powołanie stosownych właściwych organów. Pozostałe państwa członkowskie byłyby zobowiązane do zmiany istniejących systemów służących przejrzystości dotyczących ogólnie reprezentacji interesów. Zakres tych zmian będzie zależał od specyfiki istniejących systemów w odniesieniu do kluczowych parametrów, takich jak zakres, rodzaje i charakter istniejących wymogów oraz rodzaje mechanizmów monitorowania i egzekwowania.

Oprócz wdrażania zgodnych systemów regulacyjnych i rejestrów organy państw członkowskich uczestniczyłyby również w grupie doradczej na szczeblu Unii i we współpracy administracyjnej między właściwymi organami krajowymi. Aby ograniczyć obciążenie administracyjne, wymiana informacji między organami krajowymi, a także między organami a Komisją odbywałaby się za pośrednictwem systemu wymiany informacji na rynku wewnętrznym („systemu IMI”) na potrzeby współpracy administracyjnej między właściwymi organami państw członkowskich w obszarach polityki związanych z jednolitym rynkiem.

W badaniu przeprowadzonym przez Komisję na poparcie wniosku oszacowano, że organy państw członkowskich poniosą koszty określone poniżej.

Po pierwsze, koszty zaznajomienia się z przepisami są jednorazowymi kosztami wdrożenia ponoszonymi w roku 1 przez organy we wszystkich 27 państwach członkowskich. Szacuje się, że w przypadku organów wszystkich państw członkowskich łączne koszty wyniosą 1 500–4 600 EUR.

Po drugie, koszty zapewnienia odpowiednich rejestrów obejmują koszty wyposażenia na potrzeby utworzenia lub modyfikacji rejestrów, a także roczne koszty utrzymania. W badaniu przeprowadzonym na potrzeby inicjatywy oszacowano, że koszty utrzymania mogłyby wynieść od 65 000–585 000 EUR w 12 państwach członkowskich bez istniejących narzędzi informatycznych. W latach 2–10 dziesięcioletniego horyzontu czasowego kwota ta wyniosłaby od 585 000 do 5,27 mln EUR. Jeżeli chodzi o 15 państw członkowskich posiadających już rejestry, w badaniu oszacowano, że zaktualizowanie ich o pola danych dotyczące aspektów reprezentacji interesów związanych z państwami trzecimi nie doprowadzi do znacznego wzrostu kosztów utrzymania ze względu na ograniczoną liczbę podmiotów objętych zakresem interwencji. Roczne koszty utrzymania IT ponoszone przez te państwa członkowskie zostaną zatem uznane za zwykłe koszty prowadzenia działalności.

Po trzecie, koszt zapewnienia odpowiedniego systemu zarządzania, monitorowania i egzekwowania, który mógłby obejmować niezależne organy nadzorcze, obejmuje utworzenie i obsługę nowego systemu lub zmianę i obsługę istniejącego systemu. Koszty te będą powtarzać się w latach 2–10. Szacowane koszty dla całej Unii wyniosłyby około 565 000–848 000 EUR rocznie i 5,65–8,48 mln EUR w dziesięcioletnim horyzontie czasowym.

Wdrożenie inicjatywy przyniosłoby z kolei szereg korzyści.

Po pierwsze, główną korzyścią byłoby zwiększenie przejrzystości i zrozumienia rynku w zakresie działań polegających na reprezentacji interesów w imieniu państw trzecich. Usprawnienie mechanizmów wymiany informacji między organami państw członkowskich zwiększyłoby również widoczność działań polegających na reprezentacji interesów państw trzecich i pozwoliłoby na lepszy nadzór nad nimi. Wniosek mógłby przyczynić się do wzrostu zaufania między różnymi podmiotami i zwiększenia zaufania sektora publicznego w kwestii roli, zamiarów i praktyk podmiotów, które prowadzą działania polegające na reprezentacji interesów w imieniu państw trzecich na rynku wewnętrznym.

Po drugie, oczekuje się, że poza tymi bezpośrednimi korzyściami istnienie systemu prawnego i powiązanych rejestrów dotyczących działań polegających na reprezentacji interesów prowadzonych w imieniu państw trzecich może pośrednio pozytywnie wpłynąć na świadomość na temat kwestii związanych z reprezentacją interesów w imieniu państw trzecich.

Należy jednak podkreślić, że nadal istniałyby pewne wyzwania, takie jak wyzwania związane z monitorowaniem i egzekwowaniem przepisów, ze względu na ryzyko, że nieuczciwe podmioty się nie zarejestrują i nadal będą prowadziły działalność w sposób nieetyczny.

W przypadku podmiotów prywatnych:

Po pierwsze, w przypadku podmiotów prowadzących działania polegające na reprezentacji interesów obowiązki w zakresie prowadzenia dokumentacji opierałyby się na wstępnym osiądzie wszystkich ewentualnych zobowiązań na rzecz państw trzecich, zgromadzeniu najważniejszych informacji na temat reprezentowanego podmiotu z państwa trzeciego oraz ocenie poszczególnych rodzajów ryzyka związanych z przyszłymi zobowiązaniami. W badaniu przeprowadzonym dla Komisji oraz w procesie konsultacji stwierdzono, że wielu komercyjnych dostawców usługi reprezentacji interesów prowadzi już pewne działania, które można uznać za prowadzenie dokumentacji, ale często mają one charakter nieformalny. W związku z tym wniosek wymagałby sformalizowania istniejących działań w zakresie prowadzenia dokumentacji w kontekście zobowiązań na rzecz państw trzecich.

Po drugie, należy również spodziewać się kosztów zaznajomienia się z nowymi ramami legislacyjnymi. Koszty takie byłyby głównie jednorazowe i ponoszone w pierwszym roku rozpoczęcia stosowania tych ram legislacyjnych. Istnieją dwa poziomy kosztów zaznajomienia się: podstawowe koszty zaznajomienia się oraz rozszerzone koszty zaznajomienia się z przepisami. Podstawowe koszty zaznajomienia się wymagają od dużej liczby podmiotów przeznaczenia niewielkiej ilości czasu na analizę tekstu przepisów i wszelkich związanych z nimi wytycznych. W badaniu przeprowadzonym dla Komisji oszacowano, że takie koszty dla wszystkich podmiotów, które prowadzą działania polegające na reprezentacji interesów w imieniu państw trzecich na rynku wewnętrznym, wynosiłyby od około 71,2 do 213,5 mln EUR, czyli około 20–60 EUR na organizację. Rozszerzone koszty zaznajomienia się z przepisami wymagają od znacznie mniejszej liczby podmiotów wchodzących w zakres inicjatywy poświęcenia dłuższego czasu na analizę tekstu przepisów i wszelkich związanych z nimi wytycznych, ale także na ocenę skutków praktycznych, opracowanie strategii przestrzegania przepisów i przydzielenie odpowiedzialności za zadania związane z przestrzeganiem przepisów. Koszty te wynosiłyby około 57 000–256 000 EUR, czyli około 80–240 EUR na organizację.

Po trzecie, koszty administracyjne obejmowałyby początkowe koszty rejestracji, początkowe koszty aktualizacji informacji oraz bieżące koszty ujawniania informacji. Jeżeli chodzi o początkowe koszty rejestracji, informacje na temat obowiązków i formalności rejestracyjnych ustanowionych w niniejszej dyrektywie byłyby dostępne za pośrednictwem jednolitego portalu cyfrowego, w ramach którego utworzono by za pośrednictwem portalu internetowego „Your Europe” punkt kompleksowej obsługi zapewniający przedsiębiorstwom i obywatelom informacje na temat przepisów i procedur na jednolitym rynku na wszystkich szczeblach sprawowania rządów oraz bezpośredni, scentralizowany i wspomagany dostęp do usług w zakresie wsparcia i rozwiązywania problemów, a także do szerokiego zakresu w pełni cyfrowych procedur administracyjnych. Ponadto procedura rejestracji odbywa się w całości przez internet i zorganizowano ją zgodnie z zasadą jednorazowości, aby ułatwić ponowne wykorzystanie danych.

W badaniu przeprowadzonym na potrzeby przygotowania wniosku przedstawiono szereg oszacowań kosztów w zależności od wielkości podmiotów, które wejdą w zakres wniosku. Ogólnie szacuje się, że koszty te będą wynosić od 590 000 do 3,5 mln EUR, czyli około 828–3 314 EUR na organizację. Oczekuje się, że koszty te będą utrzymywały się na stałym poziomie przez kolejne lata. Łączny koszt w dziesięcioletnim horyzoncie czasowym wyniesie około 5,9–35,4 mln EUR. W szczególności w badaniu stwierdzono, że najmniejsze koszty poniosą mikroprzedsiębiorstwa i małe przedsiębiorstwa. W badaniu wskazano, że 97,3 % podmiotów wchodzących w zakres wniosku to mikroprzedsiębiorstwa i małe przedsiębiorstwa (zdefiniowane jako takie, w których poziom zatrudnienia wynosi poniżej 10 ekwiwalentów pełnego czasu pracy (EPC)), i oczekuje się, że przedsiębiorstwa te poniosą średnie koszty w wysokości 828 EUR na podmiot.

Po czwarte, w odniesieniu do działań związanych z prowadzeniem dokumentacji informacje zwrotne zebrane podczas badania wskazują na to, że koszty związane z tymi działaniami można scharakteryzować jako zwykłe koszty prowadzenia działalności, a tym samym nie powodują one żadnych dodatkowych kosztów interwencji.

Z drugiej strony wnioszek zapewni również szereg korzyści dla podmiotów, które prowadzą działania polegające na reprezentacji interesów w imieniu państw trzecich na rynku wewnętrznym wchodzące w zakres stosowania dyrektywy.

Po pierwsze, zlikwidowanie obecnego rozdrobnienia ułatwiłoby świadczenie usług w wielu państwach członkowskich, ponieważ konieczna byłaby tylko jedna rejestracja. Znacznie by to uprościło proces wchodzenia na nowy rynek lub działania transgranicznego w Unii na potrzeby działań polegających na reprezentacji interesów.

Po drugie, wniosek przyczyniłby się do zapewnienia równych warunków działania i większej pewności prawa w odniesieniu do działań polegających na reprezentacji interesów w imieniu państw trzecich. Można by to osiągnąć przez zobowiązanie wszystkich uczestników rynku do przestrzegania jasnych zasad uczestnictwa w rynku, na przykład dotyczących obowiązków rejestracji i dostarczania tych samych informacji, a także prowadzenia zharmonizowanych działań w zakresie dokumentacji. W ten sposób zapewniono by, aby wszystkie podmioty gospodarcze podlegały tym samym przepisom na całym rynku wewnętrznym, i zlikwidowano by obecne rozdrobnienie przepisów.

Po trzecie, wniosek pomógłby znormalizować prawnie uzasadnione działania polegające na reprezentacji interesów prowadzone w imieniu państw trzecich dzięki podniesieniu poziomu przejrzystości i zaufania w tym sektorze. Dostarczyłoby to odpowiedzi na ważne pytania, np. kto próbuje wpływać na proces podejmowania decyzji politycznych i w jakich kwestiach, a także stanowiłoby zachętę do etycznego zachowania.

1.5. Uzasadnienie wniosku/inicjatywy

1.5.1. Potrzeby, które należy zaspokoić w perspektywie krótko- lub długoterminowej, w tym szczegółowy terminarz przebiegu realizacji inicjatywy

Wdrożenie niniejszego wniosku będzie odbywało się etapowo. Po wejściu w życie niniejszej dyrektywy najpierw rozpoczną się prace nad dostosowaniem systemu IMI do potrzeb dyrektywy w celu połączenia w sieć właściwych organów państw członkowskich przed upływem okresu transpozycji.

Tymczasowy harmonogram wdrożenia można przedstawić w następujący sposób:

- 2024 r. – wejście w życie dyrektywy i dostosowanie systemu IMI;
- 2025/2026 r. – transpozycja i stosowanie przez państwa członkowskie.

1.5.2. Wartość dodana z tytułu zaangażowania Unii Europejskiej (może wynikać z różnych czynników, na przykład korzyści koordynacyjnych, pewności prawa, większej efektywności lub komplementarności). Na potrzeby tego punktu „wartość dodaną z tytułu zaangażowania Unii” należy rozumieć jako wartość wynikającą z unijnej interwencji, wykraczającą poza wartość, która zostałaby wytworzona przez same państwa członkowskie.

Przyczyny działania na poziomie Unii (*ex ante*)

Kilka państw członkowskich ustanowiło lub zamierza ustanowić przepisy w dziedzinie przejrzystości reprezentacji interesów. Ponieważ przepisy te różnią się zakresem, treścią i skutkami, pojawiają się niejednolite ramy przepisów krajowych i istnieje ryzyko nasilenia się tego zjawiska, zwłaszcza jeśli chodzi o reprezentację interesów w imieniu państw trzecich. Zagraża to skutecznemu korzystaniu ze swobody świadczenia usług w Unii. Tylko interwencja na szczeblu Unii może rozwiązać ten problem, ponieważ regulacje na szczeblu krajowym miałyby na celu zapewnienie przejrzystości działań polegających na reprezentacji interesów w życiu publicznym danego państwa członkowskiego, a zatem w niewielkim stopniu zważano by przy ich ustanawianiu na tworzone w ten sposób bariery dla takich działań w wymiarze transgranicznym. Przepisy krajowe nie pozwalałyby również w sposób systemowy zaradzić działaniom państw trzecich, które chcą potajemnie wpływać na proces decyzyjny w Unii.

1.5.3. Główne wnioski wyciągnięte z podobnych działań

Baza dowodowa na potrzeby niniejszego wniosku jest oparta na badaniach wewnętrznych i zewnętrznych, szeroko zakrojonych działaniach konsultacyjnych, dwustronnych spotkaniach z zainteresowanymi stronami i poparta badaniem zewnętrznym.

Uwzględniono wytyczne organów ustanawiających normy międzynarodowe, w tym Rady Europy lub Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD). W wytycznych zalecono zwłaszcza prawne uregulowanie działalności lobbingsowej w kontekście publicznego procesu decyzyjnego, a także zapewnienie przejrzystości

i uczciwości w zakresie działalności lobbingowej i zagranicznego finansowania, przypominając jednocześnie o znaczeniu poszanowania praw podstawowych.

Niniejszy wniosek opiera się również na terminologii i pojęciach wykorzystywanych w kontekście unijnego rejestru służącego przejrzystości.

1.5.4. *Spójność z wieloletnimi ramami finansowymi oraz możliwa synergia z innymi właściwymi instrumentami*

Niniejszy wniosek jest częścią pakietu środków mających na celu obronę demokracji przed ukrytymi zagranicznymi wpływami, który przewodnicząca Ursula von der Leyen zapowiedziała w orędziu o stanie Unii z 2022 r. Pakiet ten stanowi uzupełnienie działań podjętych już na szczeblu Unii w ramach europejskiego planu działania na rzecz demokracji. Oprócz niniejszej inicjatywy pakiet ten obejmuje konkretne środki dotyczące spraw wyborczych przed wyborami do Parlamentu Europejskiego oraz wspierające przestrzeń społeczeństwa obywatelskiego i sprzyjające inkluzywnej i skutecznej współpracy organów publicznych z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego i obywatelami. Wszystkie te środki mają na celu wzmocnienie odporności demokratycznej od wewnątrz.

Wniosek ten jest jedną z szeregu inicjatyw, które odzwierciedlają proaktywne podejście do zakorzeniania wartości Unii w społeczeństwie europejskim. Od 2020 r. przepisom i instytucjom, które stanowią podstawę funkcjonowania demokracji, poświęcono cykl rocznych sprawozdań na temat praworządności. Ponadto niedawna inicjatywa antykorupcyjna ma na celu ochronę demokracji oraz społeczeństwa przed destrukcyjnym wpływem korupcji.

1.5.5. *Ocena różnych dostępnych możliwości finansowania, w tym zakresu przegrupowania środków*

Koszty niezbędne do dostosowania IMI, aby umożliwić przewidzianą w niniejszym wniosku współpracę administracyjną między właściwymi organami krajowymi, będą finansowane z programu „Obywatele, równość, prawa i wartości” (program CERV).

1.6. Czas trwania i wpływ finansowy wniosku/inicjatywy

Ograniczony czas trwania

- Okres trwania wniosku/inicjatywy: od [DD/MM]RRRR r. do [DD/MM]RRRR r.
- Okres trwania wpływu finansowego: od RRRR r. do RRRR r. w odniesieniu do środków na zobowiązania oraz od RRRR r. do RRRR r. w odniesieniu do środków na płatności.

Nieograniczony czas trwania

- Wprowadzenie w życie z okresem rozruchu od 2024 r. do 2025/2026 r.,
- po którym następuje faza operacyjna.

1.7. Planowane metody wykonania budżetu

Bezpośrednie zarządzanie przez Komisję

- w ramach jej służb, w tym za pośrednictwem jej pracowników w delegaturach Unii;
- przez agencje wykonawcze

Zarządzanie dzielone z państwami członkowskimi

Zarządzanie pośrednie poprzez przekazanie zadań związanych z wykonaniem budżetu:

- państwom trzecim lub organom przez nie wyznaczonym;
- organizacjom międzynarodowym i ich agencjom (należy wyszczególnić);
- EBI oraz Europejskiemu Funduszowi Inwestycyjnemu;
- organom, o których mowa w art. 70 i 71 rozporządzenia finansowego;
- organom prawa publicznego;
- podmiotom podlegającym prawu prywatnemu, które świadczą usługi użyteczności publicznej, o ile są im zapewnione odpowiednie gwarancje finansowe;
- podmiotom podlegającym prawu prywatnemu państwa członkowskiego, którym powierzono realizację partnerstwa publiczno-prywatnego i zapewniono odpowiednie gwarancje finansowe;
- podmiotom lub osobom odpowiedzialnym za wykonanie określonych działań w dziedzinie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa na mocy tytułu V Traktatu o Unii Europejskiej oraz określonym we właściwym podstawowym akcie prawnym.
- *W przypadku wskazania więcej niż jednego trybu należy podać dodatkowe informacje w części „Uwagi”.*

Uwagi

W wniosku przewiduje się wykorzystywanie systemu IMI do współpracy administracyjnej między właściwymi organami państw członkowskich.

2. ŚRODKI ZARZĄDZANIA

2.1. Zasady nadzoru i sprawozdawczości

Określić częstotliwość i warunki

Wdrożenie dyrektywy zostanie poddane przeglądowi rok po terminie jej transpozycji. Komisja przedstawi sprawozdanie z ustaleń Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

Cztery lata po terminie transpozycji Komisja przeprowadzi ocenę dyrektywy.

2.2. System zarządzania i kontroli

2.2.1. Uzasadnienie dla systemu zarządzania, mechanizmów finansowania wykonania, warunków płatności i proponowanej strategii kontroli

Przewidziana we wniosku współpraca administracyjna między właściwymi organami krajowymi będzie opierać się na istniejącym systemie IMI prowadzonym przez Komisję (DG GROW). W tym celu proponowana dyrektywa rozszerza zakres IMI. Wymaga to przeznaczenia zasobów na dostosowanie systemu IMI do potrzeb proponowanej dyrektywy.

Niniejszy wniosek nie zmienia systemu zarządzania, mechanizmu finansowania wykonania, warunków płatności ani strategii kontroli, które zostały już wprowadzone w odniesieniu do tego systemu i zastosowane przez Komisję.

2.2.2. Informacje dotyczące zidentyfikowanego ryzyka i systemów kontroli wewnętrznej ustanowionych w celu jego ograniczenia

Główne zidentyfikowane ryzyko wiąże się z przekroczeniem czasu i kosztów wynikających z nieprzewidzianych kwestii związanych z dalszym wdrażaniem technologii informatycznych w celu dostosowania systemu IMI. Ryzyko to jest mniejsze ze względu na fakt, że system IMI już funkcjonuje, a właściwy departament Komisji posiada już doświadczenie w dostosowywaniu systemu do nowych potrzebnych funkcji.

2.2.3. Oszacowanie i uzasadnienie efektywności kosztowej kontroli (relacja kosztów kontroli do wartości zarządzanych funduszy powiązanych) oraz ocena prawdopodobnego ryzyka błędu (przy płatności i przy zamykaniu)

Niniejsza inicjatywa nie ma wpływu na efektywność kosztową istniejących mechanizmów kontroli stosowanych przez Komisję.

2.3. Środki zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom

Określić istniejące lub przewidywane środki zapobiegania i ochrony, np. ze strategii zwalczania nadużyć finansowych.

Niniejsza ocena skutków finansowych regulacji dotyczy wydatków na personel i zamówienia publiczne, a do tego rodzaju wydatków zastosowanie mają standardowe zasady.

3. SZACUNKOWY WPLYW FINANSOWY WNIOSKU/INICJATYWY

3.1. Działy wieloletnich ram finansowych i linie budżetowe po stronie wydatków, na które wniosek/inicjatywa ma wpływ

- Istniejące linie budżetowe

Według działów wieloletnich ram finansowych i linii budżetowych

Dział wieloletnich ram finansowych	Linia budżetowa	Rodzaj środków	Wkład			
	Numer	Zróżn. / niezróżn. ⁷⁵	państw EFTA ⁷⁶	krajów kandydujących i potencjalnych krajów kandydujących ⁷⁷	innych państw	pochodzący z pozostałych dochodów przeznaczonych na określony cel
2b	07 06 04: Ochrona i propagowanie wartości Unii	Zróżn.	NIE	NIE	NIE	NIE

⁷⁵ Środki zróżnicowane/środki niezróżnicowane

⁷⁶ EFTA: Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu

⁷⁷ Kraje kandydujące oraz w stosownych przypadkach potencjalne kraje kandydujące Bałkanów Zachodnich.

3.2. Szacunkowy wpływ finansowy wniosku na środki

3.2.1. Podsumowanie szacunkowego wpływu na środki operacyjne

- Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania środków operacyjnych
- Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania środków operacyjnych, jak określono poniżej⁷⁸:

Do realizacji zostaną wykorzystane środki już dostępne w ramach programowania finansowego dotyczącego programu „Obywatele, równość, prawa i wartości”.

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Dział wieloletnich ram finansowych	2b	„Odporność i wartości”					
---	----	------------------------	--	--	--	--	--

DG JUST			Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	OGÓLEM (*w obecnych WRF ⁷⁹)
☒ Środki operacyjne							
07 06 04: Ochrona i propagowanie wartości Unii	Środki na zobowiązania	(1a)	0,125	0,125	0,025	0,025	0,3
	Środki na płatności	(2a)	0,125	0,125	0,025	0,025	0,3
Środki administracyjne finansowane ze środków przydzielonych na określone programy ⁸⁰							
OGÓLEM środki			0,125	0,125	0,025	0,025	0,3

⁷⁸ Proponowane działania będą finansowane z pul środków przydzielonych na odpowiedni program wydatków na lata 2021–2027 i nie będą wymagały żadnych dodatkowych zasobów finansowych z budżetu Unii.

⁷⁹ Przyszłe skutki finansowe tej inicjatywy na okres po 2027 r. pozostają bez uszczerbku dla WRF po 2027 r.

⁸⁰ Wsparcie techniczne lub administracyjne oraz wydatki na wsparcie realizacji programów lub działań Unii (dawne linie „BA”), pośrednie badania naukowe, bezpośrednie badania naukowe.

dla DG JUST	Środki na płatności	=2a+2b +3	0,125	0,125	0,025	0,025	0,3
--------------------	---------------------	--------------	-------	-------	-------	-------	------------

☒ OGÓLEM środki operacyjne	Środki na zobowiązania	(4)	0,125	0,125	0,025	0,025	0,3
	Środki na płatności	(5)	0,125	0,125	0,025	0,025	0,3
☐ OGÓLEM środki administracyjne finansowane ze środków przydzielonych na określone programy		(6)					
OGÓLEM środki na DZIAŁ 2b wieloletnich ram finansowych	Środki na zobowiązania	=4 + 6	0,125	0,125	0,025	0,025	0,3
	Środki na płatności	=5 + 6	0,125	0,125	0,025	0,025	0,3

Dział wieloletnich ram finansowych	7	„Wydatki administracyjne”
---	----------	----------------------------------

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	OGÓŁEM
DG JUST					
☒ Zasoby ludzkie	0,513	0,513	0,513	0,513	2,052
☒ Pozostałe wydatki administracyjne			0,05	0,05	0,1
OGÓŁEM DG JUST	0,513	0,513	0,563	0,563	2,152

OGÓŁEM środki na DZIAŁ 7 wieloletnich ram finansowych	(Środki na zobowiązania ogółem = środki na płatności ogółem)	0,513	0,513	0,563	0,563	2,152
--	--	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	OGÓŁEM	
OGÓŁEM środki na DZIAŁY 2b i 7 wieloletnich ram finansowych	Środki na zobowiązania	0,638	0,638	0,588	0,588	2,452
	Środki na płatności	0,638	0,638	0,588	0,588	2,452

3.2.2. Przewidywany produkt finansowany ze środków operacyjnych

Środki na zobowiązania w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Określić cele i produkty ↓			Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	Rok 2028	Rok 2029	Rok 2030	OGÓLEM								
	PRODUKT																	
	Rodzaj ⁸¹	Średni koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba ogółem	Koszt całkowity
CEL SZCZEGÓŁOWY nr 3 ⁸²																		
Opracowanie modułu IMI	System informacyjny	0,125	1	0,125	1	0,125											1	0,25
Utrzymywanie modułu IMI	System informacyjny						1	0,025	1	0,025							1	0,05
Cel szczegółowy nr 3 – suma częściowa			1	0,125	1	0,125	1	0,025	1	0,025							2	0,3
OGÓLEM			1	0,125	1	0,125	1	0,025	1	0,025							2	0,3

⁸¹ Produkty odnoszą się do produktów i usług, które mają zostać zapewnione (np. liczba sfinansowanych wymian studentów, liczba kilometrów zbudowanych dróg itp.).

⁸² Zgodnie z opisem w pkt 1.4.2. „Cel(e) szczegółowy(e) ...”.

3.2.3. Podsumowanie szacunkowego wpływu na środki administracyjne

- Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania środków administracyjnych
- Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania środków administracyjnych, jak określono poniżej:

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	OGÓLEM
--	-------------	-------------	-------------	-------------	--------

DZIAŁ 7 wieloletnich ram finansowych					
Zasoby ludzkie	0,513	0,513	0,513	0,513	2,052
Pozostałe wydatki administracyjne			0,05	0,05	0,1
Suma częściowa DZIAŁU 7 wieloletnich ram finansowych	0,513	0,513	0,563	0,563	2,152

Poza DZIAŁEM 7⁸³ wieloletnich ram finansowych					
Zasoby ludzkie					
Pozostałe wydatki o charakterze administracyjnym					
Suma częściowa poza DZIAŁEM 7 wieloletnich ram finansowych					

OGÓLEM	0,513	0,513	0,563	0,563	2,152
---------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Potrzeby w zakresie środków na zasoby ludzkie i inne wydatki o charakterze administracyjnym zostaną pokryte z zasobów dyrekcji generalnej już przydzielonych na zarządzanie tym działaniem lub przesuniętych w ramach dyrekcji generalnej, uzupełnionych w razie potrzeby wszelkimi dodatkowymi zasobami, które mogą zostać przydzielone zarządzającej dyrekcji generalnej w ramach procedury rocznego przydziału środków oraz w świetle istniejących ograniczeń budżetowych.

⁸³ Wsparcie techniczne lub administracyjne oraz wydatki na wsparcie realizacji programów lub działań Unii (dawne linie „BA”), pośrednie badania naukowe, bezpośrednie badania naukowe.

3.2.3.1. Szacowane zapotrzebowanie na zasoby ludzkie

- Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania zasobów ludzkich.
- Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania zasobów ludzkich, jak określono poniżej:

Wartości szacunkowe należy wyrazić w ekwiwalentach pełnego czasu pracy

	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027
20 01 02 01 (w centrali i w biurach przedstawicielstw Komisji)	3	3	3	3
20 01 02 03 (w delegaturach)				
01 01 01 01 (pośrednie badania naukowe)				
01 01 01 11 (bezpośrednie badania naukowe)				
Inna linia budżetowa (określić)				
20 02 01 (CA, SNE, INT z globalnej koperty finansowej)				
20 02 03 (CA, LA, SNE, INT i JPD w delegaturach)				
XX 01 xx yy zz ⁸⁴	- w centrali			
	- w delegaturach			
01 01 01 02 (CA, SNE, INT – pośrednie badania naukowe)				
01 01 01 12 (CA, INT, SNE – bezpośrednie badania naukowe)				
Inna linia budżetowa (określić)				
OGÓLEM	3	3	3	3

XX oznacza odpowiedni obszar polityki lub odpowiedni tytuł w budżecie.

Potrzeby w zakresie zasobów ludzkich zostaną pokryte z zasobów dyrekcji generalnej już przydzielonych na zarządzanie tym działaniem lub przesuniętych w ramach dyrekcji generalnej, uzupełnionych w razie potrzeby wszelkimi dodatkowymi zasobami, które mogą zostać przydzielone zarządzającej dyrekcji generalnej w ramach procedury rocznego przydziału środków oraz w świetle istniejących ograniczeń budżetowych.

Opis zadań do wykonania:

Urzednicy i pracownicy zatrudnieni na czas określony	3 EPC na potrzeby sekretariatu grupy doradczej, a także na wsparcie zespołu ds. IMI na potrzeby wkładu w politykę i działania zarówno podczas realizacji projektu, jak i po uruchomieniu modułu IMI.
Personel zewnętrzny	

⁸⁴

W ramach podpułapu na personel zewnętrzny ze środków operacyjnych (dawne linie „BA”).

3.2.4. Zgodność z obowiązującymi wieloletnimi ramami finansowymi

Wniosek/inicjatywa:

- może zostać w pełni sfinansowany(a) przez przegrupowanie środków w ramach odpowiedniego działu wieloletnich ram finansowych (WRF).

Do realizacji tej inicjatywy Komisja wykorzysta środki już dostępne w ramach programowania finansowego dotyczącego programu „Obywatele, równość, prawa i wartości”.

- wymaga zastosowania nieprzydzielonego marginesu środków w ramach odpowiedniego działu WRF lub zastosowania specjalnych instrumentów zdefiniowanych w rozporządzeniu w sprawie WRF.
- wymaga rewizji WRF.

3.2.5. Udział osób trzecich w finansowaniu

Wniosek/inicjatywa:

- nie przewiduje współfinansowania ze strony osób trzecich
- przewiduje współfinansowanie ze strony osób trzecich szacowane zgodnie z poniższymi szacunkami:

środki w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

	Rok N ⁸⁵	Rok N+1	Rok N+2	Rok N+3	Wprowadzić taką liczbę kolumn dla poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić cały okres wpływu (por. pkt 1.6)			Ogółem
Określić organ współfinansujący								
OGÓŁEM środki objęte współfinansowaniem								

⁸⁵

Rok N jest rokiem, w którym rozpoczyna się wprowadzanie w życie wniosku/inicjatywy. „N” należy zastąpić oczekiwanym pierwszym rokiem realizacji (np.: 2021). Tak samo należy postąpić dla kolejnych lat.

3.3. Szacunkowy wpływ na dochody

- Wniosek/inicjatywa nie ma wpływu finansowego na dochody
- Wniosek/inicjatywa ma wpływ finansowy określony poniżej:
 - wpływ na zasoby własne
 - wpływ na dochody inne
 - Wskazać, czy dochody są przypisane do linii budżetowej po stronie wydatków

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Linia budżetowa po stronie dochodów	Środki zapisane w budżecie na bieżący rok budżetowy	Wpływ wniosku/inicjatywy ⁸⁶						
		Rok N	Rok N+1	Rok N+2	Rok N+3	Wprowadzić taką liczbę kolumn dla poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić cały okres wpływu (por. pkt 1.6)		
Artykuł ...								

W przypadku wpływu na dochody przeznaczone na określony cel należy wskazać linie budżetowe po stronie wydatków, które ten wpływ obejmie.

--

Pozostałe uwagi (np. metoda/wzór użyte do obliczenia wpływu na dochody albo inne informacje).

--

⁸⁶ W przypadku tradycyjnych zasobów własnych (opłaty celne, opłaty wyrównawcze od cukru) należy wskazać kwoty netto, tzn. kwoty brutto po odliczeniu 20 % na poczet kosztów poboru.